

NÁRODNÍ VÝZKUM
UŽÍVÁNÍ TABÁKU
A ALKOHOLU
V ČESKÉ REPUBLICĚ
2025
[NAUTA]

Státní zdravotní ústav, 2026

*Alena Fialová
Ladislav Kázmér
Jarmila Kučerová
Marek Malý
Miroslava Skývová*

NÁRODNÍ VÝZKUM UŽÍVÁNÍ TABÁKU A ALKOHOLU V ČESKÉ REPUBLICE 2025 [NAUTA]

Alena Fialová
Ladislav Kázmér
Jarmila Kučerová
Marek Malý
Miroslava Skývová

Státní zdravotní ústav
Praha, 2026

Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu v České republice 2025 [NAUTA]

Alena Fialová, Ladislav Kážmér, Jarmila Kučerová,
Marek Malý, Miroslava Skývová

Podpořeno MZ ČR (Státní zdravotní ústav – SZÚ, IČ 75010330).

© Státní zdravotní ústav

Vydal Státní zdravotní ústav
Šrobárova 49/48, 100 00 Praha 10

1. vydání
Praha 2026

ISBN 978-80-7071-492-8

Obsah

ÚVOD.....	4
Cíle výzkumu a přínos nových poznatků	5
Metodika výzkumu	5
Výběr respondentů a charakteristika souboru.....	6
Charakteristika dotazníku týkajícího se užívání tabáku	7
Charakteristika dotazníku týkajícího se užívání alkoholu.....	7
Statistická analýza	7
VÝSLEDKY – TABÁK A NIKOTINOVÉ VÝROBKÝ	8
Kuřáctví tabákových výrobků	8
Užívání elektronických cigaret.....	18
Užívání bezdýmých tabákových výrobků	30
Užívání nikotinových sáčků bez obsahu tabáku	31
Užívání zahříváných tabákových výrobků	33
Názory na škodlivost tabákových a nikotinových výrobků.....	36
Expozice pasivnímu kouření nebo aerosolu	37
Konzumní zvyklosti zjišťované lékařem.....	40
Zkušenosti s odvykáním	42
Reklama na vybrané tabákové nebo nikotinové výrobky	46
První pokus s užitím tabákových či nikotinových výrobků	47
Přehled uživatelů nikotinu a tabáku.....	48
Cenové náklady na krabičku cigaret.....	50
Užívání tabákových a nikotinových výrobků – porovnání podle let.....	50
VÝSLEDKY – ALKOHOL	56
Spotřeba alkoholu na hlavu.....	57
Četnost pití alkoholických nápojů	59
Výskyt abstinence.....	62
Průměrná denní spotřeba alkoholu	64
Konzumní kategorie: umírněné, rizikové a škodlivé pití	65
Spotřeba piva, vína a destilátů podle konzumních kategorií	67
Pití nadměrných dávek alkoholu	68
Konzumní zvyklosti zjišťované lékařem.....	70
Pyramida konzumenta alkoholu – jiný pohled na rizika spojená s nadměrným pitím.....	72
Poslední konzumní epizoda.....	73
Kontexty nadměrné konzumace alkoholu.....	76
Trendy 2012 až 2025 podle konzumních kategorií	77
Souvislost mezi současným kouřením tabáku a konzumací alkoholu.....	79
SHRNUTÍ A IMPLIKACE PRO POLITIKY V OBLASTI VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ.....	80
Souhrn výsledků – tabák a nikotinové výrobky.....	80
Souhrn výsledků – alkohol.....	81
Doporučení.....	82
LITERATURA.....	85

ÚVOD

Konzumace tabáku a alkoholu jsou ve většině zemí pokládány za jedny z nejzávažnějších, avšak preventabilních příčin úmrtí a rozvoje chronických neinfekčních nemocí. Jejich užívání s sebou nese vysoké společenské náklady, které zahrnují jak přímé výdaje na zdravotní péči a prevenci, tak i nepřímé náklady, jako je ztráta produktivity, zvýšená kriminalita, ekologické škody a zátěž pro sociální systém.

Nadměrné užívání alkoholu je spojeno s řadou onemocnění, zvýšeným rizikem úrazů, dopravních nehod nebo násilných trestných činů. V České republice je užívání alkoholu stále pro významnou část populace běžnou součástí života a společenská tolerance alkoholu je velmi vysoká. Česká republika se dlouhodobě potýká s vysokou konzumací alkoholu a v posledních letech se v mezinárodním hodnocení pravidelně objevuje mezi třemi zeměmi s nejvyšší spotřebou alkoholu na světě (OECD, 2025).

Oblast užívání tabáku se v posledních letech výrazně proměnila. Na rostoucí regulaci kouření reaguje tabákový průmysl tím, že uvádí na trh nové alternativní výrobky, jako jsou elektronické cigarety, zahřívání tabák nebo nikotinové sáčky bez obsahu tabáku. Zatímco cigarety jsou i nadále dominantní formou, užívání alternativních výrobků se zejména mezi mládeží zvyšuje a vytváří výzvy pro oblast politiky a regulace. Ve spotřebě tabáku se Česká republika pohybuje okolo evropského průměru, významně však převyšuje evropský i světový průměr v užívání elektronických cigaret (WHO, 2025).

V roce 2025 uběhla více než dvě desetiletí od vzniku Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku (WHO FCTC), jež představuje právní a politický rámec, který smluvními stranám umožnil snižovat užívání tabáku, chránit veřejné zdraví a bránit své politiky před zásahy tabákového průmyslu. Navzdory významným úspěchům zůstává užívání tabáku stále na vysoké úrovni a představuje jednu z nejzávažnějších hrozeb pro veřejné zdraví, která výrazně přispívá k zátěži neinfekčních onemocnění.

Vzhledem ke stále vysokému počtu kuřáků je tuto situaci možné nazývat celosvětovou pandemií. Doporučení směřující k omezování spotřeby tabáku byla shrnuta v dokumentu MPOWER, který představuje šest hlavních strategií, jak s touto globální tabákovou epidemií bojovat (WHO, 2008):

1. monitorovat užívání tabáku a politiku prevence,
2. chránit osoby před tabákovým kouřem,
3. nabídnout pomoc při odvykání kouření,
4. varovat před nebezpečím užívání tabáku,
5. prosazovat zákaz reklamy na tabák i zákaz jeho propagace a sponzorství,
6. zvyšovat daně na tabák.

Země, které uplatňují komplexní politiku složenou z těchto intervencí, mají nižší prevalenci kouření, výraznější trend poklesu prevalence a vyšší míru zanechání kouření. Toto úsilí však mohou narušovat aktivity ze strany tabákového průmyslu (Feliu a kol., 2019; Lee a kol., 2024).

První strategie – monitorování užívání tabáku a politik prevence – je naprosto nezbytná pro dosažení úspěchu dalších pěti strategií. Pouze přesné monitorování umožňuje pochopit problémy spojené s užíváním tabáku správně, což je pro efektivní intervenci klíčové.

Podobně jako MPOWER u tabáku existuje pro oblast alkoholu iniciativa SAFER, která usiluje o snížení úmrtí, nemocí a zranění způsobených škodlivým užíváním alkoholu prostřednictvím účinných a efektivních intervencí (WHO, 2018):

1. posílit omezení dostupnosti alkoholu,
2. prosazovat a uplatňovat opatření proti řízení pod vlivem alkoholu,
3. usnadnit přístup ke screeningu, krátkým intervencím a léčbě,
4. prosazovat zákazy nebo komplexní omezení reklamy, sponzorství a propagace alkoholu,
5. zvyšovat ceny alkoholu prostřednictvím spotřebních daní a cenových politik.

Cílem této iniciativy je podporovat členské státy WHO při snižování škodlivého užívání alkoholu a jeho dopadů, přičemž vychází z Globální strategie WHO ke snížení škodlivého užívání alkoholu, která představuje hlavní rámec pro prevenci a kontrolu.

Cíle výzkumu a přínos nových poznatků

Hlavním cílem výzkumu bylo získat validní a reprezentativní poznatky o užívání tabáku, nikotinu a alkoholu v populaci osob České republiky ve věku 15 a více let. Poznatky z populačního výzkumu nejen doplňují dostupná statistická data o registrované spotřebě tabáku a alkoholu, ale také přináší jedinečné informace, které není možné získat jiným způsobem. Jde především o stanovení podílu kuřáků, uživatelů tabáku a nikotinu nebo zdravotně rizikového a škodlivého užívání alkoholu, a také o určení demografických a sociálních znaků ohrožené populace.

Data jsou získávána každoročně pomocí stejné metodiky od roku 2012. To umožňuje ve zprávě porovnat aktuální data s daty z předchozích let. Při interpretaci dat je nutno vzít v úvahu přesnost výběrových odhadů charakterizovanou uvedenými 95% intervaly spolehlivosti.

Pravidelný monitoring užívání alkoholu, tabáku a nikotinu je klíčový z mnoha důvodů. Poskytuje relevantní data, která slouží jako východisko k vytváření politik a legislativy. Analýza trendů užívání rovněž umožní sledovat, zda jsou již některé existující regulace, jako je např. míra zdanění alkoholu a tabáku nebo omezení reklamy, účinné při snižování jejich konzumace. Rovněž pomáhá identifikovat skupiny, které jsou nejvíce ohroženy závislostí nebo důsledky konzumace těchto látek. To následně umožní cílenější prevenci a včasnou intervenci, např. ve formě vzdělávacích kampaní nebo zvyšování dostupnosti terapeutických služeb. V posledních letech se objevují alternativní formy užívání tabáku a nikotinu. Sledování chování a spotřebitelských návyků uživatelů pomáhá efektivněji reagovat a přizpůsobit politiku a preventivní programy těmto změnám.

Výsledky studie NAUTA mají značný význam také pro mezinárodní vědeckou komunitu. Statistické údaje o užívání tabáku a nikotinu v České republice jsou součástí dat v databázích Světové zdravotnické organizace (WHO) nebo Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a slouží jako zdroj nejen pro mezinárodní srovnávací studie ale i jako podklad pro tvorbu národních a mezinárodních politik veřejného zdraví.

Metodika výzkumu

Terénní šetření bylo provedeno technikou standardizovaného řízeného rozhovoru tazatele s respondentem (face-to-face). Výsledky průzkumu vychází z toho, co jsou respondenti ochotni sdělit, nejedná se tedy o data, která by bylo možno nějakým způsobem přesně měřit. Také vzrůstající tlak společnosti proti konzumaci alkoholu i kouření může mít vliv na věrohodnost údajů uváděných respondenty, přestože je šetření anonymní.

Sběr dat byl do roku 2024 zabezpečován tazateli firmy Inres–Sones, v.o.s. metodou dotazování pomocí papírového dotazníku (PAPI – Paper-and-Pencil Interviewing). V roce 2025 realizovala sběr dat agentura FOCUS – Marketing & Social Research, a to prostřednictvím 234 tazatelů v celé České republice. Odpovědi respondentů byly zaznamenávány tazateli do elektronického dotazníku v noteboocích (CAPI – Computer-Assisted Personal Interviewing). Vizuální a logickou kontrolu, kódování a vkládání dat do počítače realizovali pracovníci FOCUS – Marketing & Social Research. Finální zpracování dat, statistické hodnocení a interpretaci dat zajišťoval Státní zdravotní ústav. Je třeba uvést, že i přes snahu o zachování shodné metodiky sběru dat a použití stejného dotazníku mohlo dojít k určitým odchylkám ve výsledcích oproti předchozím rokům. V situaci, kdy sběr dat každoročně zajišťuje jiný realizátor, může být konzistence dat v meziročním srovnání ovlivněna, a to i přes deklarovanou snahu o dodržení jednotného metodického postupu.

Vlastní terénní šetření bylo uskutečněno v celé České republice v období od 12. 11. 2025 do 15. 12. 2025. V rámci terénního šetření bylo vyškolenými tazateli osloveno celkem 3 643 respondentů s žádostí o rozhovor. Ten odmítlo poskytnout 1 030 osob, tj. 28,3 % všech oslovených. S rozhovorem naopak souhlasilo 2 613 respondentů, tj. 71,7 % oslovených. Z této skupiny následně 678 respondentů nevyhovovalo kvótnímu rozpisu tazatele, tj. 25,9 % souhlasících s rozhovorem; 62 respondentů bylo vyřazeno z důvodu nekorektního vyplnění dotazníku nebo logické nekonzistence. Míra odmítnutí účasti ve výzkumu je odpovídající typu, délce dotazníku a období, ve kterém sběr dat probíhal.

Výběr respondentů a charakteristika souboru

Údaje, jejichž rozboru je tato zpráva věnována, byly v roce 2025 získány z výběrového souboru o velikosti 1 873 jedinců vybraných kvótním výběrem. Základním souborem byla obecná populace ve věku 15 a více let, přičemž kvóta byla vypočtena na základě dat ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB, 2021) a pozdějších aktualizací. Kvótními znaky byly pohlaví, věk, vzdělání, velikost místa bydliště, kraj. Poměr jednotlivých kvótních znaků byl vypočítán pro každý kraj zvlášť. Struktura populace byla dle kvótních parametrů následně přepočítána na požadovanou velikost výběrového souboru.

Složení výběrového souboru v intencích základních demografických znaků je následující. Z hlediska rozdělení podle pohlaví tvoří soubor 907 (48,4 %) mužů a 966 (51,6 %) žen, což odpovídá skladbě populace ČR ve věku od 15 let. Z hlediska relativního zastoupení pohlaví a věkových skupin nebyla zjištěna významná odchylka výběrového souboru od základního souboru. Složení výběrového souboru je reprezentativní rovněž podle krajů ČR. K územnímu, resp. regionálnímu zařazení dotazovaných slouží členění dle krajů ČR platné od roku 2001. Respondenti byli dotázáni na velikost svého bydliště, obyvatelé obcí s počtem obyvatel nižším než 2000 byli označeni jako obyvatelé venkova.

Souhrnně lze konstatovat, že výsledky výzkumu jsou reprezentativní pro populaci České republiky nad 15 let z hlediska pohlaví, věku a regionu.

Základní demografické charakteristiky souboru jsou shrnuty v tabulce 1. Počet žen v souboru mírně převažuje nad počtem mužů, populace venkova tvoří více než čtvrtinu výběrového souboru. Podle vzdělání je nejpočetnější skupina se základním a učňovským vzděláním, nejmenší je soubor vysokoškoláků.

Tabulka 1: Demografické charakteristiky vzorku

Celkem	n (%)
	1 873 (100)
<i>Pohlaví</i>	
Muži	907 (48,4)
Ženy	966 (51,6)
<i>Věková skupina</i>	
15–24	219 (11,7)
25–44	582 (31,1)
45–64	619 (33,0)
65+	453 (24,2)
<i>Místo bydliště¹</i>	
Město	1 458 (77,8)
Venkov	415 (22,2)
<i>Vzdělání²</i>	
ZŠ a SOU	695 (42,0)
SŠ s maturitou	590 (35,7)
VŠ	369 (22,3)

¹ Do kategorie *Venkov* spadají obce do 1 999 obyvatel, do kategorie *Město* obce s 2 000 a více obyvateli.

² Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší (n = 1 654).

Charakteristika dotazníku týkajícího se užívání tabáku

Státní zdravotní ústav získává prostřednictvím dotazníkového šetření a jednotné metodiky data o uživatelích tabáku, nikotinu a alkoholu v České republice pravidelně od roku 2012. Při monitorování užívání tabákových výrobků byly částečně využity klíčové otázky dotazníku TQS (Tobacco Questions for Surveys), který je součástí Globálního systému surveillance tabáku (GTSS). Tyto otázky byly doplněny o demografické charakteristiky sledovaného souboru a v průběhu let také o otázky podrobněji monitorující užívání elektronických cigaret a dalších nových výrobků s obsahem nikotinu.

V roce 2019 byly do dotazníku poprvé zahrnuty otázky reagující na měnící se zvyklosti v užívání tabákových výrobků a na rostoucí rozšíření nových výrobků, jako jsou např. zahřívané tabákové výrobky. V roce 2020 byl dotazník doplněn o otázku týkající se užívání nikotinových sáčků bez obsahu tabáku, v roce 2023 byla přidána otázka mapující vystavení respondentů aerosolu z elektronických cigaret či ze zahřívaných tabákových výrobků a v roce 2024 byl dotazník doplněn o otázky sledující zájem lékařů o užívání nových alternativních výrobků. Vzhledem k měnící se situaci a novým zkušenostem je i nadále nutné dotazník průběžně aktualizovat a doplňovat metodiku zkoumání této oblasti.

Charakteristika dotazníku týkajícího se užívání alkoholu

Pro odhad spotřeby alkoholu byla zvolena metoda obvyklé frekvence a kvantity podle druhu alkoholického nápoje (Beverage Specific Quantity-Frequency Method) z projektu EU SMART (Moskalewicz a Sierosławski, 2010; Fiala a Sochor, 2014). Dále byla zařazena položka zjišťující frekvenci pití nadměrných dávek alkoholu při jedné konzumaci. Dle Světové zdravotnické organizace se za silné epizodické pití považuje příjem 60 nebo více gramů alkoholu u mužů a 40 nebo více gramů alkoholu u žen při jedné konzumní příležitosti. V našem výzkumu jsme ponechali hranici pro nadměrné pití alkoholu stejnou pro muže i ženy, tj. u obou pohlaví otázky reflektují příjem 60 nebo více gramů etanolu. Stejně jako při výzkumu v předchozích letech bylo zjišťováno, zda se respondentův ošetřující lékař zajímal o jeho pití alkoholu, resp. zda mu doporučoval omezení konzumace alkoholu. Součástí výzkumu je i otázka, zda dotázaný cítí potřebu vyhledat kvůli svému pití odbornou pomoc. V roce 2024 jsme do dotazování o spotřebě alkoholu zařadili otázky, které zjišťují okolnosti poslední konzumní příležitosti. Jde o dotazy na dobu poslední konzumace alkoholu, na místo konzumace a na to, při jaké příležitosti ke konzumaci došlo a s kým. Analýza poslední konzumní příležitosti podává doplnění rozboru spotřeby alkoholu o kontextové souvislosti. Ostatně studium kontextu pití a konzumních příležitostí je sledováno i v mezinárodní odborné literatuře (Stout, 2000; Northcote a Livingston, 2011; Holmes a kol., 2024). Sada otázek na spotřebu alkoholu a její kontext, spolu se sociodemografickými proměnnými, umožnila podat ucelený popis konzumních vzorců dospělé populace.

Statistická analýza

Data byla zpracována pomocí softwaru IBM SPSS Statistics for Windows, verze 31 (IBM Corp., Armonk, N.Y., USA), Stata 16 (StataCorp LLC, College Station, TX, U.S.A.). Zastoupení jednotlivých kategorií je popsáno prostřednictvím absolutních četností a procent spočtených z dat s validními údaji (bez chybějících hodnot). Procenta jsou doplněna odpovídajícími 95% intervaly spolehlivosti, které charakterizují přesnost odhadů populačních charakteristik výběrovými charakteristikami. Pro popis vývoje v čase byla použita lineární regrese, pro porovnání podskupin t-test, analýza rozptylu (ANOVA) a chí-kvadrát test. Hladina významnosti byla stanovena na 0,05 a výsledky s p-hodnotami menšími než 0,05 jsou statisticky významné.

VÝSLEDKY – TABÁK A NIKOTINOVÉ VÝROBKY

Kuřáctví tabákových výrobků

Od roku 2012 pozorujeme statisticky významný pokles ($p < 0,001$) v trendu kuřáctví tradičních tabákových výrobků, které zahrnují cigarety (průmyslově vyráběné i ručně balené), dýmky, doutníky, doutníčky a vodní dýmky (graf 1). V roce 2025 jsme v celém sledovaném souboru zaznamenali podíl kuřáků 22,1 % (tabulka 2). Podíl současných kuřáků se podle pohlaví statisticky významně liší (muži 25,7 %, ženy 18,6 %, $p = 0,001$, graf 2). Tři čtvrtiny současných kuřáků (16,6 % celého souboru) tvoří denní kuřáci; zhruba čtvrtinu (5,5 % celého souboru) představují příležitostní kuřáci, tedy kuřáci, kteří kouří méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně (tabulka 2). Ve skupině denních i příležitostných kuřáků zaznamenáváme méně kuřaček než kuřáků. Rozdíl nacházíme i ve skupině nekuřáků, a to ve prospěch celoživotních nekuřaček (46,1 % vs. 57,2 %, $p < 0,001$). V meziročním srovnání nepozorujeme výrazné změny v prevalenci denních kuřáků (16,4 % v roce 2024 vs. 16,6 % v roce 2025) ani příležitostných kuřáků (6,0 % v roce 2024 vs. 5,5 % v roce 2025).

Tabulka 2: Podrobný přehled kuřáctví tabákových výrobků

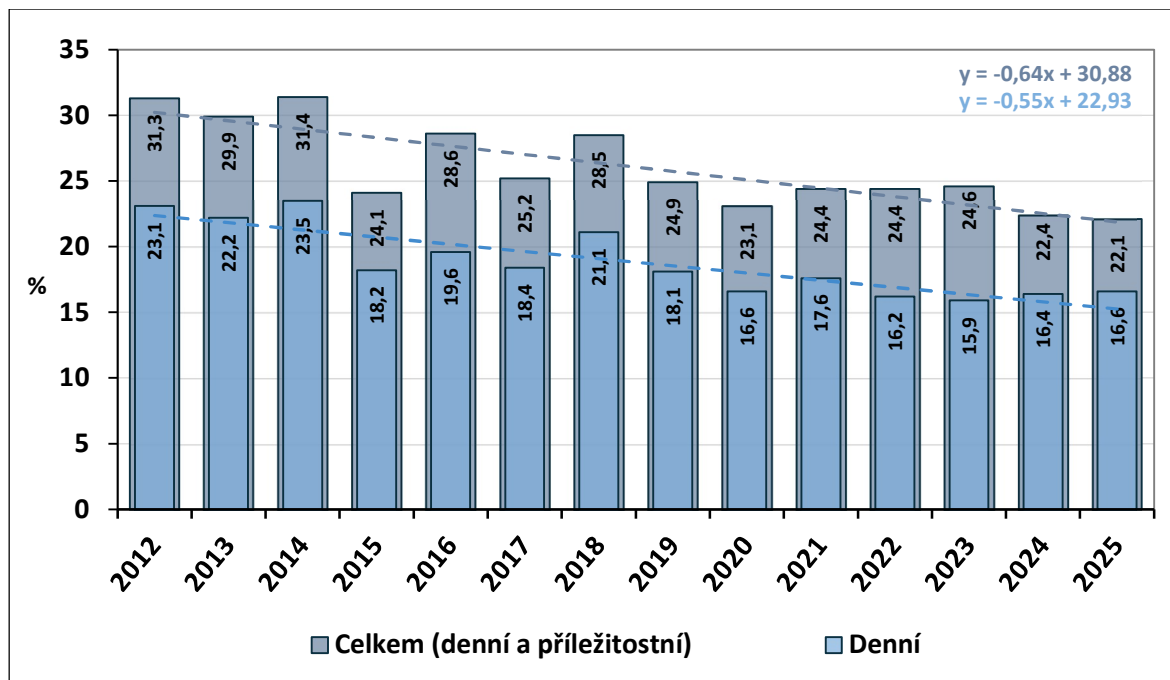
Rozsah kuřáckých návyků	Celkem	Muži	Ženy
	Procenta (95% CI)		
Současní kuřáci tabáku (n = 413)	22,1 (20,2–24,0)	25,7 (22,9–28,7)	18,6 (16,2–21,2)
Denní kuřáci (n = 310)	16,6 (14,9–18,3)	19,0 (16,5–21,7)	14,3 (12,1–16,7)
Příležitostní kuřáci (n = 103)	5,5 (4,5–6,6)	6,7 (5,2–8,6)	4,3 (3,2–5,8)
Současní nekuřáci (n = 1 460)	77,9 (76,0–79,8)	74,3 (71,3–77,1)	81,4 (78,8–83,8)
Bývalí kuřáci (n = 489)	26,1 (24,1–28,2)	28,2 (25,3–31,3)	24,1 (21,5–26,9)
Bývalí denní kuřáci (n = 312)	16,7 (15,0–18,4)	19,7 (17,2–22,5)	13,8 (11,7–16,1)
Bývalí příležitostní kuřáci (n = 177)	9,5 (8,2–10,9)	8,5 (6,8–10,5)	10,4 (8,5–12,4)
Nekuřáci celoživotní (n = 971)	51,8 (49,6–54,1)	46,1 (42,8–49,4)	57,2 (54,1–60,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Současní kuřáci tabáku – zahrnuje denní i příležitostné (kouří méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kuřáky.

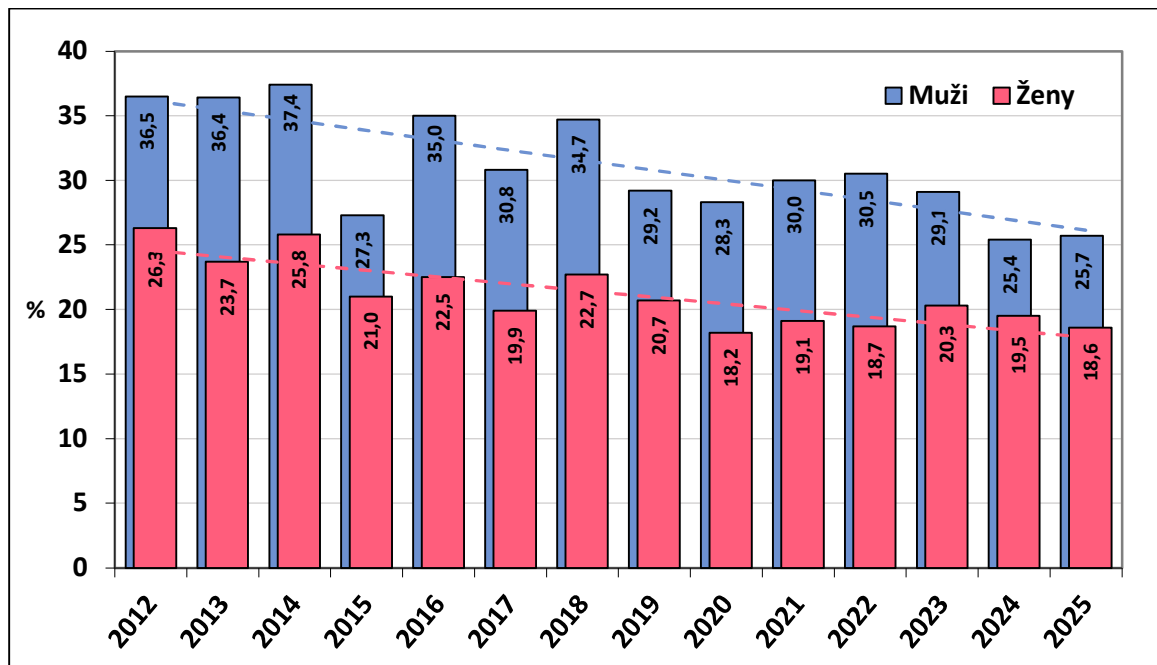
Bývalí kuřáci – zahrnuje denní i příležitostné (kouřili méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kuřáky.

Graf 1: Prevalence kuřáctví tabákových výrobků v ČR v letech 2012–2025

Pozn.: Graf zobrazuje podíl kuřáků tabákových výrobků celkem (denní a příležitostní, tj. kouří méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) a podíl denních kuřáků.

Graf 2: Prevalence kuřáctví tabákových výrobků v ČR v letech 2012–2025 podle pohlaví

Pozn.: Graf zobrazuje podíl kuřáků tabákových výrobků celkem (denní a příležitostní, tj. kouří méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tabulka 3A I: Kuřáctví různých druhů tabákových výrobků podle vybraných demografických charakteristik – z celku všech respondentů

Demografická charakteristika	Jakýkoliv kouřený tabákový výrobek	Jakékoliv cigarety ¹	Typ cigarety		Ostatní tabákové výrobky ²
			Komerčně vyrobené	Ručně ubalené	
Procenta (95% CI)					
Celkem (n= 1873)	22,1 (20,2–24,0)	20,8 (19,0–22,7)	19,8 (18,0–21,7)	3,9 (3,1–4,9)	5,1 (4,1–6,2)
<i>Pohlaví</i>					
Muži (n=907)	25,7 (22,9–28,7)	23,9 (21,2–26,8)	22,8 (20,1–25,7)	5,0 (3,6–6,6)	7,5 (5,9–9,4)
Ženy (n=966)	18,6 (16,2–21,2)	17,9 (15,5–20,5)	17,0 (14,7–19,5)	2,9 (1,9–4,2)	2,8 (1,8–4,0)
<i>Věková skupina</i>					
15–24 (n=219)	18,3 (13,4–24,0)	16,9 (12,2–22,5)	15,5 (11,0–21,0)	4,1 (1,9–7,7)	6,8 (3,9–11,0)
25–44 (n=582)	27,0 (23,4–30,8)	24,4 (21,0–28,1)	23,0 (19,7–26,7)	5,3 (3,6–7,5)	7,6 (5,5–10,0)
45–64 (n=619)	23,7 (20,4–27,3)	22,9 (19,7–26,5)	22,1 (18,9–25,6)	4,0 (2,6–5,9)	4,7 (3,2–6,7)
65+ (n=453)	15,2 (12,0–18,9)	15,2 (12,0–18,9)	14,6 (11,5–18,2)	1,8 (0,8–3,4)	1,5 (0,6–3,2)
<i>Místo bydliště</i>					
Město (n=1 458)	21,4 (19,3–23,6)	20,0 (18,0–22,2)	19,0 (17,0–21,1)	3,8 (2,9–4,9)	4,7 (3,7–6,0)
Venkov (n=415)	24,3 (20,3–28,8)	23,6 (19,6–28,0)	22,7 (18,7–27,0)	4,3 (2,6–6,8)	6,3 (4,1–9,0)
<i>Vzdělání³</i>					
ZŠ a SOU (n=695)	30,5 (27,1–34,1)	29,6 (26,3–33,2)	28,1 (24,7–31,6)	6,3 (4,6–8,4)	5,2 (3,7–7,1)
SŠ s maturitou (n=590)	18,6 (15,6–22,0)	17,3 (14,3–20,6)	16,8 (13,9–20,0)	2,7 (1,6–4,4)	4,6 (3,0–6,6)
VŠ (n=369)	13,8 (10,5–17,8)	12,2 (9,0–16,0)	11,7 (8,6–15,4)	1,1 (0,3–2,8)	4,6 (2,7–7,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Zahrnuje kuřáctví cigaret jak průmyslově vyrobených, tak i ručně ubalených.

² Zahrnuje kuřáctví dýmek, doutníků, doutniček a vodních dýmek.

³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Současné kuřáctví tabákových výrobků zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kuřáctví.

Pokud rozdělíme soubor respondentů podle vzdělání, podíl kuřáků tabákových výrobků se s rostoucím vzděláním snižuje (tabulka 3A I). Nejnižší podíl kuřáků je u vysokoškolsky vzdělaných respondentů, kde je téměř o 17 procentních bodů nižší než u respondentů se základním vzděláním. Rozdíl v kuřáctví tabákových výrobků není naopak příliš patrný mezi městem a venkovem.

V České republice kuřáci nejčastěji kouří klasické cigarety (94,4 %); více než pětina kuřáků (23,0 %) používá současně nebo i výhradně jiné tabákové výrobky určené ke kouření (tabulka 3A II). Většinou se však jedná o kuřáky, kteří současně kouří i cigarety. Mezi kuřáky jiné tabákové výrobky ke kouření než cigarety kouří častěji muži než ženy (29,2 % vs. 15,0 %, $p = 0,001$). Ostatní tabákové výrobky více používají kuřáci s VŠ vzděláním oproti osobám se základním vzděláním (17,0 % vs. 33,3 %).

Většina kuřáků dává přednost cigaretám vyrobeným průmyslově (89,8 %). Necelá pětina kuřáků (17,7 %) si balí své vlastní cigarety; ve srovnání s rokem 2024 podíl těchto kuřáků stoupl u všech věkových kategorií, nejvýrazněji ve věkové kategorii 46–64 let (o 9,2 p. b.).

Tabulka 3A II: Kuřáctví různých druhů tabákových výrobků podle vybraných demografických charakteristik – ze souboru současných kuřáků

	Jakékoliv cigarety ¹	Typ cigarety		Ostatní tabákové výrobky ²
		Komerčně vyrobené	Ručně ubalené	
Procenta (95% CI)				
Celkem (n = 413)	94,4 (91,8–96,4)	89,8 (86,5–92,6)	17,7 (14,1–21,7)	23,0 (19,0–27,4)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 233)	93,1 (89,1–96,0)	88,8 (84,1–92,6)	19,3 (14,4–25,0)	29,2 (23,4–35,5)
Ženy (n = 180)	96,1 (92,2–98,4)	91,1 (86,0–94,8)	15,6 (10,6–21,7)	15,0 (10,1–21,1)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 40)	92,5 (79,6–98,4)	85,0 (70,2–94,3)	22,5 (10,8–38,5)	37,5 (22,7–54,2)
25–44 (n = 157)	90,4 (84,7–94,6)	85,4 (78,8–90,5)	19,7 (13,8–26,8)	28,0 (21,2–35,7)
45–64 (n = 147)	96,6 (92,2–98,9)	93,2 (87,8–96,7)	17,0 (11,3–24,1)	19,7 (13,6–27,1)
65+ (n = 69)	100,0 (94,8–100,0)	95,7 (87,8–99,1)	11,6 (5,1–21,6)	10,1 (4,2–19,8)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 312)	93,6 (90,3–96,0)	88,8 (84,7–92,1)	17,6 (13,6–22,3)	22,1 (17,6–27,1)
Venkov (n = 101)	97,0 (91,6–99,4)	93,1 (86,2–97,2)	17,8 (10,9–26,7)	25,7 (17,6–35,4)
<i>Vzdělání³</i>				
ZŠ a SOU (n = 212)	97,2 (93,9–99,0)	92,0 (87,5–95,3)	20,8 (15,5–26,8)	17,0 (12,2–22,7)
SŠ s maturitou (n = 110)	92,7 (86,2–96,8)	90,0 (82,8–94,9)	14,5 (8,5–22,5)	24,5 (16,8–33,7)
VŠ (n = 51)	88,2 (76,1–95,6)	84,3 (71,4–93,0)	7,8 (2,2–18,9)	33,3 (20,8–47,9)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Zahrnuje kuřáctví cigaret jak průmyslově vyrobených, tak i ručně ubalených.

² Zahrnuje kuřáctví dýmek, doutníků, doutniček a vodních dýmek.

³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Současné kuřáctví tabákových výrobků zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kuřáctví.

Z ostatních tabákových výrobků jsou stejně jako v posledních letech nejvíce používané vodní dýmky a doutníky a doutníčky (s příchutí i bez příchutě); každou z těchto forem užívá přibližně 10 % kuřáků (tabulka 3B, graf 3). Meziročně pak vzrostl mezi muži počet kuřáků doutníků a doutníčků, a to jak s příchutí, tak bez příchutě, zejména pak ve věkové kategorii 45–64 let.

Nejvyšší podíl kuřáků vodní dýmky nacházíme ve skupině 15–24 let (32,5 %). V meziročním srovnání zaznamenáváme v této věkové skupině významný nárůst oproti roku 2024 (16,7 %).

Tabulka 3B: Současní kuřáci různých druhů ostatních tabákových výrobků podle vybraných demografických charakteristik – ze souboru současných kuřáků

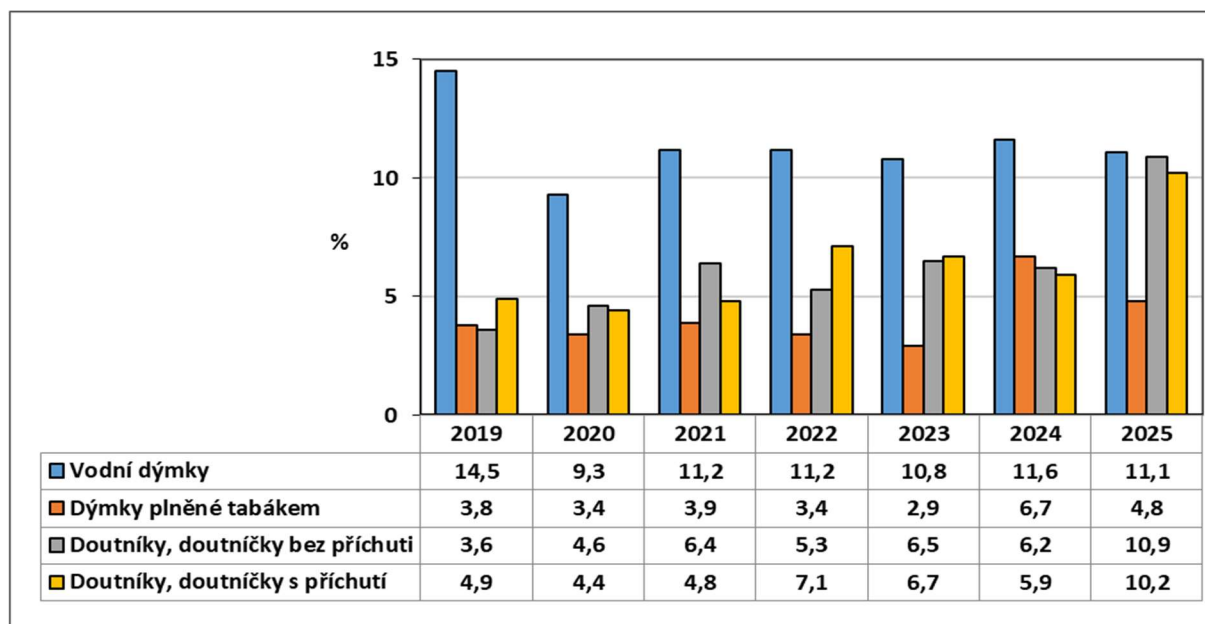
Demografická charakteristika	Ostatní tabákové výrobky			
	Dýmky plněné tabákem	Doutníky, doutníčky bez příchuti	Doutníky, doutníčky s příchutí	Vodní dýmky
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n= 413)	4,8 (3,0–7,4)	10,9 (8,1–14,3)	10,2 (7,4–13,5)	11,1 (8,3–14,6)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n= 233)	5,2 (2,7–8,8)	16,3 (11,8–21,7)	13,3 (9,2–18,4)	12,0 (8,1–16,9)
Ženy (n= 180)	4,4 (1,9–8,6)	3,9 (1,6–7,8)	6,1 (3,1–10,7)	10,0 (6,0–15,3)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n= 40)	15,0 (5,7–29,8)	5,0 (0,6–16,9)	12,5 (4,2–26,8)	32,5 (18,6–49,1)
25–44 (n= 157)	6,4 (3,1–11,4)	11,5 (6,9–17,5)	12,1 (7,4–18,3)	15,9 (10,6–22,6)
45–64 (n= 147)	2,7 (0,7–6,8)	13,6 (8,5–20,2)	10,2 (5,8–16,3)	5,4 (2,4–10,4)
65+ (n= 69)	0,0 (0,0–5,2)	7,2 (2,4–16,1)	4,3 (0,9–12,2)	0,0 (0,0–5,2)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n= 312)	4,8 (2,7–7,8)	9,6 (6,6–13,4)	7,7 (5,0–11,2)	10,9 (7,7–14,9)
Venkov (n= 101)	5,0 (1,6–11,2)	14,9 (8,6–23,3)	17,8 (10,9–26,7)	11,9 (6,3–19,8)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n= 212)	3,3 (1,3–6,7)	9,4 (5,9–14,2)	9,4 (5,9–14,2)	6,1 (3,3–10,3)
SŠ s maturitou (n= 110)	3,6 (1,0–9,0)	13,6 (7,8–21,5)	10,0 (5,1–17,2)	10,0 (5,1–17,2)
VŠ (n= 51)	5,9 (1,2–16,2)	15,7 (7,0–28,6)	11,8 (4,4–23,9)	17,6 (8,4–30,9)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Současné kuřáctví tabákových výrobků zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kuřáctví.

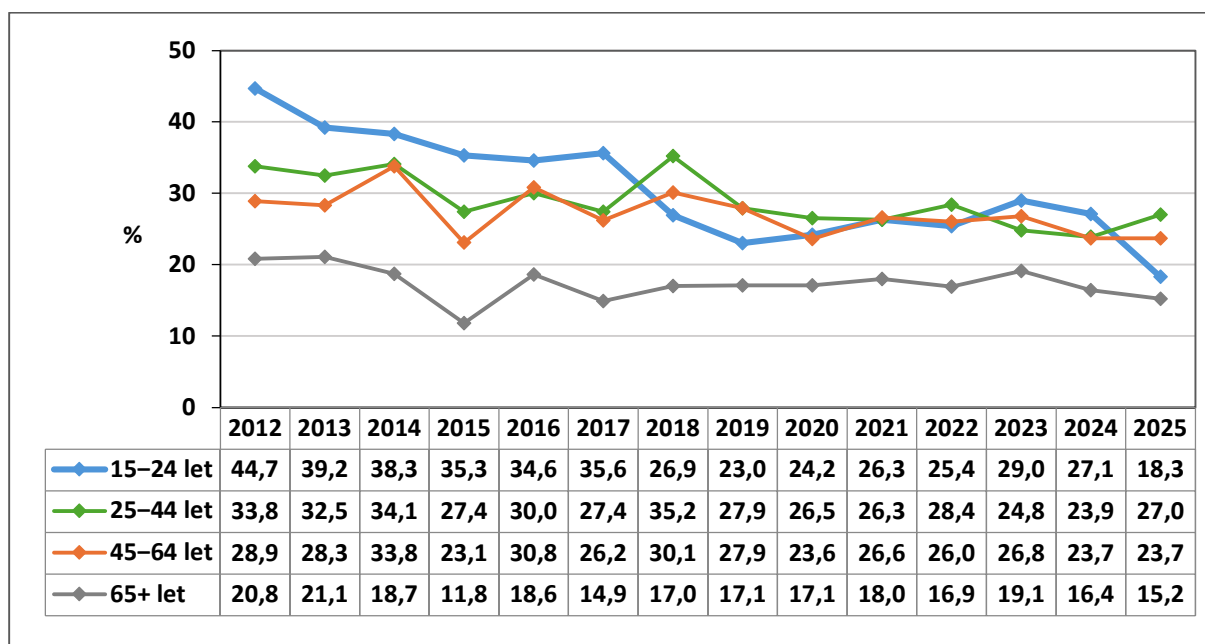
Graf 3: Současní kuřáci vybraných druhů tabákových výrobků

Pozn.: Graf zobrazuje podíl kuřáků vybraných tabákových výrobků celkem (denní a příležitostní, tj. kouří méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Z pohledu kouření v jednotlivých věkových skupinách dlouhodobě pozorujeme, že nejméně kuřáků je ve věkové skupině 65+ let. Naopak nejvyšší prevalenci kouření pozorujeme dlouhodobě v kategoriích 15–24 let nebo 25–44 let (tabulka 3A I). Od roku 2022 prevalence v nejmladší věkové skupině mírně rostla, v letech 2023 a 2024 byla nejmladší věková skupina skupinou s největší prevalencí kuřáctví. Avšak v roce 2025 došlo u této věkové skupiny opět k poklesu kuřáctví; v meziročním srovnání o 8,8 p. b., a nejvyšší prevalence je tak opět ve věkové kategorii 25–44 let. Navzdory meziročním výkyvům je patrný dlouhodobý trend poklesu kuřáctví ve všech věkových skupinách (graf 4).

Graf 4: Prevalence kuřáctví v ČR podle věkových skupin

Pozn.: Graf zobrazuje podíl kuřáků tabákových výrobků celkem (denní a příležitostní, tj. kouří méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tabulka 4 znázorňuje rozmezí let, kdy současní a bývalí kuřáci začali pravidelně kouřit. Z tabulky je patrné, že téměř čtyři pětiny kuřáků (78,5 %) začínají s kouřením ve věku v rozmezí 15–24 let a téměř polovina respondentů (47,7 %) začala kouřit před dovršením zákonné věkové hranice 18 let. Varujícím se jeví být poměrně velké procento kuřáků, ať už současných nebo bývalých, kteří začali s pravidelným kouřením před 15. rokem věku (9,8 %); častěji se jedná o muže než ženy (12,1 % vs. 7,0 %). Naopak po 25. roce věku začínají s kouřením častěji ženy než muži (15,0 % vs. 9,0 %). V meziročním srovnání došlo k poklesu podílu kuřáků, kteří začali s pravidelným kouřením ve věku 14 a méně let (11,4 % v roce 2024 vs. 9,8 % v roce 2025). Naopak nárůst podílu můžeme pozorovat u respondentů, kteří začali s kouřením po 25. roce věku (9,1 % v roce 2024 vs. 11,8 % v roce 2025). Výsledky ukazují, že kuřáci s nižším vzděláním začali s pravidelným kouřením častěji v nižším věku než kuřáci s vyšším vzděláním.

Tabulka 4: Věkové rozmezí, kdy začali současní a bývalí kuřáci pravidelně kouřit

Demografická charakteristika	14 a méně let	15–17 let	18–24 let	25 a více let
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n=902)	9,8 (7,9–11,9)	37,9 (34,7–41,2)	40,6 (37,4–43,9)	11,8 (9,7–14,0)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n=489)	12,1 (9,3–15,3)	38,4 (34,1–42,9)	40,5 (36,1–45,0)	9,0 (6,6–11,9)
Ženy (n=413)	7,0 (4,8–9,9)	37,3 (32,6–42,2)	40,7 (35,9–45,6)	15,0 (11,7–18,8)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n=67)	20,9 (11,9–32,6)	49,3 (36,8–61,8)	29,9 (19,3–42,3)	–
25–44 (n=301)	11,0 (7,7–15,1)	42,9 (37,2–48,7)	40,2 (34,6–46,0)	6,0 (3,6–9,3)
45–64 (n=318)	9,1 (6,2–12,8)	33,3 (28,2–38,8)	42,1 (36,6–47,8)	15,4 (11,6–19,9)
65+ (n=216)	5,6 (2,9–9,5)	34,3 (28,0–41,0)	42,1 (35,5–49,0)	18,1 (13,2–23,8)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n=682)	10,4 (8,2–12,9)	36,4 (32,7–40,1)	41,1 (37,3–44,9)	12,2 (9,8–14,9)
Venkov (n=220)	7,7 (4,6–12,1)	42,7 (36,1–49,6)	39,1 (32,6–45,9)	10,5 (6,7–15,3)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n=409)	10,0 (7,3–13,4)	41,3 (36,5–46,3)	37,4 (32,7–42,3)	11,2 (8,4–14,7)
SŠ s maturitou (n=275)	10,2 (6,9–14,4)	35,3 (29,6–41,2)	42,2 (36,3–48,3)	12,4 (8,7–16,8)
VŠ (n=151)	3,3 (1,1–7,6)	28,5 (21,4–36,4)	51,0 (42,7–59,2)	17,2 (11,6–24,2)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Tabulka zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kuřáctví a bývalé kuřáky.

Celkem 26,1 % všech dotázaných osob uvedlo, že jsou bývalí kuřáci (tabulka 2). Respondenti dále uváděli konkrétní počet let, po které již nekouří. Ten byl pak rozdělen do intervalů zobrazených v tabulce 5. Méně než třetina bývalých kuřáků (28,2 %) uvedla, že nekouří po dobu do 5 let a další téměř třetina (28,8 %) nekouří po dobu 21 a více let.

Tabulka 5: Podíl bývalých kuřáků podle počtu let abstinence

Demografická charakteristika	5 a méně let	6–10 let	11–20 let	21 a více let
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 489)	28,2 (24,3–32,4)	18,2 (14,9–21,9)	24,7 (21,0–28,8)	28,8 (24,9–33,1)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 256)	32,8 (27,1–38,9)	15,6 (11,4–20,7)	23,8 (18,7–29,5)	27,7 (22,3–33,7)
Ženy (n = 233)	23,2 (17,9–29,1)	21,0 (16,0–26,8)	25,8 (20,3–31,9)	30,0 (24,2–36,4)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 27)	92,6 (75,7–99,1)	7,4 (0,9–24,3)	0,0 (0,0–12,8)	–
25–44 (n = 144)	39,6 (31,5–48,1)	32,6 (25,1–40,9)	27,1 (20,0–35,1)	0,7 (0,0–3,8)
45–64 (n = 171)	24,0 (17,8–31,1)	14,0 (9,2–20,2)	30,4 (23,6–37,9)	31,6 (24,7–39,1)
65+ (n = 147)	10,2 (5,8–16,3)	10,9 (6,4–17,1)	20,4 (14,2–27,8)	58,5 (50,1–66,6)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 370)	30,3 (25,6–35,2)	18,6 (14,8–23,0)	23,0 (18,8–27,6)	28,1 (23,6–33,0)
Venkov (n = 119)	21,8 (14,8–30,4)	16,8 (10,6–24,8)	30,3 (22,2–39,3)	31,1 (22,9–40,2)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n = 197)	25,9 (19,9–32,6)	17,8 (12,7–23,8)	28,4 (22,2–35,3)	27,9 (21,8–34,7)
SŠ s maturitou (n = 165)	23,6 (17,4–30,9)	18,8 (13,1–25,6)	27,3 (20,6–34,7)	30,3 (23,4–37,9)
VŠ (n = 100)	23,0 (15,2–32,5)	21,0 (13,5–30,3)	20,0 (12,7–29,2)	36,0 (26,6–46,2)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Bývalé kuřáctví tabákových výrobků zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kuřáctví.

Denní kuřáci, muži i ženy, vykouří nejčastěji 15–24 cigaret denně (tabulka 6). Ve srovnání s rokem 2024 došlo ke zvýšení počtu kuřáků, kteří vykouří denně více než 10 cigaret (z 58,9 % na 69,9 %), včetně nárůstu podílu silných kuřáků (25 a více cigaret denně) na 7,0 % (graf 5). Naopak klesl podíl kuřáků, kteří kouří méně než 10 cigaret denně (z 41,1 % na 30,1 %). Pravděpodobně se tedy jedná o posun kuřáků k vyšší spotřebě cigaret. Podíl kuřáků s denní spotřebou 25 a více cigaret denně je významně vyšší u mužů než u žen (10,3 % vs. 3,0 %).

Nejvyšší podíl silných kuřáků byl v roce 2025 zaznamenán shodně ve věkových kategoriích 25–44 let a 45–64 let (8,5 %). Významný nárůst pozorujeme u věkové kategorie 25–44 let, kdy došlo ke zvýšení podílu silných kuřáků na 8,5 % oproti 2,5 % v roce 2024. V nejmladší věkové skupině (15–24 let) jsme v roce 2025 kategorii silných kuřáků, nad 25 cigaret denně, stejně jako v roce 2024, nezaznamenali.

Tabulka 6: Počet cigaret průměrně vykouřených denními kuřáky za den podle vybraných demografických charakteristik

Demografická Charakteristika	Počet cigaret průměrně vykouřených za den ¹				
	< 5	5–9	10–14	15–24	≥ 25
	Procenta (95% CI)				
Celkem (n=299)	14,0 (10,3–18,5)	16,1 (12,1–20,7)	26,1 (21,2–31,5)	36,8 (31,3–42,5)	7,0 (4,4–10,5)
<i>Pohlaví</i>					
Muži (n=165)	12,1 (7,6–18,1)	12,1 (7,6–18,1)	26,1 (19,5–33,5)	39,4 (31,9–47,3)	10,3 (6,1–16,0)
Ženy (n=134)	16,4 (10,6–23,8)	20,9 (14,4–28,8)	26,1 (18,9–34,4)	33,6 (25,7–42,2)	3,0 (0,8–7,5)
<i>Věková skupina</i>					
15–24 (n=17)	58,8 (32,9–81,6)	5,9 (0,1–28,7)	17,6 (3,8–43,4)	17,6 (3,8–43,4)	0,0 (0,0–19,5)
25–44 (n=106)	12,3 (6,7–20,1)	17,0 (10,4–25,5)	27,4 (19,1–36,9)	34,9 (25,9–44,8)	8,5 (4,0–15,5)
45–64 (n=118)	11,0 (6,0–18,1)	16,1 (10,0–24,0)	22,9 (15,7–31,5)	41,5 (32,5–51,0)	8,5 (4,1–15,0)
65+ (n=58)	10,3 (3,9–21,2)	17,2 (8,6–29,4)	32,8 (21,0–46,3)	36,2 (24,0–49,9)	3,4 (0,4–11,9)
<i>Místo bydliště</i>					
Město (n=225)	14,2 (9,9–19,5)	13,8 (9,6–19,0)	26,2 (20,6–32,5)	39,1 (32,7–45,8)	6,7 (3,8–10,8)
Venkov (n=74)	13,5 (6,7–23,5)	23,0 (14,0–34,2)	25,7 (16,2–37,2)	29,7 (19,7–41,5)	8,1 (3,0–16,8)
<i>Vzdělání²</i>					
ZŠ a SOU (n=170)	9,4 (5,5–14,8)	15,3 (10,2–21,6)	23,5 (17,4–30,6)	44,1 (36,5–51,9)	7,6 (4,1–12,7)
SŠ s maturitou (n=81)	12,3 (6,1–21,5)	14,8 (7,9–24,4)	33,3 (23,2–44,7)	29,6 (20,0–40,8)	9,9 (4,4–18,5)
VŠ (n=31)	19,4 (7,5–37,5)	29,0 (14,2–48,0)	25,8 (11,9–44,6)	25,8 (11,9–44,6)	0,0 (0,0–11,2)

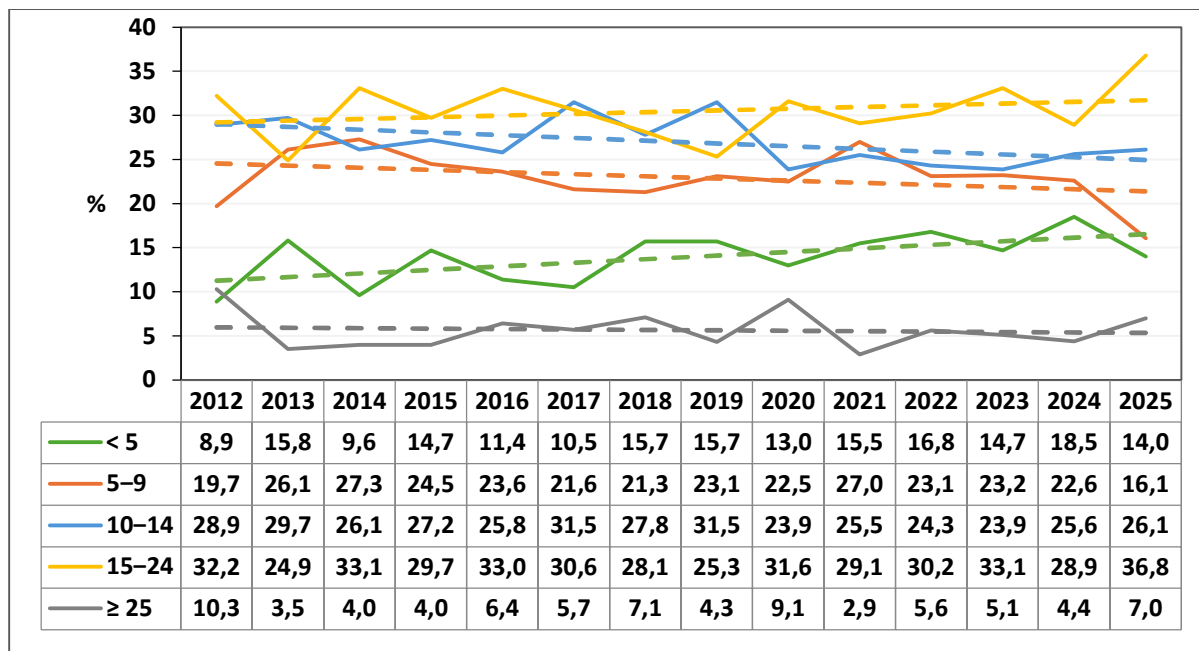
95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Denní kuřáci; cigarety zahrnují průmyslově vyráběné i ručně balené.

² Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

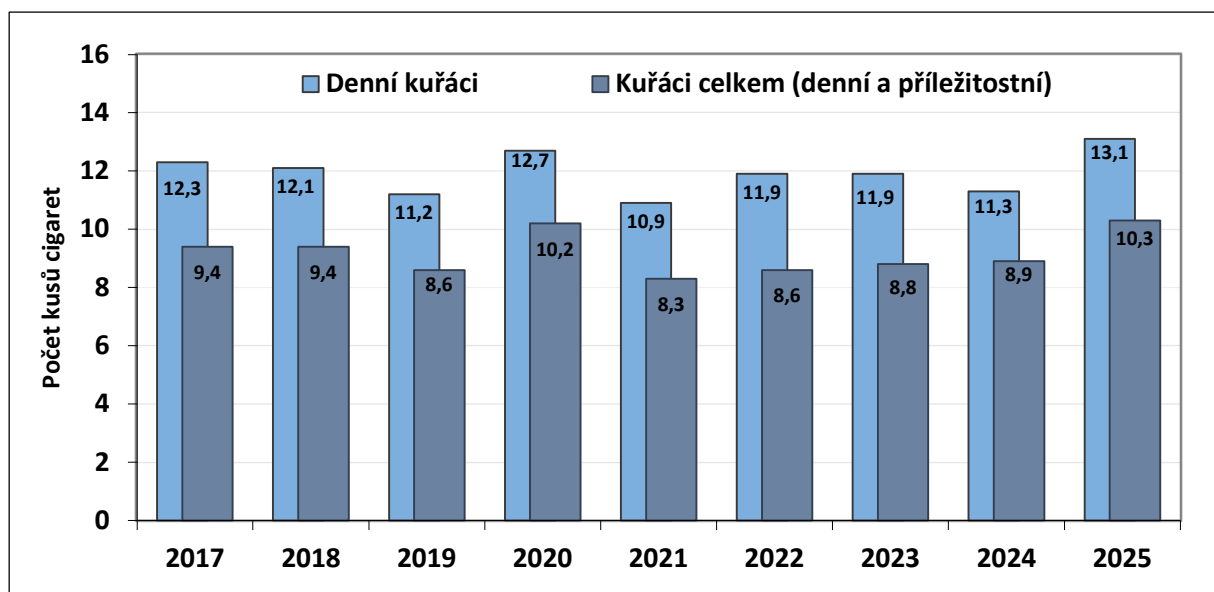
Pozn.: Celkový počet denních kuřáků odpovídá respondentům, kteří uvedli počet vykouřených cigaret za den.

Graf 5: Podíl kuřáků podle počtu cigaret vykouřených denními kuřáky průměrně za den

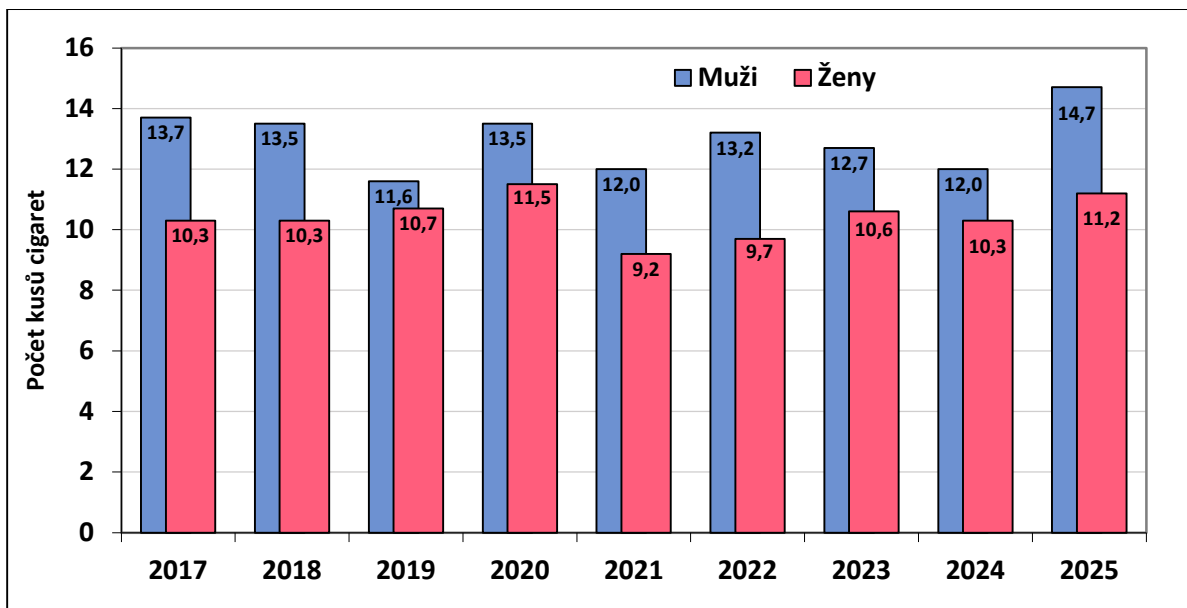
V roce 2025 vykouřili současní denní a příležitostní kuřáci v průměru 10,3 kusů cigaret denně (komerčně vyráběných i ručně balených), zatímco výhradně denní kuřáci spotřebovali v průměru 13,1 kusů cigaret denně (graf 6). Průměrná spotřeba cigaret v posledních letech nevykazovala žádný výrazný trend změny vývoje, nicméně v porovnání let 2024 a 2025 můžeme zaznamenat nárůst v průměrné spotřebě jak u denních, tak u příležitostných kuřáků (graf 6). To odpovídá výše zmíněnému meziročnímu nárůstu podílu kuřáků užívajících více než 10 cigaret denně a poklesu podílu kuřáků se spotřebou do deseti cigaret. Muži celkově v roce 2025 vykouřili v průměru o 2,4 cigarety denně více než ženy, přičemž mezi denními kuřáky je tento rozdíl ještě výraznější – činí 3,5 cigarety denně (graf 7). U mužů je také výraznější meziroční nárůst než u žen. Zda je posun k vyšší spotřebě cigaret pouze meziroční výkyv, nebo začátek nového trendu, ukáží až další roky.

Graf 6: Počet kusů cigaret v průměru vykouřených za den

Pozn.: Graf zahrnuje kuřáky tabákových výrobků celkem (denní a příležitostní, tj. kouří méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) a denní kuřáky.

Graf 7: Počet kusů cigaret v průměru vykouřených za den podle pohlaví – denní kuřáci

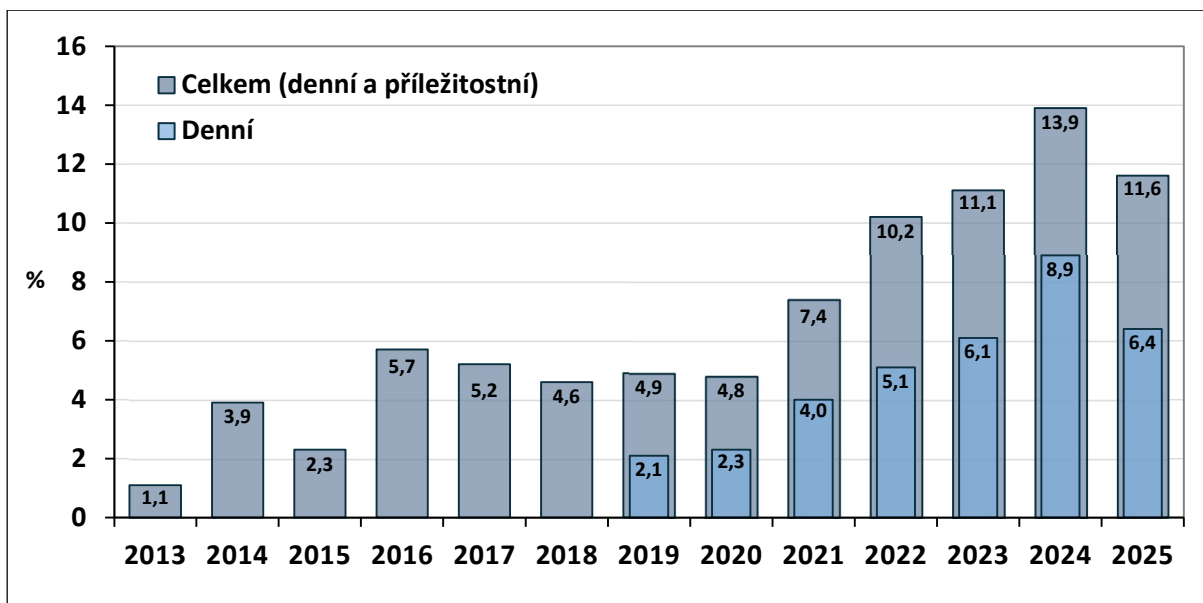

Pozn.: Graf zahrnuje denní kuřáky tabákových výrobků.

Užívání elektronických cigaret

U elektronických cigaret můžeme v posledních letech pozorovat výrazný rostoucí trend v užívání (graf 8). V roce 2025 užívalo elektronické cigarety alespoň jednou měsíčně 11,6 % všech respondentů, denní užívání uvádí více než polovina všech uživatelů 6,4 % (tabulka 7, graf 8). Mezi uživateli mírně převažovali muži.

Graf 8: Prevalence užívání elektronických cigaret v ČR v letech 2013–2025

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů elektronických cigaret celkem (denní a příležitostní, tj. užívají elektronické cigarety méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) a podíl denních uživatelů. Podíl denních uživatelů je sledován až od roku 2019.

Tabulka 7: Současní uživatelé elektronických cigaret podle frekvence užívání a vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Uživatelé celkem ¹	Denní uživatelé	Příležitostní uživatelé ²	Méně než měsíčně	Alespoň jednou v životě
	Procenta (95% CI)				
Celkem (n=1873)	11,6 (10,2–13,2)	6,4 (5,3–7,6)	5,3 (4,3–6,4)	2,0 (1,4–2,7)	35,9 (33,8–38,2)
<i>Pohlaví</i>					
Muži (n=907)	13,6 (11,4–16,0)	7,1 (5,5–8,9)	6,5 (5,0–8,3)	2,1 (1,3–3,3)	40,6 (37,4–43,9)
Ženy (n=966)	9,8 (8,0–11,9)	5,7 (4,3–7,3)	4,1 (3,0–5,6)	1,9 (1,1–2,9)	31,6 (28,7–34,6)
<i>Věková skupina</i>					
15–24 (n=219)	25,6 (19,9–31,9)	15,5 (11,0–21,0)	10,0 (6,4–14,8)	3,7 (1,6–7,1)	64,4 (57,7–70,7)
25–44 (n=582)	17,2 (14,2–20,5)	8,2 (6,1–10,8)	8,9 (6,7–11,6)	2,9 (1,7–4,6)	51,4 (47,2–55,5)
45–64 (n=619)	8,4 (6,3–10,9)	5,0 (3,4–7,0)	3,4 (2,1–5,1)	1,8 (0,9–3,2)	29,1 (25,5–32,8)
65+ (n=453)	2,2 (1,1–4,0)	1,3 (0,5–2,9)	0,9 (0,2–2,2)	0,2 (0,0–1,2)	11,7 (8,9–15,0)
<i>Místo bydliště</i>					
Město (n=1458)	11,3 (9,7–13,1)	6,6 (5,4–8,0)	4,7 (3,7–6,0)	1,7 (1,1–2,5)	36,0 (33,5–38,5)
Venkov (n=415)	12,8 (9,7–16,4)	5,5 (3,5–8,2)	7,2 (4,9–10,2)	2,9 (1,5–5,0)	35,7 (31,1–40,5)
<i>Vzdělání³</i>					
ZŠ a SOU (n=695)	12,7 (10,3–15,4)	6,6 (4,9–8,7)	6,0 (4,4–8,1)	1,9 (1,0–3,2)	37,4 (33,8–41,1)
SŠ s maturitou (n=590)	8,3 (6,2–10,8)	4,4 (2,9–6,4)	6,5 (5,0–8,3)	1,2 (0,5–2,4)	30,0 (26,3–33,9)
VŠ (n=369)	6,8 (4,4–9,8)	3,5 (1,9–5,9)	4,1 (3,0–5,6)	2,4 (1,1–4,6)	25,7 (21,4–30,5)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

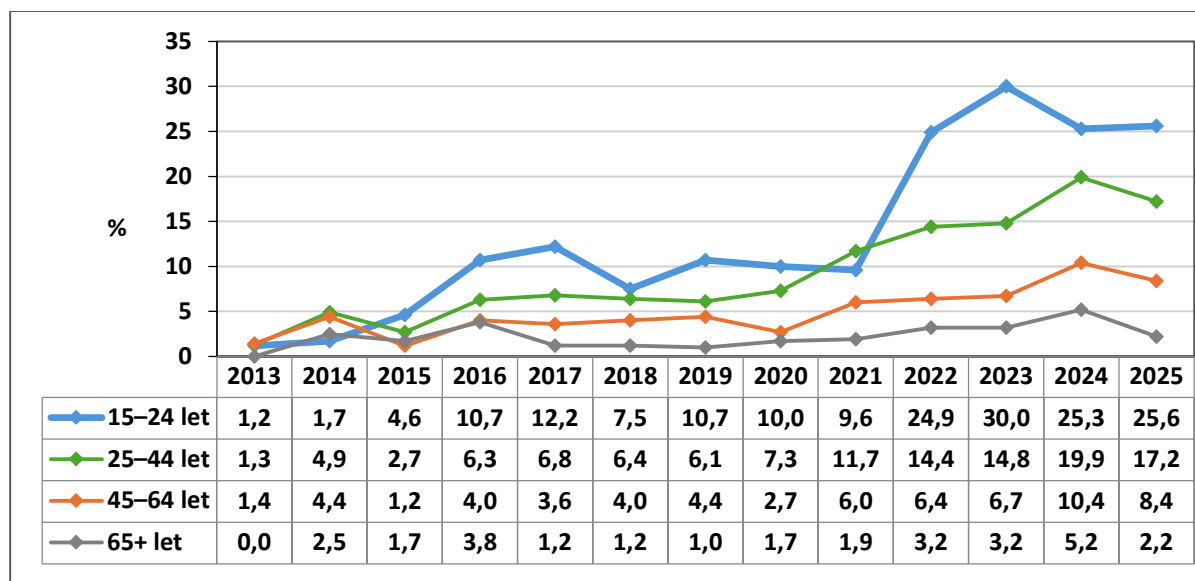
¹ Zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) užívání elektronických cigaret.

² Zahrnuje užívání méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně.

³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Výsledky posledních šetření studie NAUTA jednoznačně ukazují, že elektronické cigarety jsou populární zejména mezi mladými lidmi. V roce 2025, stejně jako v předchozích letech, byl největší podíl uživatelů elektronických cigaret ve věkové kategorii 15–24 let; s věkem užívání elektronických cigaret klesá (graf 9). V meziročním srovnání je prevalence užívání v nejmladší věkové skupině téměř shodná (25,3 % v roce 2024 vs. 25,6 % v roce 2025); u ostatních věkových skupin došlo k velmi mírnému poklesu v užívání.

Graf 9: Uživatelé elektronických cigaret podle věkových skupin

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů elektronických cigaret celkem (denní a příležitostní, tj. užívají elektronické cigarety méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tabulka 8: Současní uživatelé elektronických cigaret – podle typu elektronické cigarety a vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Jednorázové	Opětovně naplnitelné pomocí náhradní náplně nebo nádržky	Opakovaně použitelné pomocí jednorázových zásobníků	Typ neznámý
Celkem (n = 218)	23,4 (17,9–29,6)	54,6 (47,7–61,3)	17,9 (13,0–23,6)	4,1 (1,9–7,7)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 123)	26,0 (18,5–34,7)	48,8 (39,7–58,0)	19,5 (12,9–27,6)	5,7 (2,3–11,4)
Ženy (n = 95)	20,0 (12,5–29,5)	62,1 (51,6–71,9)	15,8 (9,1–24,7)	2,1 (0,3–7,4)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 56)	17,9 (8,9–30,4)	69,6 (55,9–81,2)	8,9 (3,0–19,6)	3,6 (0,4–12,3)
25–44 (n = 100)	21,0 (13,5–30,3)	49,0 (38,9–59,2)	26,0 (17,7–35,7)	4,0 (1,1–9,9)
45–64 (n = 52)	28,8 (17,1–43,1)	53,8 (39,5–67,8)	11,5 (4,4–23,4)	5,8 (1,2–15,9)
65+ (n = 10)	50,0 (18,7–81,3)	30,0 (6,7–65,2)	20,0 (2,5–55,6)	0,0 (0,0–30,8)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Tabulka zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) užívání elektronických cigaret.

Nejvíce oblíbenou formou užívání elektronických cigaret jsou opětovně naplnitelné e-cigarety (tabulka 8), které používá více než polovina uživatelů (54,6 %). Méně oblíbené jsou jednorázové e-cigarety (23,4 %) a nejmenší oblibu mají zařízení doplňovaná pomocí jednorázových zásobníků (17,9 %). V porovnání s rokem 2024 se zvýšil počet uživatelů opětovně naplnitelných e-cigaret (47,8 % vs. 54,6 %) a naopak klesl počet uživatelů jednorázových zařízení (32,7 % vs. 23,4 %). S věkem respondentů roste podíl uživatelů jednorázových elektronických cigaret.

Tabulka 9: Věkové rozmezí, kdy začali současní uživatelé elektronických cigaret tyto výrobky pravidelně užívat

Demografická charakteristika	14 a méně let	15–17 let	18–24 let	25 a více let
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 218)	1,8 (0,5–4,6)	10,6 (6,8–15,4)	24,8 (19,2–31,1)	62,8 (56,1–69,3)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 123)	2,4 (0,5–7,0)	8,9 (4,5–15,4)	25,2 (17,8–33,8)	63,4 (54,3–71,9)
Ženy (n = 95)	1,1 (0,0–5,7)	12,6 (6,7–21,0)	24,2 (16,0–34,1)	62,1 (51,6–71,9)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 56)	7,1 (2,0–17,3)	37,5 (24,9–51,5)	55,4 (41,5–68,7)	–
25–44 (n = 100)	0,0 (0,0–3,6)	2,0 (0,2–7,0)	23,0 (15,2–32,5)	75,0 (65,3–83,1)
45–64 (n = 52)	0,0 (0,0–6,8)	0,0 (0,0–6,8)	0,0 (0,0–6,8)	100,0 (93,2–100,0)
65+ (n = 10)	0,0 (0,0–30,8)	0,0 (0,0–30,8)	0,0 (0,0–30,8)	100,0 (69,2–100,0)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 165)	1,2 (0,1–4,3)	11,5 (7,1–17,4)	26,1 (19,5–33,5)	61,2 (53,3–68,7)
Venkov (n = 53)	3,8 (0,5–13,0)	7,5 (2,1–18,2)	20,8 (10,8–34,1)	67,9 (53,7–80,1)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n = 88)	0,0 (0,0–4,1)	1,1 (0,0–6,2)	11,4 (5,6–19,9)	87,5 (78,7–93,6)
SŠ s maturitou (n = 49)	0,0 (0,0–7,3)	2,0 (0,1–10,9)	20,4 (10,2–34,3)	77,6 (63,4–88,2)
VŠ (n = 25)	0,0 (0,0–13,7)	0,0 (0,0–13,7)	12,0 (2,5–31,2)	88,0 (68,8–97,5)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Tabulka zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) uživatele.

Výsledky studie ukazují, že většina uživatelů elektronických cigaret (62,8 %) začala s pravidelným užíváním ve věku 25 a více let (tabulka 9). Tato skutečnost je způsobena tím, že elektronické cigarety jsou na trhu kratší dobu než klasické cigarety a k jejich většímu rozšíření došlo zejména v posledních deseti letech. O to více je znepokojující, že ačkoliv většina respondentů neměla v době nezletilosti přístup k elektronickým cigaretám, celkem 12,4 % všech uživatelů začalo s pravidelným užíváním před dovršením 18 let. Tento vysoký podíl je určen nejmladší věkovou kategorií, kde alarmujících 44,6 % všech uživatelů začalo používat elektronickou cigaretu před 18. rokem, 7 % dokonce uvádí iniciaci před 15. rokem věku.

V roce 2025 jsme do dotazníku zařadili také otázku mapující věk úplně první zkušenosti s elektronickou cigaretou. Z tabulky 10 vyplývá, že většině uživatelů bylo v době, kdy poprvé vyzkoušeli elektronickou cigaretu 25 a více let (63,0 %). Přibližně pětina uživatelů vyzkoušela poprvé elektronickou cigaretu ve věku 18–24 let (22,9 %) a 14,1 % uživatelů již před dovršením zákonné věkové hranice 18 let. Při hodnocení těchto výsledků je však potřeba vzít v úvahu, že elektronické cigarety jsou na trhu krátce a respondenti vyšších věkových kategorií neměli možnost vyzkoušet e-cigaretu v nižším věku, což výsledky zkresluje a věk prvního pokusu posouvá na vyšší hodnotu.

Tabulka 10: Věkové rozmezí první zkušenosti s elektronickou cigaretou

Demografická charakteristika	14 a méně let	15–17 let	18–24 let	25 a více let
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n=673)	3,4 (2,2–5,1)	10,7 (8,5–13,3)	22,9 (19,8–26,2)	63,0 (59,2–66,7)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n=368)	3,8 (2,1–6,3)	11,4 (8,4–15,1)	24,2 (19,9–28,9)	60,6 (55,4–65,6)
Ženy (n=305)	3,0 (1,4–5,5)	9,8 (6,7–13,7)	21,3 (16,9–26,3)	65,9 (60,3–71,2)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n=141)	14,9 (9,5–21,9)	39,7 (31,6–48,3)	45,4 (37,0–54,0)	–
25–44 (n=299)	0,7 (0,1–2,4)	5,4 (3,1–8,5)	30,1 (25,0–35,6)	63,9 (58,2–69,3)
45–64 (n=180)	0,0 (0,0–2,0)	0,0 (0,0–2,0)	0,0 (0,0–2,0)	100,0 (98,0–100,0)
65+ (n=53)	0,0 (0,0–6,7)	0,0 (0,0–6,7)	0,0 (0,0–6,7)	100,0 (93,3–100,0)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n=525)	3,0 (1,8–4,9)	10,9 (8,3–13,8)	25,5 (21,8–29,5)	60,6 (56,2–64,8)
Venkov (n=148)	4,7 (1,9–9,5)	10,1 (5,8–16,2)	13,5 (8,5–20,1)	71,6 (63,6–78,7)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n=260)	0,0 (0,0–1,4)	3,1 (1,3–6,0)	13,5 (9,6–18,2)	83,5 (78,4–87,8)
SŠ s maturitou (n=177)	1,1 (0,1–4,0)	2,3 (0,6–5,7)	20,3 (14,7–27,0)	76,3 (69,3–82,3)
VŠ (n=95)	0,0 (0,0–3,8)	4,2 (1,2–10,4)	20,0 (12,5–29,5)	75,8 (65,9–84,0)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Tabulka zahrnuje uživatele, kteří užili EC alespoň jednou v životě.

Podobně jako věk první zkušenosti s elektronickou cigaretou nás zajímal i způsob, jakým ji respondenti poprvé získali (tabulka 11). Zhruba polovina respondentů (49,6 %) dostala elektronickou cigaretu od jiné osoby, v nejmladší věkové kategorii tento způsob získání uvedly dokonce téměř tři čtvrtiny respondentů (76,6 %). Přibližně třetina (32,2 %) respondentů si první elektronickou cigaretu koupila sama. Další 12,2 % respondentů ji získalo od člena rodiny, s věkem podíl takových respondentů stoupá. Dominantním způsobem první zkušenosti s elektronickou cigaretou je tak pravděpodobně sociální kontakt na přátelské úrovni. Je to nejspíše obdobné situacím, ve kterých dochází k první zkušenosti s klasickou cigaretou.

Tabulka 11: Způsoby prvního získání elektronické cigarety

Demografická charakteristika	Koupil/a jsem si ji sám/sama	Dostal/a jsem ji (od kamaráda/ky, spolužáka/čky, kolegyně apod.)	Dostal/a jsem ji od člena rodiny	Našel/našla jsem ji volně dostupnou (např. někde odloženou)	Jiný způsob
Celkem (n=673)	32,2 (28,7–35,9)	49,6 (45,8–53,5)	12,2 (9,8–14,9)	1,0 (0,4–2,1)	4,9 (3,4–6,8)
<i>Pohlaví</i>					
Muži (n=368)	32,6 (27,8–37,7)	54,1 (48,8–59,3)	8,4 (5,8–11,7)	0,8 (0,2–2,4)	4,1 (2,3–6,6)
Ženy (n=305)	31,8 (26,6–37,4)	44,3 (38,6–50,0)	16,7 (12,7–21,4)	1,3 (0,4–3,3)	5,9 (3,5–9,2)
<i>Věková skupina</i>					
15–24 (n=141)	15,6 (10,0–22,7)	76,6 (68,7–83,3)	3,5 (1,2–8,1)	1,4 (0,2–5,0)	2,8 (0,8–7,1)
25–44 (n=299)	33,1 (27,8–38,8)	50,5 (44,7–56,3)	10,0 (6,9–14,0)	0,7 (0,1–2,4)	5,7 (3,3–8,9)
45–64 (n=180)	43,3 (36,0–50,9)	33,3 (26,5–40,7)	17,2 (12,0–23,5)	0,6 (0,0–3,1)	5,6 (2,7–10,0)
65+ (n=53)	34,0 (21,5–48,3)	28,3 (16,8–42,3)	30,2 (18,3–44,3)	3,8 (0,5–13,0)	3,8 (0,5–13,0)
<i>Místo bydliště</i>					
Město (n=525)	32,2 (28,2–36,4)	51,0 (46,7–55,4)	10,9 (8,3–13,8)	0,8 (0,2–1,9)	5,1 (3,4–7,4)
Venkov (n=148)	32,4 (25,0–40,6)	44,6 (36,4–53,0)	16,9 (11,2–23,9)	2,0 (0,4–5,8)	4,1 (1,5–8,6)
<i>Vzdělání¹</i>					
ZŠ a SOU (n=260)	42,3 (36,2–48,6)	32,7 (27,0–38,8)	18,5 (13,9–23,7)	1,2 (0,2–3,3)	5,4 (3,0–8,9)
SŠ s maturitou (n=177)	31,6 (24,9–39,0)	51,4 (43,8–59,0)	10,2 (6,1–15,6)	0,6 (0,0–3,1)	6,2 (3,1–10,8)
VŠ (n=95)	30,5 (21,5–40,8)	52,6 (42,1–63,0)	11,6 (5,9–19,8)	1,1 (0,0–5,7)	4,2 (1,2–10,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Tabulka zahrnuje uživatele, kteří užíli EC alespoň jednou v životě.

Téměř polovina (48,2 %) uživatelů elektronických cigaret uvádí, že současně kouří také klasické cigarety; necelá třetina (30,7 %) uživatelů je bývalými kuřáky klasických cigaret a přibližně pětina (21,1 %) uživatelů před užíváním elektronických cigaret nikdy nekouřila (tabulka 12). S rostoucí úrovní vzdělání souběžné užívání elektronických cigaret a kouření klasických cigaret klesá. Zcela alarmující je, že 44,6 % uživatelů ve věku 15–24 let začalo elektronické cigarety užívat, ačkoliv předtím nekouřili. Toto vysoké procento uživatelů je v rozporu s původní propagací při uvedení elektronických cigaret na trh, kdy měly sloužit jako méně riziková alternativa pro současné kuřáky a naopak neměly být produktem cíleným na nekuřáky.

Tabulka 12: Uživatelé elektronických cigaret (EC) ve vztahu ke kouření klasických cigaret (KC) podle vybraných demografických charakteristik

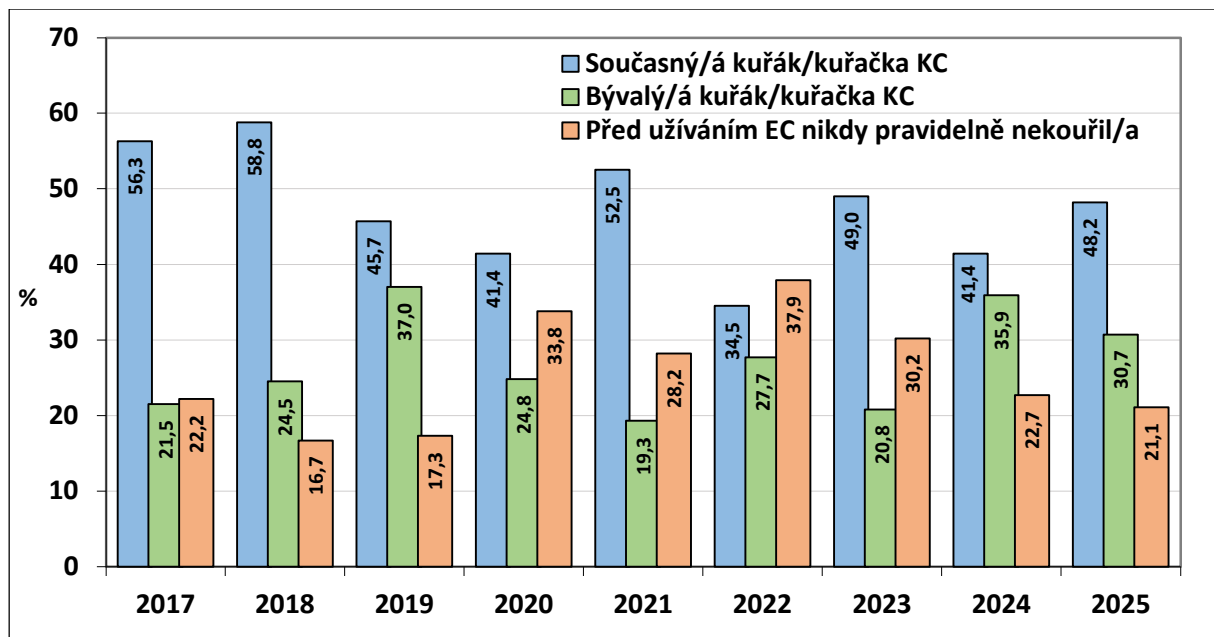
Demografická charakteristika	Současný/á kuřák/kuřačka KC	Bývalý/á kuřák/kuřačka KC	Před užíváním EC nikdy pravidelně nekouřil/a
	Procenta (95% CI)		
Celkem (n = 218)	48,2 (41,4–55,0)	30,7 (24,7–37,3)	21,1 (15,9–27,1)
<i>Pohlaví</i>			
Muži (n = 123)	45,5 (36,5–54,8)	34,1 (25,8–43,2)	20,3 (13,6–28,5)
Ženy (n = 95)	51,6 (41,1–62,0)	26,3 (17,8–36,4)	22,1 (14,2–31,8)
<i>Věková skupina</i>			
15–24 (n = 56)	32,1 (20,3–46,0)	23,2 (13,0–36,4)	44,6 (31,3–58,5)
25–44 (n = 100)	52,0 (41,8–62,1)	29,0 (20,4–38,9)	19,0 (11,8–28,1)
45–64 (n = 52)	53,8 (39,5–67,8)	42,3 (28,7–56,8)	3,8 (0,5–13,2)
65+ (n = 10)	70,0 (34,8–93,3)	30,0 (6,7–65,2)	0,0 (0,0–30,8)
<i>Místo bydliště</i>			
Město (n = 165)	44,2 (36,5–52,2)	32,7 (25,6–40,5)	23,0 (16,8–30,2)
Venkov (n = 53)	60,4 (46,0–73,5)	24,5 (13,8–38,3)	15,1 (6,7–27,6)
<i>Vzdělání¹</i>			
ZŠ a SOU (n = 88)	60,2 (49,2–70,5)	34,1 (24,3–45,0)	5,7 (1,9–12,8)
SŠ s maturitou (n = 49)	49,0 (34,4–63,7)	32,7 (19,9–47,5)	18,4 (8,8–32,0)
VŠ (n = 25)	40,0 (21,1–61,3)	32,0 (14,9–53,5)	28,0 (12,1–49,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Graf 10 ilustruje, že v porovnání s rokem 2024 došlo k nárůstu uživatelů, kteří jsou současně kuřáky klasických cigaret, a to o 6,8 p. b. (41,4 % vs. 48,2 %). Nárůst se projevil ve všech věkových kategoriích kromě nejmladší věkové skupiny 15–24 let.

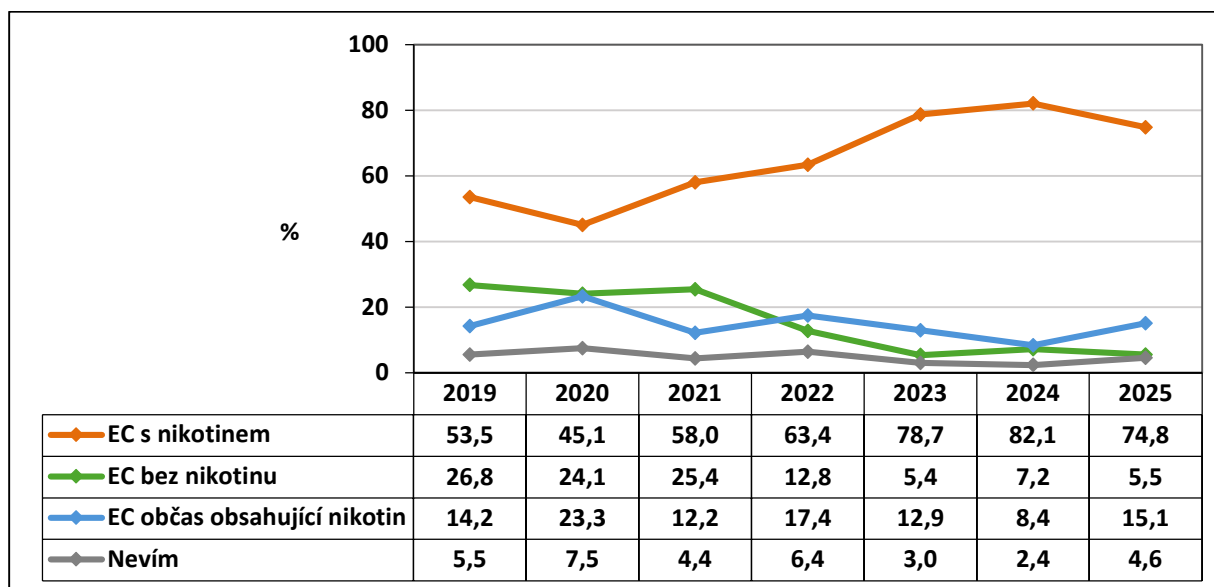
Graf 10: Uživatelé elektronických cigaret (EC) ve vztahu ke kouření klasických cigaret (KC)

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů elektronických cigaret celkem (denní a příležitostní, tj. užívají elektronické cigarety méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tři čtvrtiny (74,8 %) současných uživatelů elektronických cigaret užívají elektronické cigarety výhradně s nikotinem (tabulka 13); ve srovnání s rokem 2024 (82,1 %) zaznamenáváme meziroční pokles o 7,3 procentního bodu (graf 11). Podíl uživatelů, kteří kombinují užívání elektronických cigaret s nikotinem a bez nikotinu, v porovnání s předchozím rokem stoupl (8,4 % v roce 2024 vs. 15,1 % v roce 2025). Dlouhodobé sledování naznačuje, že uživatelé náplní bez nikotinu by se mohli z velké části postupně přesouvat k souběžnému užívání a následně k užívání náplní výhradně s nikotinem. Více než polovina uživatelů elektronických cigaret (124 z 218, tj. 56,9 %) souběžně také kouří tabák (tabulka 13).

Graf 11: Uživatelé elektronických cigaret s nikotinem a bez nikotinu

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů elektronických cigaret celkem (denní a příležitostní, tj. užívají elektronické cigarety méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tabulka 13: Současní uživatelé elektronických cigaret – elektronické cigarety s nikotinem a bez nikotinu

Demografická charakteristika	S nikotinem	Bez nikotinu	Občas obsahují nikotin	Obsah nikotinu neznámý
	<i>Procenta (95% CI)</i>			
Celkem (n = 218)	74,8 (68,5–80,4)	5,5 (2,9–9,4)	15,1 (10,7–20,6)	4,6 (2,2–8,3)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 123)	76,4 (67,9–83,6)	4,9 (1,8–10,3)	13,0 (7,6–20,3)	5,7 (2,3–11,4)
Ženy (n = 95)	72,6 (62,5–81,3)	6,3 (2,4–13,2)	17,9 (10,8–27,1)	3,2 (0,7–9,0)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 56)	85,7 (73,8–93,6)	0,0 (0,0–6,4)	8,9 (3,0–19,6)	5,4 (1,1–14,9)
25–44 (n = 100)	80,0 (70,8–87,3)	6,0 (2,2–12,6)	13,0 (7,1–21,2)	1,0 (0,0–5,4)
45–64 (n = 52)	55,8 (41,3–69,5)	11,5 (4,4–23,4)	23,1 (12,5–36,8)	9,6 (3,2–21,0)
65+ (n = 10)	60,0 (26,2–87,8)	0,0 (0,0–30,8)	30,0 (6,7–65,2)	10,0 (0,3–44,5)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 165)	77,6 (70,4–83,7)	4,8 (2,1–9,3)	13,9 (9,0–20,2)	3,6 (1,3–7,7)
Venkov (n = 53)	66,0 (51,7–78,5)	7,5 (2,1–18,2)	18,9 (9,4–32,0)	7,5 (2,1–18,2)
<i>Kuřáctví tabáku v současnosti</i>				
Ano (n = 124)	72,6 (63,8–80,2)	3,2 (0,9–8,1)	20,2 (13,5–28,3)	4,0 (1,3–9,2)
Ne (n = 94)	77,7 (67,9–85,6)	8,5 (3,7–16,1)	8,5 (3,7–16,1)	5,3 (1,7–12,0)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) užívání elektronických cigaret.

Uživatelé elektronických cigaret nejčastěji používají náplně s obsahem nikotinu 10–18 mg/ml (30,1 %) a 4–9 mg/ml (28,1 %). Náplně s nižším obsahem nikotinu užívají častěji ženy, naopak muži užívají častěji náplně s vyšším obsahem nikotinu (tabulka 14). Zastoupení uživatelů nejsilnějších náplní (19 a více mg/ml) v porovnání s rokem 2024 vzrostlo (14,1 % vs. 19,6 %). Nejvýraznější změnu vidíme u nejmladší věkové kategorie 15–24 let, kde pozorujeme postupný nárůst podílu uživatelů s nejsilnějšími náplněmi z 5,0 % v roce 2022 na 35,6 % v roce 2025, a naopak postupný pokles používání náplní s nižším obsahem nikotinu (graf 12).

Tabulka 14: Nejčastěji užívané množství nikotinu obsažené v náplních do elektronických cigaret

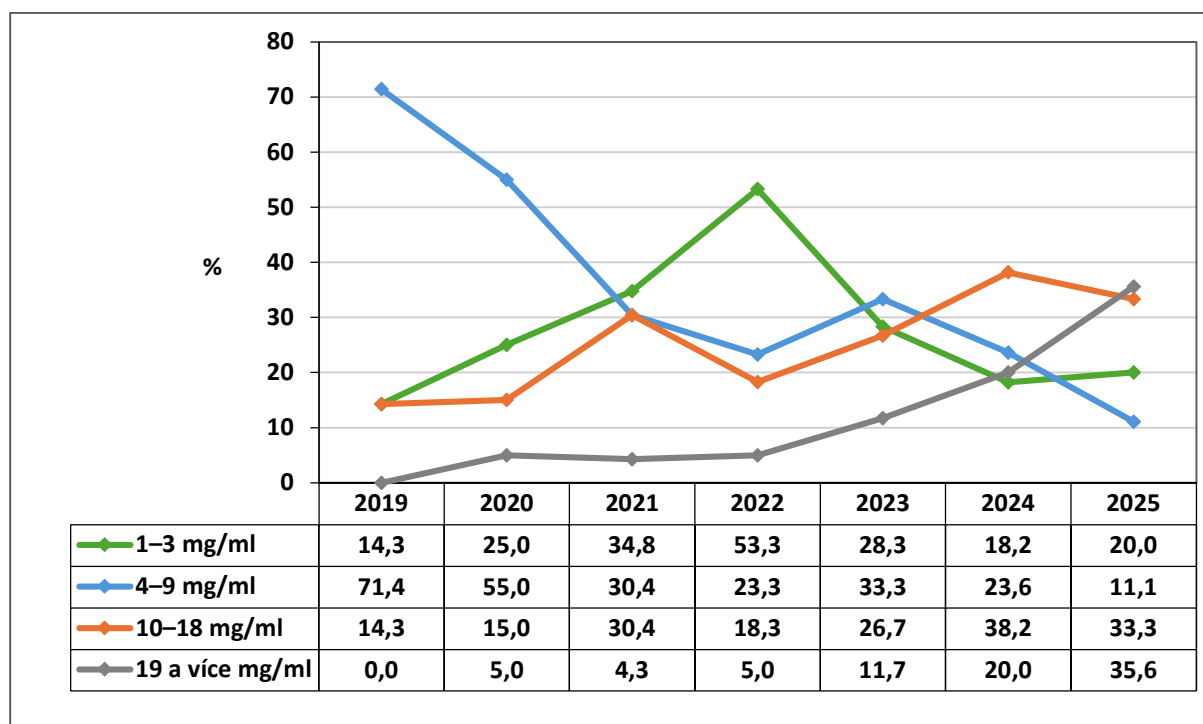
Demografická charakteristika	1–3 mg/ml	4–9 mg/ml	10–18 mg/ml	19 a více mg/ml
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 153)	22,2 (15,9–29,6)	28,1 (21,1–35,9)	30,1 (22,9–38,0)	19,6 (13,6–26,8)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 87)	17,2 (10,0–26,8)	25,3 (16,6–35,7)	34,5 (24,6–45,4)	23,0 (14,6–33,2)
Ženy (n = 66)	28,8 (18,3–41,3)	31,8 (20,9–44,4)	24,2 (14,5–36,4)	15,2 (7,5–26,1)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 45)	20,0 (9,6–34,6)	11,1 (3,7–24,1)	33,3 (20,0–49,0)	35,6 (21,9–51,2)
25–44 (n = 71)	19,7 (11,2–30,9)	31,0 (20,5–43,1)	31,0 (20,5–43,1)	18,3 (10,1–29,3)
45+ (n = 37)	29,7 (15,9–47,0)	43,2 (27,1–60,5)	24,3 (11,8–41,2)	2,7 (0,1–14,2)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 118)	24,6 (17,1–33,4)	22,0 (14,9–30,6)	30,5 (22,4–39,7)	22,9 (15,7–31,5)
Venkov (n = 35)	14,3 (4,8–30,3)	48,6 (31,4–66,0)	28,6 (14,6–46,3)	8,6 (1,8–23,1)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n = 58)	20,7 (11,2–33,4)	41,4 (28,6–55,1)	27,6 (16,7–40,9)	10,3 (3,9–21,2)
SŠ s maturitou (n = 33)	30,3 (15,6–48,7)	21,2 (9,0–38,9)	33,3 (18,0–51,8)	15,2 (5,1–31,9)
VŠ (n = 17)	17,6 (3,8–43,4)	41,2 (18,4–67,1)	23,5 (6,8–49,9)	17,6 (3,8–43,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) užívání elektronických cigaret.

Graf 12: Podíly uživatelů ve věkové kategorii 15–24 let dle množství nikotinu obsaženého v náplních do elektronických cigaret, které nejčastěji užívají

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů elektronických cigaret celkem (denní a příležitostní, tj. užívají elektronické cigarety méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

V rámci studie byli respondenti dotázáni na důvody užívání e-cigaret, kdy mohli uvést více důvodů. Z tabulky 15 je patrné, že nejčastějším důvodem užívání je jejich příchuť, kterou uvedla více než třetina uživatelů (39,9 %). Ve věkové kategorii 15–24 let v roce 2025 dokonce užívaly elektronické cigarety z důvodu jejich příchutí téměř tři pětiny respondentů (57,1 %). Druhým nejčastějším důvodem užívání e-cigaret je přesvědčení o jejich menší škodlivosti pro zdraví (31,7 %), a to zejména mezi uživateli ve věku 25–64 let. Více než čtvrtina uživatelů (26,1 %) vnímá užívání elektronických cigaret jako prostředek k ukončení nebo omezení kouření klasických cigaret, a to zejména nejstarší věková kategorie 65+ let (50,0 %); s věkem vnímání elektronické cigarety jako prostředku k omezení klasických cigaret narůstá. Mezi další důvody užívání patří větší tolerance okolí k elektronickým cigaretám (25,2 %) nebo nižší cena elektronických cigaret (15,1 %, v roce 2024 pouze 8,4 %). Tento důvod se uplatnil zejména v nejstarší věkové skupině 65+ let (30,0 %). Přibližně každý desátý respondent uvádí jako důvod užívání touhu experimentovat (10,1 %), nejčastěji ve věkové kategorii 15–24 let.

V rámci jiných důvodů užívání elektronických cigaret respondenti nejčastěji zmiňují nepřítomnost zápachu, užití jako prostředku pro snižování stresu a pro psychické uvolnění, uklidnění nebo zahnání nudy, kvůli vůni, užívání s přáteli a při zábavě.

Tabulka 15: Současní uživatelé elektronických cigaret (EC) – důvody užívání EC podle vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Prostředek k ukončení nebo omezení kouření klasických cigaret	Menší škodlivost pro zdraví	Nížeší cena	Příchuť	Experimentování	Větší tolerance okolí k EC	Jiný důvod
	Procenta (95% CI)						
Celkem (n = 218)	26,1 (20,4–32,5)	31,7 (25,5–38,3)	15,1 (10,7–20,6)	39,9 (33,4–46,7)	10,1 (6,4–14,9)	25,2 (19,6–31,5)	15,1 (10,7–20,6)
<i>Pohlaví</i>							
Muži (n = 123)	25,2 (17,8–33,8)	33,3 (25,1–42,4)	16,3 (10,2–24,0)	40,7 (31,9–49,9)	11,4 (6,4–18,4)	22,8 (15,7–31,2)	18,7 (12,2–26,7)
Ženy (n = 95)	27,4 (18,7–37,5)	29,5 (20,6–39,7)	13,7 (7,5–22,3)	38,9 (29,1–49,5)	8,4 (3,7–15,9)	28,4 (19,6–38,6)	10,5 (5,2–18,5)
<i>Věková skupina</i>							
15–24 (n = 56)	12,5 (5,2–24,1)	23,2 (13,0–36,4)	16,1 (7,6–28,3)	57,1 (43,2–70,3)	14,3 (6,4–26,2)	26,8 (15,8–40,3)	25,0 (14,4–38,4)
25–44 (n = 100)	23,0 (15,2–32,5)	35,0 (25,7–45,2)	15,0 (8,6–23,5)	34,0 (24,8–44,2)	12,0 (6,4–20,0)	23,0 (15,2–32,5)	12,0 (6,4–20,0)
45–64 (n = 52)	42,3 (28,7–56,8)	36,5 (23,6–51,0)	11,5 (4,4–23,4)	36,5 (23,6–51,0)	1,9 (0,0–10,3)	28,8 (17,1–43,1)	11,5 (4,4–23,4)
65+ (n = 10)	50,0 (18,7–81,3)	20,0 (2,5–55,6)	30,0 (6,7–65,2)	20,0 (2,5–55,6)	10,0 (0,3–44,5)	20,0 (2,5–55,6)	10,0 (0,3–44,5)
<i>Místo bydliště</i>							
Město (n = 165)	24,8 (18,5–32,2)	33,3 (26,2–41,1)	12,1 (7,6–18,1)	40,6 (33,0–48,5)	10,9 (6,6–16,7)	24,8 (18,5–32,2)	18,2 (12,6–24,9)
Venkov (n = 53)	30,2 (18,3–44,3)	26,4 (15,3–40,3)	24,5 (13,8–38,3)	37,7 (24,8–52,1)	7,5 (2,1–18,2)	26,4 (15,3–40,3)	5,7 (1,2–15,7)
<i>Vzdělání¹</i>							
ZŠ a SOU (n = 88)	34,1 (24,3–45,0)	31,8 (22,3–42,6)	18,2 (10,8–27,8)	28,4 (19,3–39,0)	6,8 (2,5–14,3)	26,1 (17,3–36,6)	10,2 (4,8–18,5)
SŠ s maturitou (n = 49)	28,6 (16,6–43,3)	32,7 (19,9–47,5)	8,2 (2,3–19,6)	40,8 (27,0–55,8)	10,2 (3,4–22,2)	24,5 (13,3–38,9)	10,2 (3,4–22,2)
VŠ (n = 25)	24,0 (9,4–45,1)	48,0 (27,8–68,7)	16,0 (4,5–36,1)	40,0 (21,1–61,3)	12,0 (2,5–31,2)	20,0 (6,8–40,7)	20,0 (6,8–40,7)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Užívání bezdýmných tabákových výrobků

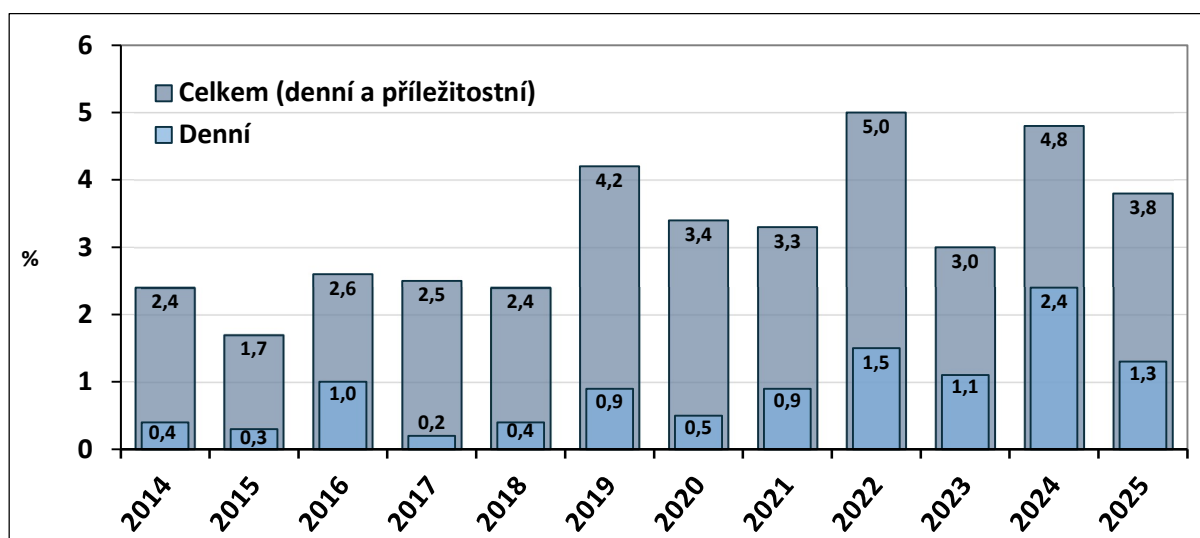
Výsledky studie ukazují, že k užívání bezdýmných tabákových výrobků (určených ke šňupání, žvýkání či sání tabáku) dochází v populaci ve velmi omezené míře (tabulka 16). Současní uživatelé tvoří 3,8 % všech respondentů, (4,8 % v roce 2024). Denně bezdýmné tabákové výrobky užívá 1,3 % respondentů, zatímco v roce 2024 to bylo 2,4 %. Bezdýmné tabákové výrobky užívají častěji muži než ženy, přičemž tento rozdíl je statisticky významný (5,7 % vs. 2,1 %, $p < 0,001$). Nejvíce uživatelů je ve věkové kategorii 15–24 let (9,6 %) a s věkem prevalence klesá až k 1,3 % ve věku 65+ let. Od roku 2014 podíl uživatelů bezdýmného tabáku mírně narostl, prevalence však stále zůstává pod 5 % (graf 13).

Tabulka 16: Podrobný přehled užívání bezdýmných tabákových výrobků určených ke šňupání, žvýkání či sání

Podle rozsahu užívání	Celkem (n = 1 873)	Muži (n = 907)	Ženy (n = 966)
	Procenta (95% CI)		
Současní uživatelé bezdýmného tabáku (n = 72)	3,8 (3,0–4,8)	5,7 (4,3–7,5)	2,1 (1,3–3,2)
Denní uživatelé (n = 24)	1,3 (0,8–1,9)	2,3 (1,4–3,5)	0,3 (0,1–0,9)
Příležitostní uživatelé (n = 48)	2,6 (1,9–3,4)	3,4 (2,3–4,8)	1,8 (1,0–2,8)
V současné době neužívají bezdýmný tabák (n = 1 801)	96,2 (95,2–97,0)	94,3 (92,5–95,7)	97,9 (96,8–98,7)
Bývalí uživatelé (n = 76)	4,1 (3,2–5,1)	5,7 (4,3–7,5)	2,5 (1,6–3,7)
Bývalí denní uživatelé (n = 7)	0,4 (0,2–0,8)	0,3 (0,1–1,0)	0,4 (0,1–1,1)
Bývalí příležitostní uživatelé (n = 69)	3,7 (2,9–4,6)	5,4 (4,0–7,1)	2,1 (1,3–3,2)
Nikdy neužívali bezdýmný tabák (n = 1 725)	92,1 (90,8–93,3)	88,5 (86,3–90,5)	95,4 (93,9–96,7)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Graf 13: Prevalence užívání bezdýmných tabákových výrobků v ČR v letech 2014–2025

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů bezdýmných tabákových výrobků určených ke šňupání, žvýkání či sání.

Užívání nikotinových sáčků bez obsahu tabáku

Oblast užívání nikotinových sáčků bez obsahu tabáku je prostřednictvím dotazníku mapována od roku 2020 (graf 14). Nejnovější výsledky uvedené v tabulce 15 ukazují, že v roce 2025 nikotinové sáčky celkově užívalo 2,6 % respondentů. Nikotinové sáčky užívají častěji muži než ženy. Podíl uživatelů klesá s věkem, nejvyšší podíl uživatelů nacházíme u nejmladší věkové skupiny 15–24 let, a to 10,0 %. Ve věku nad 45 let je užívání již ve velmi nízké míře. Denně užívá nikotinové sáčky 1,1 % všech respondentů. V případě nejmladší kategorie přibližně polovina všech uživatelů používá nikotinové sáčky na denní bázi (tabulka 17).

Tabulka 17: Současní uživatelé nikotinových sáčků bez obsahu tabáku podle frekvence užívání a vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Uživatelé celkem ¹	Denní uživatelé	Příležitostní uživatelé ²	Méně než měsíčně
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 1873)	2,6 (1,9–3,4)	1,1 (0,7–1,7)	1,5 (1,0–2,2)	1,1 (0,7–1,6)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 907)	4,2 (3,0–5,7)	1,9 (1,1–3,0)	2,3 (1,4–3,5)	1,3 (0,7–2,3)
Ženy (n = 966)	1,1 (0,6–2,0)	0,4 (0,1–1,1)	0,7 (0,3–1,5)	0,8 (0,4–1,6)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 219)	10,0 (6,4–14,8)	5,5 (2,9–9,4)	4,6 (2,2–8,2)	1,8 (0,5–4,6)
25–44 (n = 582)	3,3 (2,0–5,1)	1,4 (0,6–2,7)	1,9 (0,9–3,4)	1,7 (0,8–3,1)
45–64 (n = 619)	1,1 (0,5–2,3)	0,2 (0,0–0,9)	1,0 (0,4–2,1)	1,0 (0,4–2,1)
65+ (n = 453)	0,2 (0,0–1,2)	0,0 (0,0–0,8)	0,2 (0,0–1,2)	0,0 (0,0–0,8)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 1458)	2,7 (2,0–3,7)	1,2 (0,7–1,9)	1,6 (1,0–2,4)	1,2 (0,7–1,9)
Venkov (n = 415)	2,2 (1,0–4,1)	1,0 (0,3–2,4)	1,2 (0,4–2,8)	0,7 (0,1–2,1)
<i>Vzdělání³</i>				
ZŠ a SOU (n = 695)	2,0 (1,1–3,4)	0,7 (0,2–1,7)	1,3 (0,6–2,4)	1,3 (0,6–2,4)
SŠ s maturitou (n = 590)	1,5 (0,7–2,9)	0,2 (0,0–0,9)	1,4 (0,6–2,7)	0,8 (0,3–2,0)
VŠ (n = 369)	1,1 (0,3–2,8)	0,8 (0,2–2,4)	0,3 (0,0–1,5)	0,5 (0,1–1,9)

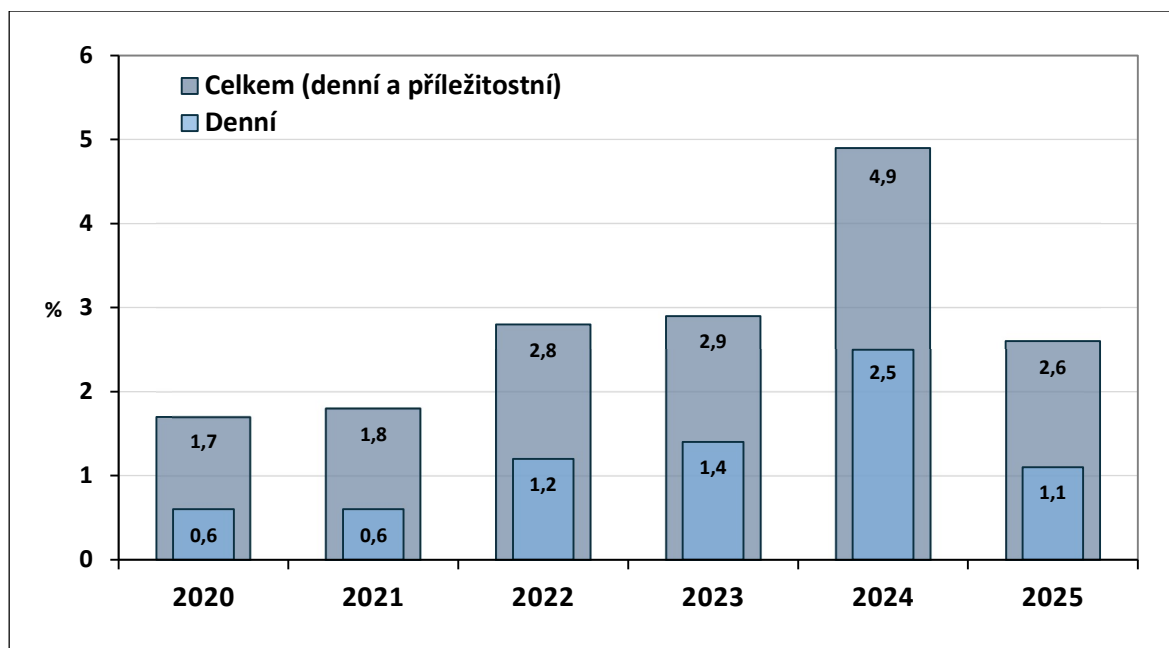
95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) užívání nikotinových sáčků bez obsahu tabáku.

² Zahrnuje užívání méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně.

³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

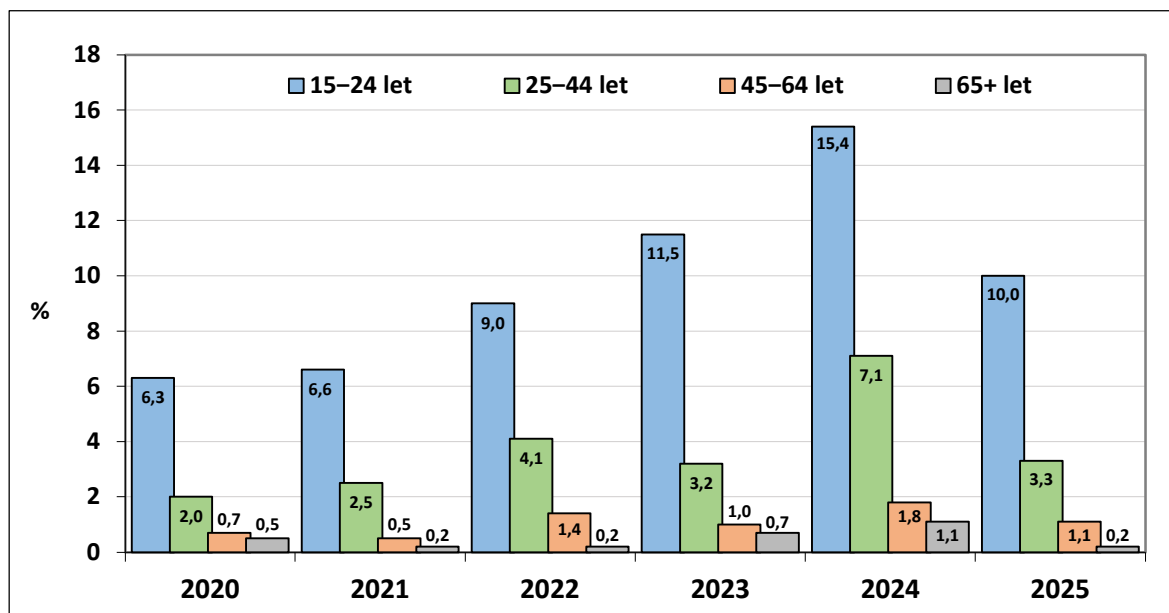
Graf 14: Prevalence uživatelů nikotinových sáčků bez obsahu tabáku v ČR v letech 2020–2025

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů nikotinových sáčků celkem (denní a příležitostní, tj. užívají nikotinové sáčky méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) a podíl denních uživatelů.

V porovnání s rokem 2024 došlo k poklesu podílu uživatelů nikotinových sáčků z téměř pěti procent (4,9 %) v roce 2024 na 2,6 % v roce 2025 (graf 14), a to ve všech věkových skupinách (graf 15). Hodnoty jsou na obdobné úrovni jako v roce 2023. Zda se jedná pouze o meziroční výkyv, ukáží až další ročníky šetření.

Graf 15: Zastoupení uživatelů nikotinových sáčků bez obsahu tabáku podle věkových skupin

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů nikotinových sáčků celkem, tj. denních a příležitostných (užívají nikotinové sáčky méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Užívání zahříváných tabákových výrobků

Zahříváné tabákové výrobky v současné době užívá 4,9 % respondentů (tabulka 18), což v porovnání s rokem 2024 (5,3 %) představuje mírný pokles o 0,4 procentního bodu (graf 16). Denně tyto výrobky užívá 2,5 % respondentů (v roce 2024 3,6 %). V meziročním srovnání pozorujeme výrazný pokles užívání ve věkové skupině 15–24 let (9,5 % v roce 2024 vs. 2,3 % v roce 2025), ale není zřejmé, zda se jedná o začátek klesajícího trendu, nebo jen o meziroční výkyv (graf 17).

Tabulka 18: Současní uživatelé zahříváných tabákových výrobků podle vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Uživatelé celkem ¹	Denní uživatelé	Příležitostní uživatelé ²	Méně než měsíčně
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n=1873)	4,9 (3,9–5,9)	2,5 (1,8–3,3)	2,3 (1,7–3,1)	1,6 (1,1–2,3)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n=907)	4,7 (3,5–6,3)	2,5 (1,6–3,8)	2,2 (1,4–3,4)	2,2 (1,4–3,4)
Ženy (n=966)	5,0 (3,7–6,5)	2,5 (1,6–3,7)	2,5 (1,6–3,7)	1,0 (0,5–1,9)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n=219)	2,3 (0,7–5,2)	0,9 (0,1–3,3)	1,4 (0,3–4,0)	2,7 (1,0–5,9)
25–44 (n=582)	8,2 (6,1–10,8)	4,5 (2,9–6,5)	3,8 (2,4–5,7)	2,7 (1,6–4,4)
45–64 (n=619)	5,0 (3,4–7,0)	2,6 (1,5–4,2)	2,4 (1,4–4,0)	1,1 (0,5–2,3)
65+ (n=453)	1,5 (0,6–3,2)	0,7 (0,1–1,9)	0,9 (0,2–2,2)	0,2 (0,0–1,2)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n=1458)	4,9 (3,8–6,1)	2,7 (2,0–3,7)	2,1 (1,4–3,0)	1,6 (1,0–2,4)
Venkov (n=415)	4,8 (3,0–7,3)	1,7 (0,7–3,4)	3,1 (1,7–5,3)	1,7 (0,7–3,4)
<i>Vzdělání³</i>				
ZŠ a SOU (n=695)	6,5 (4,8–8,6)	3,0 (1,9–4,6)	3,5 (2,2–5,1)	2,2 (1,2–3,5)
SŠ s maturitou (n=590)	5,3 (3,6–7,4)	3,1 (1,8–4,8)	2,2 (1,2–3,7)	0,5 (0,1–1,5)
VŠ (n=369)	2,7 (1,3–4,9)	1,6 (0,6–3,5)	1,1 (0,3–2,8)	1,6 (0,6–3,5)

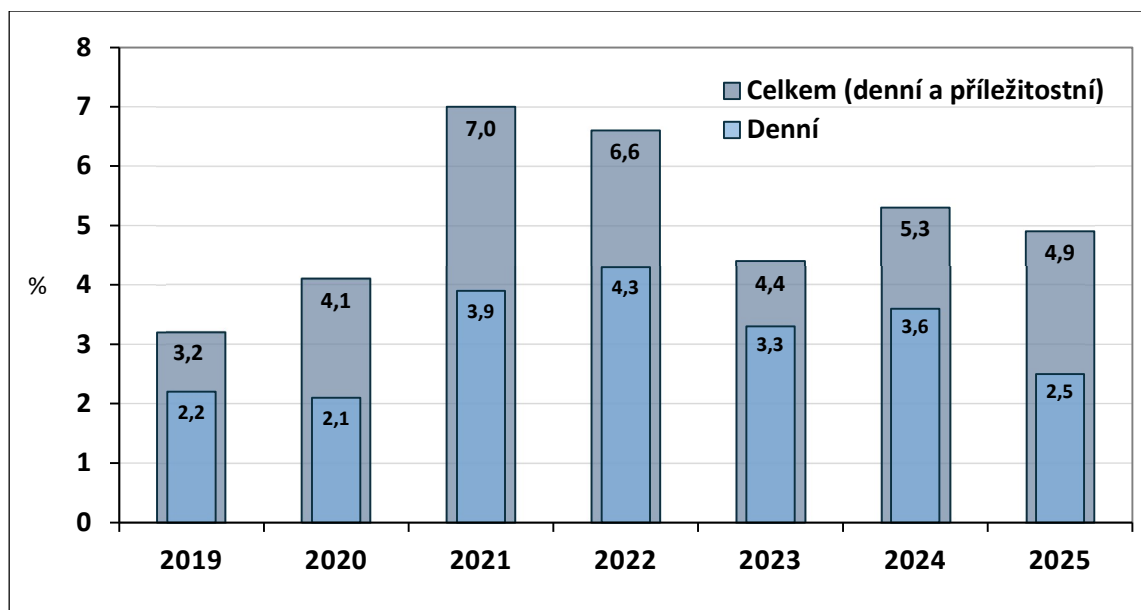
95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) užívání zahříváných tabákových výrobků.

² Zahrnuje užívání méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně.

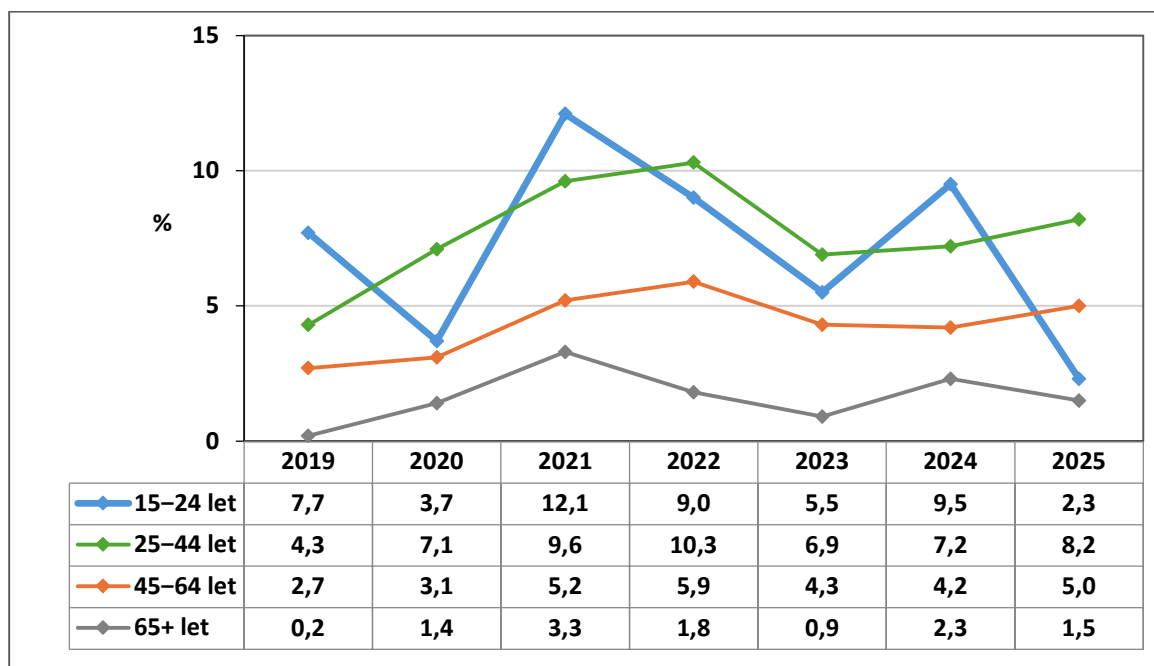
³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Graf 16: Uživatelé zahříváných tabákových výrobků v letech 2019–2025

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů zahříváných tabákových výrobků celkem, tj. denních a příležitostných (užívají zahřívání tabákové výrobky méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Graf 17: Uživatelé zahříváných tabákových výrobků podle věkových skupin

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů zahříváných tabákových výrobků celkem, tj. denních a příležitostných (užívají zahřívání tabákové výrobky méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Výsledky průzkumu ukazují, že 64,8 % uživatelů zahřívaných tabákových výrobků zároveň kouří klasické cigarety. Souběžné užívání zahřívaných tabákových výrobků a elektronických cigaret uvádí 65,9 % respondentů, jejich podíl klesá s věkem (tabulka 19). Přibližně čtvrtina uživatelů zahřívaných tabákových výrobků (27,5 %) je bývalými kuřáky klasických cigaret.

Tabulka 19: Užívání zahřívaných tabákových výrobků ve vztahu ke kouření klasických cigaret (KC) a užívání elektronických cigaret (EC) podle vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Současně kuřák/kuřačka KC	Současně uživatel/ka EC	Bývalý/á kuřák/kuřačka KC	Bývalý/á uživatel/ka EC	Před užíváním zahřívaných tabákových výrobků nekouřil/a KC ani neužíval/a EC
	Procenta (95% CI)				
Celkem (n=91)	64,8 (54,1–74,6)	65,9 (55,3–75,5)	27,5 (18,6–37,8)	7,7 (3,1–15,2)	2,2 (0,3–7,7)
<i>Pohlaví</i>					
Muži (n=43)	62,8 (46,7–77,0)	58,1 (42,1–73,0)	32,6 (19,1–48,5)	11,6 (3,9–25,1)	0,0 (0,0–8,2)
Ženy (n=48)	66,7 (51,6–79,6)	72,9 (58,2–84,7)	22,9 (12,0–37,3)	4,2 (0,5–14,3)	4,2 (0,5–14,3)
<i>Věková skupina</i>					
15–24 (n=5)	80,0 (28,4–99,5)	100,0 (47,8–100,0)	20,0 (0,5–71,6)	0,0 (0,0–52,2)	0,0 (0,0–52,2)
25–44 (n=48)	60,4 (45,3–74,2)	68,8 (53,7–81,3)	29,2 (17,0–44,1)	8,3 (2,3–20,0)	2,1 (0,1–11,1)
45–64 (n=31)	67,7 (48,6–83,3)	58,1 (39,1–75,5)	29,0 (14,2–48,0)	9,7 (2,0–25,8)	0,0 (0,0–11,2)
65+ (n=7)	71,4 (29,0–96,3)	57,1 (18,4–90,1)	14,3 (0,4–57,9)	0,0 (0,0–41,0)	14,3 (0,4–57,9)
<i>Místo bydliště</i>					
Město (n=71)	63,4 (51,1–74,5)	59,2 (46,8–70,7)	28,2 (18,1–40,1)	9,9 (4,1–19,3)	2,8 (0,3–9,8)
Venkov (n=20)	70,0 (45,7–88,1)	90,0 (68,3–98,8)	25,0 (8,7–49,1)	0,0 (0,0–16,8)	0,0 (0,0–16,8)
<i>Vzdělání¹</i>					
ZŠ a SOU (n=45)	73,3 (58,1–85,4)	75,6 (60,5–87,1)	24,4 (12,9–39,5)	2,2 (0,1–11,8)	2,2 (0,1–11,8)
SŠ s maturitou (n=31)	54,8 (36,0–72,7)	45,2 (27,3–64,0)	29,0 (14,2–48,0)	16,1 (5,5–33,7)	3,2 (0,1–16,7)
VŠ (n=10)	50,0 (18,7–81,3)	70,0 (34,8–93,3)	40,0 (12,2–73,8)	10,0 (0,3–44,5)	0,0 (0,0–30,8)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Tabulka zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) užívání zahřívaných tabákových výrobků. Někteří respondenti spadají do více kategorií.

Názory na škodlivost tabákových a nikotinových výrobků

Necelá polovina respondentů (47,1 %) nespatřuje rozdíl ve škodlivosti mezi kouřením klasických cigaret a užíváním elektronických cigaret či zahříváných tabákových výrobků (tabulka 20). Podíl respondentů s tímto názorem v meziročním porovnání vzrostl o 2,8 procentních bodů (44,3 % v roce 2024). Klasické cigarety považuje za nejvíce škodlivé více než třetina respondentů (39,7 %), přičemž tento názor je nejvíce zastoupen v nejmladší věkové kategorii 15–24 let (51,1 % respondentů). Necelá desetina všech respondentů (8,9 %) vnímá jako nejškodlivější elektronické cigarety a 4,3 % respondentů považuje za nejškodlivější zahříváné tabákové výrobky. Vnímání škodlivosti se liší podle věku: s rostoucím věkem přibývá respondentů, kteří mezi těmito výrobky nevidí rozdíl, zatímco podíl těch, kteří považují klasické cigarety za nejškodlivější, naopak s věkem spíše klesá.

Tabulka 20: Názor respondentů na škodlivost kouření klasických cigaret (KC) v porovnání s užíváním elektronických cigaret (EC) nebo zahříváných tabákových výrobků (ZTV)

Demografická charakteristika	Není mezi nimi rozdíl	KC jsou nejvíce škodlivé	EC jsou nejvíce škodlivé	ZTV jsou nejvíce škodlivé
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 1873)	47,1 (44,8–49,4)	39,7 (37,5–42,0)	8,9 (7,6–10,2)	4,3 (3,4–5,3)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 907)	43,3 (40,1–46,6)	44,7 (41,4–48,0)	7,2 (5,7–9,1)	4,0 (2,9–5,5)
Ženy (n = 966)	53,9 (50,6–57,2)	37,4 (34,2–40,6)	9,9 (8,1–12,0)	4,3 (3,2–5,8)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 219)	35,6 (29,3–42,3)	51,1 (44,3–57,9)	9,6 (6,0–14,3)	3,7 (1,6–7,1)
25–44 (n = 582)	43,6 (39,6–47,8)	39,7 (35,7–43,8)	10,8 (8,4–13,6)	5,8 (4,1–8,1)
45–64 (n = 619)	50,2 (46,2–54,3)	36,7 (32,9–40,6)	8,9 (6,8–11,4)	4,2 (2,8–6,1)
65+ (n = 453)	52,8 (48,0–57,4)	38,4 (33,9–43,1)	6,0 (4,0–8,6)	2,9 (1,5–4,9)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n = 695)	48,6 (44,9–52,4)	35,0 (31,4–38,6)	11,1 (8,8–13,7)	5,3 (3,8–7,3)
SŠ s maturitou (n = 590)	47,1 (43,0–51,2)	39,2 (35,2–43,2)	9,0 (6,8–11,6)	4,7 (3,2–6,8)
VŠ (n = 369)	50,9 (45,7–56,2)	42,8 (37,7–48,0)	4,1 (2,3–6,6)	2,2 (0,9–4,2)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

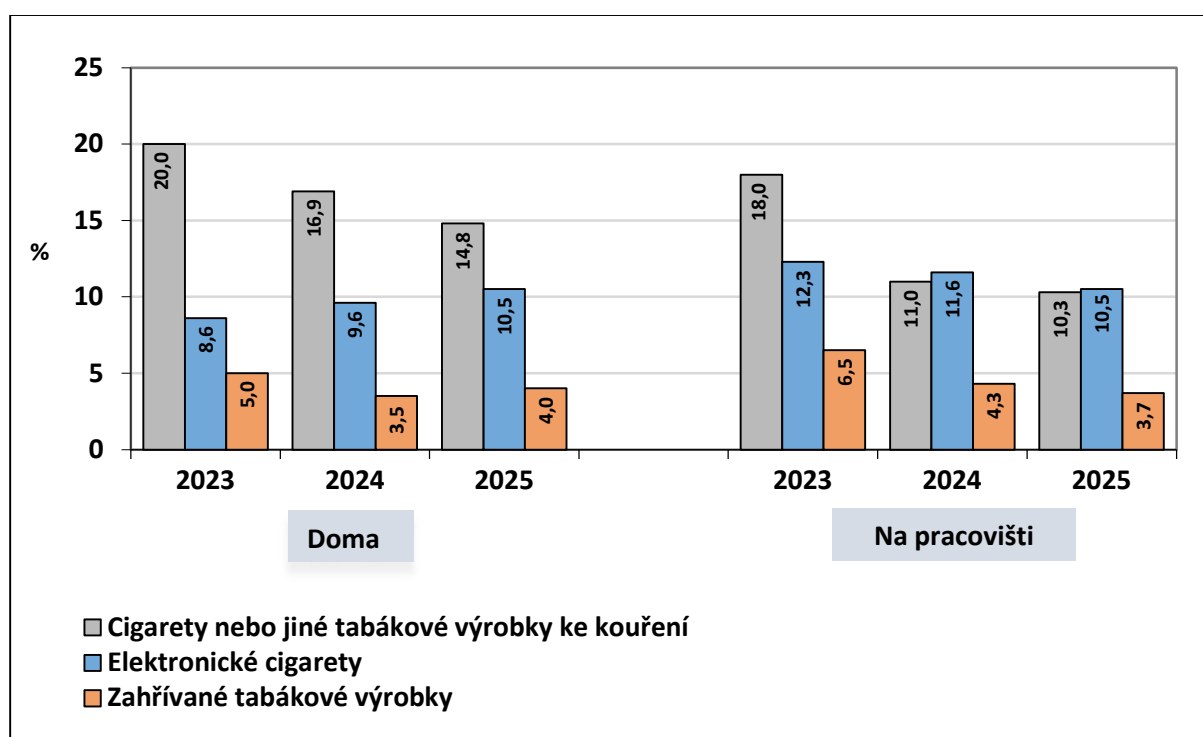
¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Expozice pasivnímu kouření nebo aerosolu

Kouři z cigaret či jiných tabákových výrobků v posledních 30 dnech bylo vystaveno 14,8 % respondentů v domácím prostředí (tabulka 21) a 10,3 % respondentů na pracovišti (tabulka 22). Expozici aerosolu z elektronických cigaret a zahříváných tabákových výrobků jsme začali poprvé sledovat v roce 2023. Od té doby vykazuje expozice tabákovému kouři jak v prostředí domova, tak i na pracovišti klesající trend (graf 18). Nejvíce je tabákovému kouři v prostředí domova vystavena nejmladší věková skupina 15–24 let (tabulka 21), do které patří i mladiství ve věku 15–18 let.

V roce 2025 byla expozice aerosolu z elektronických cigaret v domácím i pracovním prostředí shodně u 10,5 % všech respondentů (tabulky 21 a 22). V případě zahříváných tabákových výrobků zaznamenáváme mírně vyšší expozici aerosolu v prostředí domova (4,0 % vs. 3,7 %).

Graf 18: Expozice pasivnímu kouření nebo aerosolu v prostředí domova nebo ve vnitřních prostorách pracoviště v posledních 30 dnech

Tabulka 21: Expozice pasivnímu kouření nebo aerosolu v prostředí domova v posledních 30 dnech podle vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Respondenti vystavení pasivnímu kouření nebo aerosolu z následujících typů výrobků v prostředí domova		
	Klasické cigarety nebo jiné tabákové výrobky ke kouření ¹	Elektronické cigarety	Zahřívané tabákové výrobky
	Procenta (95% CI)		
Celkem (n = 1873)	14,8 (13,2–16,5)	10,5 (9,2–12,0)	4,0 (3,1–4,9)
<i>Pohlaví</i>			
Muži (n = 907)	14,9 (12,6–17,4)	10,7 (8,8–12,9)	4,6 (3,4–6,2)
Ženy (n = 966)	14,7 (12,5–17,1)	10,4 (8,5–12,4)	3,3 (2,3–4,6)
<i>Věková skupina</i>			
15–24 (n = 219)	21,9 (16,6–28,0)	19,2 (14,2–25,0)	4,1 (1,9–7,7)
25–44 (n = 582)	16,3 (13,4–19,6)	14,6 (11,8–17,7)	6,4 (4,5–8,7)
45–64 (n = 619)	14,1 (11,4–17,0)	8,1 (6,1–10,5)	3,2 (2,0–4,9)
65+ (n = 453)	10,4 (7,7–13,6)	4,4 (2,7–6,7)	1,8 (0,8–3,4)
<i>Místo bydliště</i>			
Město (n = 1 458)	14,8 (13,0–16,7)	10,8 (9,2–12,5)	4,0 (3,1–5,2)
Venkov (n = 415)	14,7 (11,4–18,5)	9,6 (7,0–12,9)	3,6 (2,0–5,9)
<i>Vzdělání²</i>			
ZŠ a SOU (n = 695)	17,3 (14,5–20,3)	11,2 (9,0–13,8)	4,2 (2,8–5,9)
SŠ s maturitou (n = 590)	12,9 (10,3–15,9)	7,8 (5,8–10,3)	4,2 (2,8–6,2)
VŠ (n = 369)	8,9 (6,2–12,3)	8,4 (5,8–11,7)	3,0 (1,5–5,3)
<i>Kuřáctví tabáku v současnosti³</i>			
Ano (n = 413)	27,1 (22,9–31,7)	14,8 (11,5–18,6)	6,3 (4,2–9,1)
Ne (n = 1 460)	11,3 (9,7–13,0)	9,3 (7,9–10,9)	3,3 (2,4–4,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Zahnuje cigarety (průmyslově vyráběné i ručně balené), dýmky, doutníky, doutníčky a vodní dýmky.

² Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

³ Zahnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kouření různých druhů tabákových výrobků – cigarety (průmyslově vyráběné i ručně balené), dýmky, doutníky, doutníčky a vodní dýmky.

Tabulka 22: Expozice pasivnímu kouření nebo aerosolu ve vnitřních prostorách pracoviště v posledních 30 dnech podle vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Respondenti vystavení pasivnímu kouření nebo aerosolu z následujících typů výrobků na pracovišti ¹		
	Klasické cigarety nebo jiné tabákové výrobky ke kouření ²	Elektronické cigarety	Zahříváné tabákové výrobky
	Procenta (95% CI)		
Celkem (n = 1 134)	10,3 (8,6–12,2)	10,5 (8,8–12,4)	3,7 (2,7–5,0)
<i>Pohlaví</i>			
Muži (n = 554)	11,9 (9,3–14,9)	11,9 (9,3–14,9)	4,2 (2,6–6,2)
Ženy (n = 580)	8,8 (6,6–11,4)	9,1 (6,9–11,8)	3,3 (2,0–5,1)
<i>Věková skupina</i>			
15–24 (n = 109)	20,2 (13,1–28,9)	17,4 (10,8–25,9)	6,4 (2,6–12,8)
25–44 (n = 460)	10,0 (7,4–13,1)	12,4 (9,5–15,8)	4,1 (2,5–6,4)
45–64 (n = 465)	8,6 (6,2–11,5)	8,2 (5,8–11,0)	2,8 (1,5–4,7)
65+ (n = 100)	9,0 (4,2–16,4)	5,0 (1,6–11,3)	3,0 (0,6–8,5)
<i>Místo bydliště</i>			
Město (n = 904)	10,5 (8,6–12,7)	10,6 (8,7–12,8)	4,1 (2,9–5,6)
Venkov (n = 230)	9,6 (6,1–14,1)	10,0 (6,4–14,6)	2,2 (0,7–5,0)
<i>Vzdělání³</i>			
ZŠ a SOU (n = 359)	11,4 (8,3–15,2)	12,8 (9,5–16,7)	3,1 (1,5–5,4)
SŠ s maturitou (n = 392)	11,2 (8,3–14,8)	8,2 (5,7–11,3)	3,6 (2,0–5,9)
VŠ (n = 274)	3,6 (1,8–6,6)	8,0 (5,1–11,9)	3,6 (1,8–6,6)
<i>Kuřáctví tabáku v současnosti⁴</i>			
Ano (n = 248)	14,9 (10,7–20,0)	16,1 (11,8–21,3)	4,0 (2,0–7,3)
Ne (n = 886)	9,0 (7,2–11,1)	8,9 (7,1–11,0)	3,6 (2,5–5,1)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Zahrnuje podíl respondentů, kteří uvedli, že pracují převážně ve vnitřních prostorách pracoviště nebo ve vnitřních i venkovních prostorách pracoviště z celkového počtu respondentů. Nezahrnuje respondenty, kteří uvedli, že nepracují.

² Zahrnuje cigarety (průmyslově vyráběné i ručně balené), dýmky, doutníky, doutníčky a vodní dýmky.

³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

⁴ Zahrnuje každodenní i příležitostné (méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně) kouření různých druhů tabákových výrobků – cigarety (průmyslově vyráběné i ručně balené), dýmky, doutníky, doutníčky a vodní dýmky.

Konzumní zvyklosti zjišťované lékařem

Přibližně polovina respondentů (51,1 %), kteří v posledních 12 měsících navštívili lékaře nebo jiného poskytovatele zdravotní péče, byla dotázána, zda kouří nebo užívá jiný tabákový či nikotinový výrobek; podíl mužů a žen byl téměř shodný (tabulka 23). Poslední dva sloupce tabulky 22 zahrnují respondenty, kteří byli dotázáni a zároveň byli kuřáky či uživateli tabákových či nikotinových výrobků. Odtud vyplývá, že polovina kuřáků nebo uživatelů (50,9 %; 95% CI: 44,9 % – 56,8 %), kterých se lékař na kouření či užívání tabákových či nikotinových výrobků dotázal, současně obdržela doporučení, aby přestali kouřit nebo užívat tyto výrobky. V 5,2 % případů jim byl navíc doporučen i některý ze způsobů léčby.

Tabulka 23: Respondenti, kterých se lékař během posledních 12 měsíců dotazoval, zda kouří nebo užívají tabákové či nikotinové výrobky, včetně návrhu opatření

Demografická charakteristika	Zájem lékařů o kouření nebo užívání tabákových či nikotinových výrobků		
	Dotázání na kouření nebo užívání tabákových či nikotinových výrobků ¹ (n = 1 659)	Pouze doporučeno přestat kouřit nebo užívat ² (n = 287)	Doporučeno přestat a zároveň doporučen způsob léčby ² (n = 287)
	Procenta (95% CI)		
Celkem	51,1 (48,6–53,5)	45,6 (39,8–51,6)	5,2 (3,0–8,5)
<i>Pohlaví</i>			
Muži	51,3 (47,7–54,8)	47,8 (39,8–55,9)	6,3 (3,1–11,3)
Ženy	50,9 (47,5–54,2)	43,0 (34,3–52,0)	3,9 (1,3–8,9)
<i>Věková skupina</i>			
15–24	45,4 (38,3–52,7)	24,3 (11,8–41,2)	2,7 (0,1–14,2)
25–44	57,5 (53,1–61,9)	40,4 (31,1–50,2)	4,6 (1,5–10,4)
45–59	50,3 (46,0–54,5)	54,7 (44,2–65,0)	7,4 (3,0–14,6)
65+	47,0 (42,1–51,9)	56,5 (41,1–71,1)	4,3 (0,5–14,8)
<i>Místo bydliště</i>			
Město	52,6 (49,8–55,3)	43,1 (36,5–49,9)	4,9 (2,5–8,6)
Venkov	45,8 (40,7–51,0)	54,8 (41,7–67,5)	6,5 (1,8–15,7)
<i>Vzdělání³</i>			
ZŠ a SOU	50,4 (46,4–54,5)	50,8 (41,9–59,6)	7,6 (3,7–13,5)
SŠ s maturitou	53,2 (48,9–57,6)	48,0 (36,3–59,8)	4,0 (0,8–11,2)
VŠ	52,1 (46,6–57,6)	44,2 (29,1–60,1)	2,3 (0,1–12,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Týká se všech respondentů, kteří v posledních 12 měsících navštívili lékaře nebo jiného poskytovatele zdravotní péče.

² Týká se kuřáků nebo uživatelů tabákových či nikotinových výrobků, kterých se lékař během posledních 12 měsíců dotazoval na to, zda kouří nebo užívají jiný tabákový či nikotinový výrobek.

³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Z tabulky 24 vyplývá, že dotazy lékařů stále směřují nejčastěji na kouření klasických cigaret (25,4 %), zájem o další tabákové a nikotinové výrobky je zatím malý. Nejčastěji se na alternativní výrobky lékaři dotazovali respondentů ve věkové kategorii 15–24 let, kterých se ptali na užívání elektronických cigaret (16,9 %) nebo nikotinových sáčků (10,1 %). Respondenti mohli uvést i více druhů výrobků, na které se lékař dotazoval.

Tabulka 24: Zájem lékařů o druh užívaného tabákového či nikotinového výrobku

Demografická charakteristika	Druh užívaného výrobku				Nedotazoval se konkrétně na žádný výrobek
	Klasické tabákové výrobky ¹	Elektronické cigarety	Zahřívané tabákové výrobky	Nikotinové sáčky	
	Procenta (95% CI)				
Celkem (n=847)	25,4 (22,5–28,5)	6,6 (5,0–8,5)	2,8 (1,8–4,2)	2,6 (1,6–3,9)	73,3 (70,2–76,3)
<i>Pohlaví</i>					
Muži (n=404)	29,5 (25,1–34,2)	7,2 (4,9–10,1)	3,0 (1,5–5,1)	3,2 (1,7–5,4)	69,6 (64,8–74,0)
Ženy (n=443)	21,7 (17,9–25,8)	6,1 (4,1–8,7)	2,7 (1,4–4,7)	2,0 (0,9–3,8)	76,7 (72,5–80,6)
<i>Věková skupina</i>					
15–24 (n=89)	30,3 (21,0–41,0)	16,9 (9,8–26,3)	3,4 (0,7–9,5)	10,1 (4,7–18,3)	66,3 (55,5–76,0)
25–44 (n=286)	23,8 (19,0–29,1)	9,1 (6,0–13,0)	4,9 (2,7–8,1)	2,4 (1,0–5,0)	74,1 (68,6–79,1)
45–64 (n=277)	24,9 (19,9–30,4)	2,5 (1,0–5,1)	1,4 (0,4–3,7)	1,1 (0,2–3,1)	74,4 (68,8–79,4)
65+ (n=195)	26,2 (20,1–32,9)	4,1 (1,8–7,9)	1,5 (0,3–4,4)	1,5 (0,3–4,4)	73,8 (67,1–79,9)
<i>Místo bydliště</i>					
Město (n=677)	25,0 (21,7–28,4)	6,6 (4,9–8,8)	3,0 (1,8–4,5)	3,1 (1,9–4,7)	73,9 (70,4–77,1)
Venkov (n=170)	27,1 (20,5–34,4)	6,5 (3,3–11,3)	2,4 (0,6–5,9)	0,6 (0,0–3,2)	71,2 (63,7–77,9)
<i>Vzdělání²</i>					
ZŠ a SOU (n=305)	30,8 (25,7–36,3)	6,9 (4,3–10,3)	3,0 (1,4–5,5)	1,0 (0,2–2,8)	67,5 (62,0–72,8)
SŠ s maturitou (n=279)	21,5 (16,8–26,8)	4,3 (2,2–7,4)	2,5 (1,0–5,1)	1,8 (0,6–4,1)	77,8 (72,4–82,5)
VŠ (n=174)	19,5 (13,9–26,2)	4,6 (2,0–8,9)	2,9 (0,9–6,6)	2,9 (0,9–6,6)	79,9 (73,2–85,6)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Týká se respondentů, kterých se lékař během posledních 12 měsíců dotazoval na to, zda kouří nebo užívají jiný tabákový či nikotinový výrobek. Respondenti mohli vybrat více druhů výrobků.

¹ Zahnuje cigarety (průmyslově vyráběné i ručně balené), dýmky, doutníky, doutníčky a vodní dýmky.

² Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Zkušenosti s odvykáním

Téměř čtyři z deseti současných kuřáků (38,0 %, tj. 157 respondentů) se v roce 2025 pokusili přestat kouřit. Ve srovnání s rokem 2024 (34,6 %) zaznamenáváme nárůst o 3,4 procentních bodů a celkově se jedná o nejvyšší míru pokusu o odvykání kouření od roku 2014, kdy jsme tento ukazatel začali sledovat (graf 19). Při pohledu na rozdíly mezi muži a ženami není možné říct, že by úsilí odvykat bylo vyšší u jednoho pohlaví. Častěji sice ženy převyšovaly muže, v některých letech výzkumu to však bylo naopak. V nejmladší věkové skupině 15–24 let se o zanechání kouření pokusilo 40,0 % současných kuřáků; v roce 2024 to byla polovina (50,0 %). S rostoucím věkem úsilí přestat kouřit klesá. Nejvyšší snahu přestat kouřit projevíli respondenti se středoškolským vzděláním (tabulka 25).

Snahu o odvykání u uživatelů elektronických cigaret jsme sledovali poprvé v roce 2024, kdy se pokoušela přestat více než čtvrtina uživatelů (27,1 %), v roce 2025 to bylo 25,9 % uživatelů (tabulka 25).

Tabulka 25: Respondenti, kteří se během posledních 12 měsíců pokusili přestat kouřit nebo užívat elektronické cigarety

Demografická charakteristika	Pokus během posledních 12 měsíců	
	Přestat kouřit ¹ (n = 413)	Přestat užívat elektronické cigarety ² (n = 255)
	Procenta (95% CI)	
Celkem	38,0 (33,3–42,9)	25,9 (20,6–31,7)
<i>Pohlaví</i>		
Muži	35,6 (29,5–42,1)	25,4 (18,4–33,3)
Ženy	41,1 (33,8–48,7)	26,5 (18,7–35,7)
<i>Věková skupina</i>		
15-24	40,0 (24,9–56,7)	25,0 (15,0–37,4)
25–44	38,2 (30,6–46,3)	29,1 (21,0–38,2)
45–59	37,4 (29,6–45,8)	20,6 (11,5–32,7)
65+	37,7 (26,3–50,2)	27,3 (6,0–61,0)
<i>Vzdělání³</i>		
ZŠ a SOU	35,8 (29,4–42,7)	21,8 (14,2–31,1)
SŠ s maturitou	43,6 (34,2–53,4)	26,8 (15,8–40,3)
VŠ	33,3 (20,8–47,9)	38,2 (22,2–56,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Týká se současných kuřáků.

² Týká se současných uživatelů elektronických cigaret.

³ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Jak uvádí tabulka 26, většina současných kuřáků, kteří se v posledních 12 měsících pokusili přestat kouřit, se této závislosti snažila zbavit sama, bez pomoci (72,0 %). Další významnou skupinu tvoří současní kuřáci, kteří jako prostředek odvykání využili elektronické cigarety – téměř třetina respondentů (32,5 %). Ve srovnání s rokem 2024 lze pozorovat nárůst o 13,2 procentních bodů (graf 20). Náhradní nikotinovou terapii (NNT) využilo 11,5 % současných kuřáků, kteří se rozhodli přestat kouřit. Mobilní aplikaci pro podporu odvykání zkusilo 1,3 % současných kuřáků a linku pro odvykání kouření zvolilo necelé jedno procento současných kuřáků (0,6 %).

Tabulka 26: Použití vybraných způsobů, jak přestat kouřit, u současných kuřáků, kteří se o to pokusili, podle vybraných demografických charakteristik

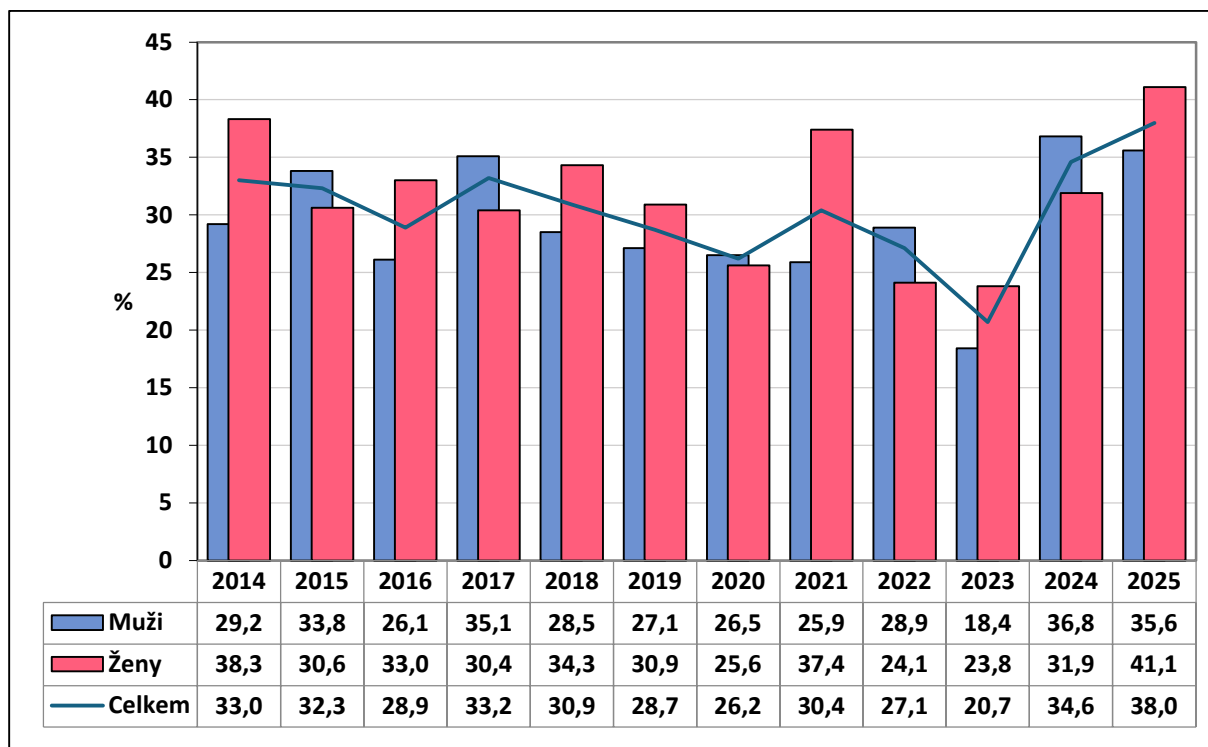
Demografická charakteristika	Vybrané způsoby, jak přestat kouřit					
	Poradenství (např. Centrum pro závislé na tabáku)	Náhradní nikotinová terapie	Národní linka pro odvykání kouření	Mobilní aplikace	Použití elektronických cigaret	Sám/bez pomoci
	Procenta (95% CI)					
Celkem (n=157)	2,5 (0,7–6,4)	11,5 (6,9–17,5)	0,6 (0,0–3,5)	1,3 (0,2–4,5)	32,5 (25,2–40,4)	72,0 (64,3–78,8)
<i>Pohlaví</i>						
Muži (n=83)	2,4 (0,3–8,4)	10,8 (5,1–19,6)	1,2 (0,0–6,5)	1,2 (0,0–6,5)	30,1 (20,5–41,2)	77,1 (66,6–85,6)
Ženy (n=74)	2,7 (0,3–9,4)	12,2 (5,7–21,8)	0,0 (0,0–4,9)	1,4 (0,0–7,3)	35,1 (24,4–47,1)	66,2 (54,3–76,8)
<i>Věková skupina</i>						
15–24 (n=16)	0,0 (0,0–20,6)	6,3 (0,2–30,2)	0,0 (0,0–20,6)	0,0 (0,0–20,6)	31,3 (11,0–58,7)	75,0 (47,6–92,7)
25–44 (n=60)	1,7 (0,0–8,9)	15,0 (7,1–26,6)	1,7 (0,0–8,9)	3,3 (0,4–11,5)	41,7 (29,1–55,1)	58,3 (44,9–70,9)
45–64 (n=55)	3,6 (0,4–12,5)	10,9 (4,1–22,2)	0,0 (0,0–6,5)	0,0 (0,0–6,5)	30,9 (19,1–44,8)	80,0 (67,0–89,6)
65+ (n=26)	3,8 (0,1–19,6)	7,7 (0,9–25,1)	0,0 (0,0–13,2)	0,0 (0,0–13,2)	15,4 (4,4–34,9)	84,6 (65,1–95,6)
<i>Místo bydliště</i>						
Město (n=106)	2,8 (0,6–8,0)	12,3 (6,7–20,1)	0,9 (0,0–5,1)	0,0 (0,0–3,4)	31,1 (22,5–40,9)	69,8 (60,1–78,3)
Venkov (n=51)	2,0 (0,0–10,4)	9,8 (3,3–21,4)	0,0 (0,0–7,0)	3,9 (0,5–13,5)	35,3 (22,4–49,9)	76,5 (62,5–87,2)
<i>Vzdělání¹</i>						
ZŠ a SOU (n=76)	1,3 (0,0–7,1)	10,5 (4,7–19,7)	0,0 (0,0–4,7)	2,6 (0,3–9,2)	32,9 (22,5–44,6)	72,4 (60,9–82,0)
SŠ s maturitou (n=48)	2,1 (0,1–11,1)	14,6 (6,1–27,8)	2,1 (0,1–11,1)	0,0 (0,0–7,4)	31,3 (18,7–46,3)	72,9 (58,2–84,7)
VŠ (n=17)	11,8 (1,5–36,4)	11,8 (1,5–36,4)	0,0 (0,0–19,5)	0,0 (0,0–19,5)	35,3 (14,2–61,7)	64,7 (38,3–85,8)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

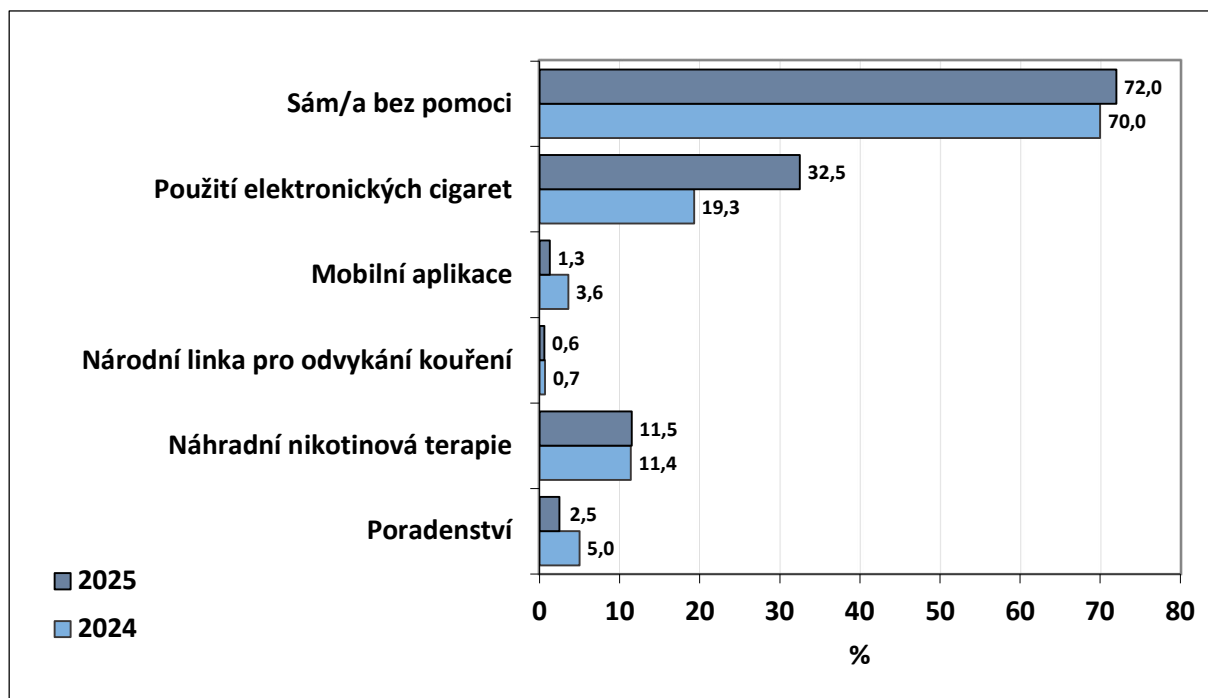
Pozn.: Procenta jsou vypočtena z celkového počtu současných kuřáků, kteří uvedli, že se pokusili přestat kouřit během posledních 12 měsíců. Respondenti mohli uvést více způsobů odvykání.

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Graf 19: Současní kuřáci, kteří se v průběhu posledních 12 měsíců pokusili přestat kouřit celkem a podle pohlaví

Graf 20: Použití vybraných způsobů, jak přestat kouřit, u současných kuřáků, kteří se o to pokusili

Pozn.: Procenta jsou vypočtena z celkového počtu současných kuřáků, kteří se pokusili přestat kouřit (rok 2024: n = 140, rok 2025: n=157). Respondenti mohli uvést více způsobů odvykání.

Tabulka 27 dokumentuje, že hlavním důvodem, proč se současní kuřáci pokoušeli přestat kouřit, jsou obavy ze zhoršení zdravotního stavu v budoucnosti (35,0 %), a to zejména u mužů (41,0 %) a u nejmladší věkové skupiny 15–24 let (56,3 %). K dalším důvodům patří snaha ušetřit finance (26,8 %) nebo aktuální zdravotní problémy (16,6 %). Ekonomické důvody převažují zejména u žen (35,1 %) a u nejmladší věkové skupiny 15–24 let (43,8 %).

Tabulka 27: Hlavní důvody pokusů, proč přestat kouřit

Demografická charakteristika	Hlavní důvody pokusů, proč přestat kouřit				
	Ekonomické důvody (snaha ušetřit finance)	Doporučení lékaře	Aktuální zdravotní problémy	Obavy ze zhoršení stavu v budoucnu	Jiné
	<i>Procenta (95% CI)</i>				
Celkem (n=157)	26,8 (20,0–34,4)	7,0 (3,5–12,2)	16,6 (11,1–23,3)	35,0 (27,6–43,0)	14,6 (9,5–21,2)
<i>Pohlaví</i>					
Muži (n=83)	19,3 (11,4–29,4)	8,4 (3,5–16,6)	13,3 (6,8–22,5)	41,0 (30,3–52,3)	18,1 (10,5–28,0)
Ženy (n=74)	35,1 (24,4–47,1)	5,4 (1,5–13,3)	20,3 (11,8–31,2)	28,4 (18,5–40,1)	10,8 (4,8–20,2)
<i>Věková skupina</i>					
15–24 (n=16)	43,8 (19,8–70,1)	0,0 (0,0–20,6)	0,0 (0,0–20,6)	56,3 (29,9–80,2)	0,0 (0,0–20,6)
25–44 (n=60)	21,7 (12,1–34,2)	3,3 (0,4–11,5)	11,7 (4,8–22,6)	40,0 (27,6–53,5)	23,3 (13,4–36,0)
45–64 (n=55)	27,3 (16,1–41,0)	10,9 (4,1–22,2)	21,8 (11,8–35,0)	27,3 (16,1–41,0)	12,7 (5,3–24,5)
65+ (n=26)	26,9 (11,6–47,8)	11,5 (2,4–30,2)	26,9 (11,6–47,8)	26,9 (11,6–47,8)	7,7 (0,9–25,1)
<i>Vzdělání¹</i>					
ZŠ a SOU (n=76)	25,0 (15,8–36,3)	10,5 (4,7–19,7)	18,4 (10,5–29,0)	31,6 (21,4–43,3)	14,5 (7,5–24,4)
SŠ s maturitou (n=48)	27,1 (15,3–41,8)	6,3 (1,3–17,2)	20,8 (10,5–35,0)	27,1 (15,3–41,8)	18,8 (8,9–32,6)
VŠ (n=17)	17,6 (3,8–43,4)	0,0 (0,0–19,5)	11,8 (1,5–36,4)	52,9 (27,8–77,0)	17,6 (3,8–43,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Procenta jsou vypočtena z celkového počtu současných kuřáků, kteří uvedli, že se pokusili přestat kouřit během posledních 12 měsíců.

Reklama na vybrané tabákové nebo nikotinové výrobky

Reklamu nebo jiné známky propagace u elektronických cigaret zaznamenala necelá pětina (19,8 %) ze souboru respondentů (tabulka 28). V případě zahříváných tabákových výrobků se s reklamou či propagací setkala 14,1 % respondentů a přibližně stejně respondentů (13,2 %) zaznamenalo reklamu nebo jiné známky propagace nikotinových sáčků. V meziročním srovnání stoupl podíl respondentů, kteří nezaznamenali žádnou reklamu ani známky propagace některého z uvedených výrobků (58,4 % vs. 70,7 %).

Tabulka 28: Respondenti, kteří si během posledních 30 dní všimli nějaké reklamy nebo jiných způsobů propagace vybraných výrobků, podle vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Druh výrobku			Nezaznamenal/a jsem žádnou reklamu ani známky propagace
	Elektronické cigarety	Zahříváné tabákové výrobky	Nikotinové sáčky bez obsahu tabáku	
<i>Procenta (95% CI)</i>				
Celkem (n = 1 873)	19,8 (18,0–21,7)	14,1 (12,5–15,8)	13,2 (11,7–14,9)	70,7 (68,6–72,8)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 907)	21,3 (18,7–24,1)	16,1 (13,8–18,7)	15,1 (12,8–17,6)	66,9 (63,8–70,0)
Ženy (n = 966)	18,4 (16,0–21,0)	12,2 (10,2–14,4)	11,5 (9,5–13,7)	74,3 (71,4–77,1)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 219)	37,9 (31,4–44,7)	26,0 (20,3–32,4)	37,0 (30,6–43,8)	42,0 (35,4–48,8)
25–44 (n = 582)	22,9 (19,5–26,5)	17,9 (14,8–21,2)	16,5 (13,6–19,8)	64,9 (60,9–68,8)
45–64 (n = 619)	16,3 (13,5–19,5)	11,3 (8,9–14,1)	8,1 (6,1–10,5)	75,8 (72,2–79,1)
65+ (n = 453)	11,9 (9,1–15,3)	7,3 (5,1–10,1)	4,6 (2,9–7,0)	85,2 (81,6–88,4)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 1 458)	20,6 (18,6–22,8)	14,6 (12,8–16,5)	13,4 (11,7–15,3)	69,4 (67,0–71,8)
Venkov (n = 415)	16,9 (13,4–20,8)	12,3 (9,3–15,8)	12,5 (9,5–16,1)	75,4 (71,0–79,5)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

První pokus s užitím tabákových či nikotinových výrobků

V roce 2024 jsme do dotazníku poprvé zařadili otázku zaměřenou na první zkušenost s tabákovými nebo nikotinovými výrobky. Cílem je u respondentů, kteří někdy kouřili tabákové výrobky či užívali některý z alternativních tabákových nebo nikotinových výrobků, zjistit, který z těchto výrobků vyzkoušeli jako první (tabulka 29). Takových respondentů byly v roce 2025 dvě třetiny (66,3 %) v porovnání s 50,7 % v roce 2024. Většina z nich (85,0 %) uvedla jako svou první zkušenost cigarety, přičemž podíl těchto odpovědí stoupá s věkem a klesá s rostoucí úrovní vzdělání.

Ve věkové kategorii 15–24 let uvedla cigarety jako svou první zkušenost polovina (50,0 %) respondentů, elektronické cigarety uvedlo 35,3 % respondentů (tabulka 29). Jedná se o významný nárůst ve prospěch elektronických cigaret oproti roku 2024, kdy 71,3 % respondentů uvedlo jako první formu užití nikotinu klasické cigarety a 10,3 % uvedlo elektronické cigarety. Tento meziroční posun odpovídá dlouhodobě rostoucí oblíbenosti elektronických cigaret v této věkové kategorii.

Tabulka 29: První pokus s užitím tabákových či nikotinových výrobků

Demografická charakteristika	Typ výrobku						
	Cigarety	Doutníky, doutníčky	Vodní dýmka	Bezdymné tabákové výrobky	Elektronická cigareta	Zahříváné tabákové výrobky	Nikotinové sáčky
	Procenta (95% CI)						
Celkem (n = 1 242)	85,0 (82,9–87,0)	1,7 (1,0–2,6)	4,3 (3,2–5,5)	0,6 (0,3–1,3)	7,0 (5,6–8,6)	0,9 (0,4–1,6)	0,5 (0,2–1,0)
<i>Pohlaví</i>							
Muži (n = 655)	85,3 (82,4–88,0)	2,6 (1,5–4,1)	3,4 (2,1–5,0)	1,1 (0,4–2,2)	6,4 (4,7–8,6)	0,5 (0,1–1,3)	0,8 (0,2–1,8)
Ženy (n = 587)	84,7 (81,5–87,5)	0,7 (0,2–1,7)	5,3 (3,6–7,4)	0,2 (0,0–0,9)	7,7 (5,6–10,1)	1,4 (0,6–2,7)	0,2 (0,0–0,9)
<i>Věková skupina</i>							
15–24 (n = 150)	50,0 (41,7–58,3)	2,0 (0,4–5,7)	7,3 (3,7–12,7)	2,7 (0,7–6,7)	35,3 (27,7–43,5)	0,0 (0,0–2,4)	2,7 (0,7–6,7)
25–44 (n = 424)	80,9 (76,8–84,5)	2,1 (1,0–4,0)	8,0 (5,6–11,0)	0,9 (0,3–2,4)	6,4 (4,2–9,1)	1,4 (0,5–3,1)	0,2 (0,0–1,3)
45–64 (n = 396)	94,2 (91,4–96,3)	1,8 (0,7–3,6)	1,3 (0,4–2,9)	0,0 (0,0–0,9)	1,5 (0,6–3,3)	1,0 (0,3–2,6)	0,3 (0,0–1,4)
65+ (n = 272)	97,4 (94,8–99,0)	0,7 (0,1–2,6)	1,1 (0,2–3,2)	0,0 (0,0–1,3)	0,4 (0,0–2,0)	0,4 (0,0–2,0)	0,0 (0,0–1,3)
<i>Místo bydliště</i>							
Město (n = 958)	85,1 (82,7–87,3)	1,5 (0,8–2,4)	4,5 (3,3–6,0)	0,7 (0,3–1,5)	6,7 (5,2–8,5)	1,1 (0,6–2,0)	0,4 (0,1–1,1)
Venkov (n = 284)	84,9 (80,2–88,8)	2,5 (1,0–5,0)	3,5 (1,7–6,4)	0,4 (0,0–1,9)	8,1 (5,2–11,9)	0,0 (0,0–1,3)	0,7 (0,1–2,5)
<i>Vzdělání¹</i>							
ZŠ a SOU (n = 487)	92,4 (89,7–94,6)	1,4 (0,6–2,9)	2,9 (1,6–4,8)	0,4 (0,0–1,5)	2,1 (1,0–3,7)	0,6 (0,1–1,8)	0,2 (0,0–1,1)
SŠ s maturitou (n = 389)	87,9 (84,3–91,0)	1,8 (0,7–3,7)	3,6 (2,0–6,0)	0,5 (0,1–1,8)	4,1 (2,4–6,6)	1,8 (0,7–3,7)	0,3 (0,0–1,4)
VŠ (n = 216)	87,5 (82,3–91,6)	1,9 (0,5–4,7)	6,5 (3,6–10,6)	0,0 (0,0–1,7)	3,7 (1,6–7,2)	0,5 (0,0–2,6)	0,0 (0,0–1,7)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Pozn.: Zahrnuje respondenty, kteří někdy užili tabákový výrobek či některý z alternativních nikotinových výrobků.

Přehled uživatelů nikotinu a tabáku

Při zohlednění všech forem výrobků obsahujících nikotin výsledky šetření ukázaly, že necelá třetina (29,5 %) všech respondentů jsou uživatelé nikotinu (tabulka 30). Prevalence užívání nikotinu je nejvyšší ve věkové kategorii 15–24 let a klesá s věkem. Mezi uživateli převládají muži nad ženami (35,6 % vs. 23,7 %), podíl žen užívajících nikotin s věkem klesá. Nikotin na denní bázi užívá 22,5 % respondentů.

Při bližším pohledu na věkovou kategorii 15–24 let je zjevné, že posuzování této věkové kategorie pouze podle užívání tabáku bez ohledu na další formy obsahující nikotin by vedlo k výraznému podhodnocení závislostního chování u těchto mladých lidí (tabulka 30). Nikotin z různých typů výrobků denně užívá přibližně čtvrtina těchto respondentů (26,0 %). Pokud zahrneme i příležitostné uživatele, tedy ty, kteří neužívají nikotin denně, ale alespoň jednou měsíčně, jedná se o více než třetinu (38,8 %) respondentů v tomto věku (oproti 23,7 % konzumentů tabáku).

V šetření jsme se zaměřili také na skupinu 15–17 let, tedy na uživatele pod zákonem stanovenou věkovou hranicí pro užívání tabákových a nikotinových výrobků. Zde jsme zaznamenali 13,2 % denních uživatelů nikotinu a téměř pětinu uživatelů nikotinu (18,4 %), pokud zahrneme i příležitostné uživatele. Jedná se však o malý vzorek 38 respondentů.

Tabulka 30: Přehled uživatelů nikotinu a konzumentů tabáku podle vybraných demografických charakteristik

Demografická charakteristika	Konzumenti tabáku ¹		Uživatelé nikotinu ²	
	Celkem (denní a příležitostní)	Denní	Celkem (denní a příležitostní)	Denní
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 1 873)	25,1 (23,2–27,2)	18,7 (17,0–20,6)	29,5 (27,4–31,6)	22,5 (20,7–24,5)
Muži (n = 907)	30,1 (27,1–33,2)	22,2 (19,5–25,0)	35,6 (32,5–38,8)	27,0 (24,1–30,0)
Ženy (n = 966)	20,5 (18,0–23,2)	15,5 (13,3–18,0)	23,7 (21,1–26,5)	18,3 (15,9–20,9)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 219)	23,7 (18,3–29,9)	12,8 (8,7–17,9)	38,8 (32,3–45,6)	26,0 (20,3–32,4)
25–44 (n = 582)	31,4 (27,7–35,4)	23,2 (19,8–26,8)	36,3 (32,3–40,3)	27,3 (23,7–31,1)
45–64 (n = 619)	26,0 (22,6–29,7)	20,8 (17,7–24,3)	28,9 (25,4–32,7)	23,1 (19,8–26,6)
65+ (n = 453)	16,6 (13,3–20,3)	13,0 (10,1–16,5)	17,0 (13,7–20,8)	13,9 (10,9–17,4)

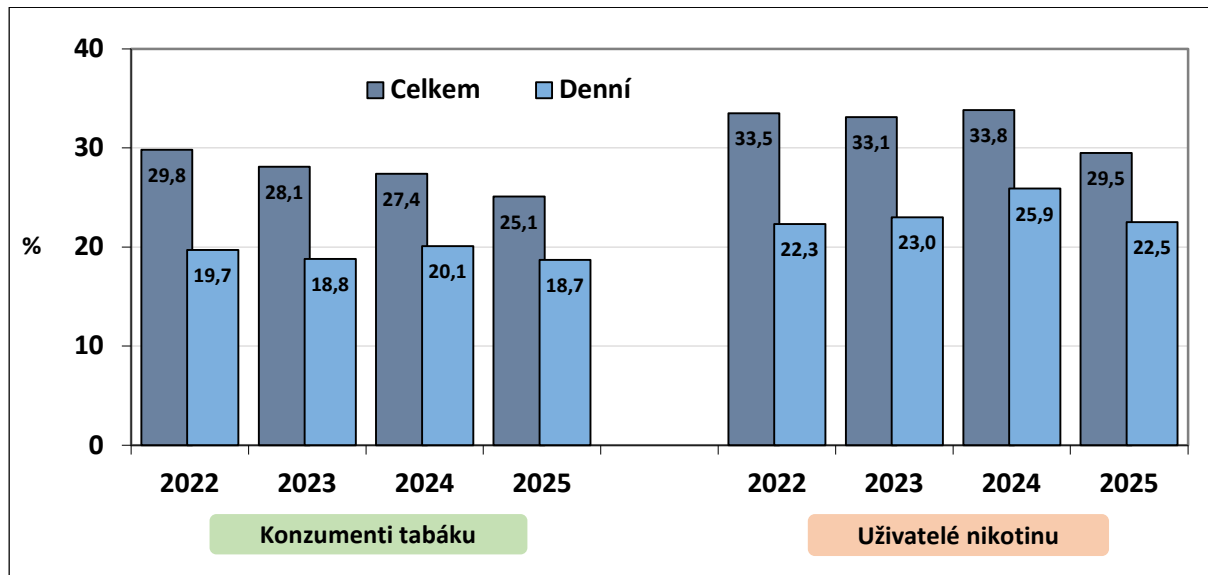
95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Zahrnuje kuřáctví tabáku (cigaret – jak průmyslově vyrobených, tak i ručně ubalených, dýmek, doutníků, doutníčků a vodních dýmek), užívání zahříváných tabákových výrobků a bezdýmných tabákových výrobků (žvýkací, šňupací a další formy tabáku, které se vkládají do úst, ale nekouří se).

² Zahrnuje kuřáctví tabáku, užívání zahříváných tabákových výrobků a bezdýmných tabákových výrobků, užívání elektronických cigaret a nikotinových sáčků.

Při pohledu na období od roku 2022 pozorujeme velmi pozvolný pokles v užívání tabáku, ale stagnaci v celkovém užívání nikotinu s výjimkou mírného poklesu v roce 2025 (graf 21). Toto pozorování je v souladu s výše uvedenými výsledky, kdy se mladší věková kategorie dlouhodobě posunuje k užívání nikotinu z jiných než tabákových výrobků.

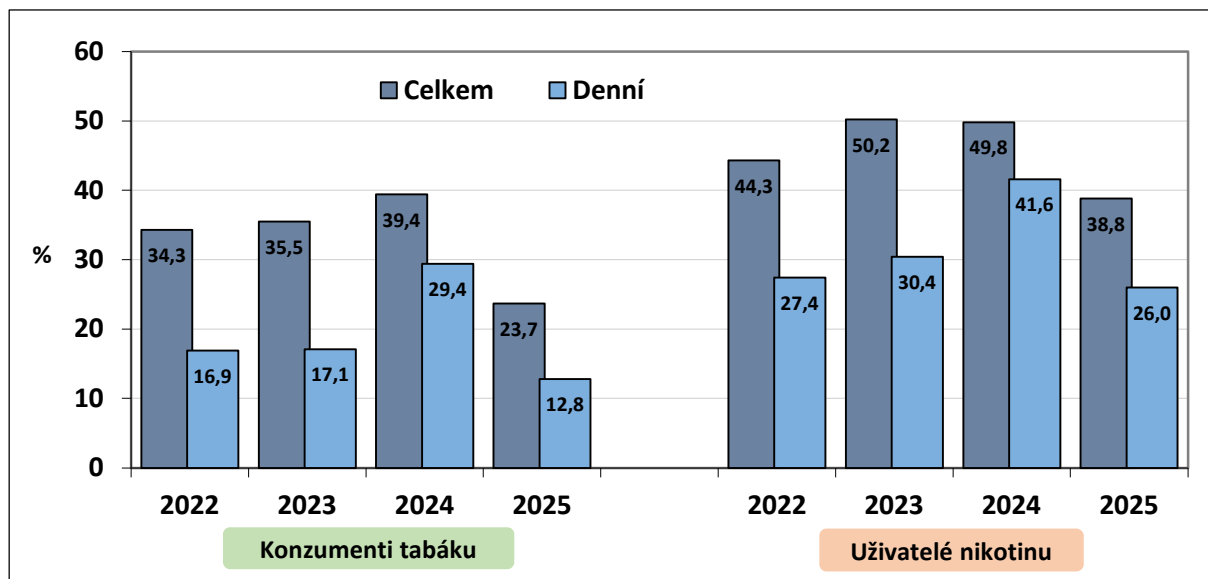
Graf 21: Konzumenti tabáku a uživatelé nikotinu v ČR v jednotlivých letech

Pozn.: Graf zobrazuje podíl konzumentů tabáku a uživatelů nikotinu celkem, tj. denních a příležitostných (konzumace a užívání méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně), a podíl denních konzumentů tabáku a uživatelů nikotinu.

Při bližším pohledu na věkovou kategorii 15–24 let je patrný určitý pokles konzumace tabáku i užívání nikotinu ve všech formách v roce 2025 (graf 22), nicméně celkové změny bude možno zhodnotit až s větším časovým odstupem.

Graf 22: Konzumenti tabáku a uživatelé nikotinu ve věkové kategorii 15–24 let

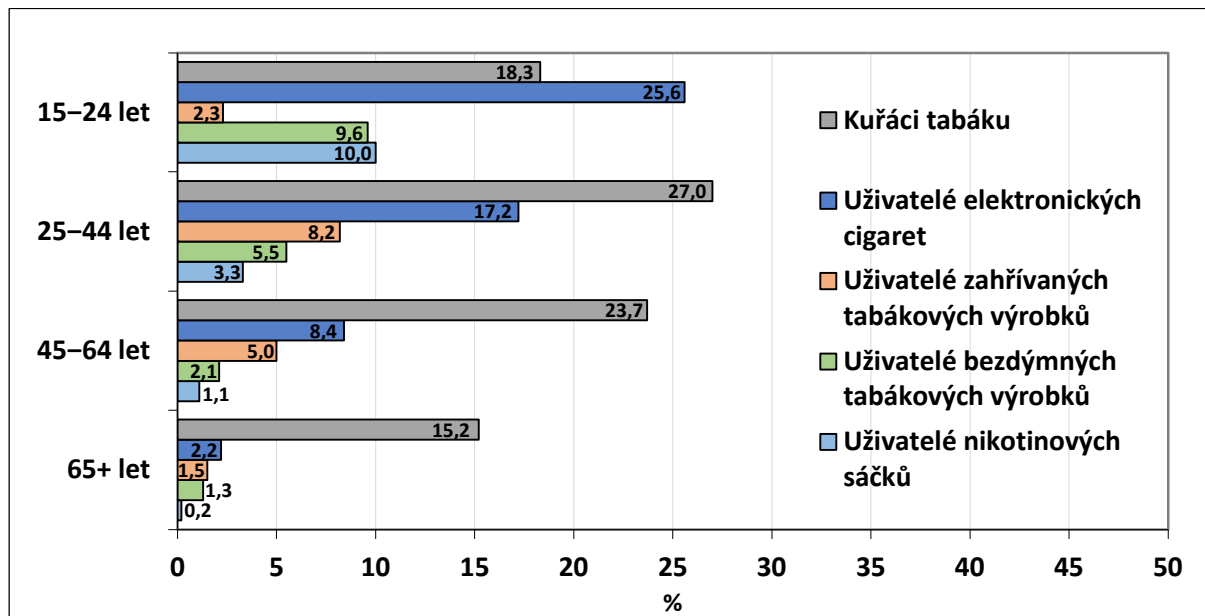

Pozn.: Graf zobrazuje podíl konzumentů tabáku a uživatelů nikotinu celkem, tj. denních a příležitostných (konzumace a užívání méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně), a podíl denních konzumentů tabáku a uživatelů nikotinu.

Podíl uživatelů, kteří užívají nikotin výhradně z netabákových výrobků, se v posledních letech pohybuje okolo 5 % (v roce 2025 4,3 %, tj. 80 osob, v roce 2024 6,2 %, v roce 2023 5,5 %).

Graf 23 znázorňuje podle věkových skupin konzumenty tabákových a nikotinových výrobků, kteří kouří nebo užívají tyto výrobky denně nebo alespoň jednou měsíčně. Nejvyšší zastoupení mají kuřáci tabáku a uživatelé elektronických cigaret. Ostatní výrobky jsou zastoupeny v menší míře.

Graf 23: Přehled užívání tabákových a nikotinových výrobků v roce 2025 – podle věkových skupin

Pozn.: Graf zobrazuje podíl uživatelů celkem, tj. denních a příležitostných (konzumenti, kteří kouří nebo užívají vybrané výrobky méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Cenové náklady na krabičku cigaret

Na základě odpovědí dotázaných osob byly vypočteny průměrné náklady vynaložené na nákup jedné krabičky průmyslově vyráběných cigaret (tabulka 31). Tyto náklady v podstatě odpovídají průměrné ceně levnějších cigaret na trhu. Druhá položka tabulky vypovídá o míře cenové dostupnosti cigaret. Cena 100 krabiček cigaret představuje 1,98 % HDP na osobu (odhad HDP dle ČSÚ za rok 2025).

Tabulka 31: Průměrné náklady na krabičku cigaret a cena 100 krabiček cigaret jako procento hrubého domácího produktu na osobu

Ukazatel	Hodnota
Průměrné náklady na krabičku 20 průmyslově vyráběných cigaret	150,3 Kč
Cena 100 krabiček cigaret jako procento hrubého domácího produktu (HDP) na osobu	1,98 %

Užívání tabákových a nikotinových výrobků – porovnání podle let

V tabulce 32 sledujeme na podkladě publikovaných zpráv (Sovinová a Csémy, 2013; Csémy a kol., 2014; Sovinová a Csémy, 2015; Sovinová a Csémy, 2016; Váňová a kol., 2017; Váňová a kol., 2018; Csémy a kol., 2019; Csémy a kol., 2020; Csémy a kol., 2021; Csémy a kol., 2022; Csémy a kol., 2023; Csémy a kol., 2024; Csémy a kol., 2025) vývoj kuřáctví v ČR od roku 2012, kdy jsme začali používat jednotnou metodiku. Srovnání za posledních 14 let ukazuje, že výskyt kuřáctví v české populaci má přes meziroční výkyvy, které jsou s ohledem na intervaly spolehlivosti zpravidla statisticky nevýznamné, mírně klesající tendenci. Stoupá naopak užívání elektronických cigaret (tabulka 33). Užívání ostatních tabákových a nikotinových výrobků je zastoupeno v menší míře (tabulka 34, 35 a 36).

Tabulka 32: Kuřáctví tabákových výrobků – srovnání let 2012 až 2025

Rozsah kuřáckých návyků	Rok	Celkem	Muži	Ženy
		Procenta (95% CI)		
Kuřáci tabáku	2025	22,1 (20,2–24,0)	25,7 (22,9–28,7)	18,6 (16,2–21,2)
	2024	22,4 (20,5–24,4)	25,4 (22,5–28,4)	19,5 (17,0–22,2)
	2023	24,6 (22,6–26,6)	29,1 (26,1–32,2)	20,3 (17,7–23,0)
	2022	24,4 (22,5–26,5)	30,5 (27,4–33,6)	18,7 (16,2–21,3)
	2021	24,4 (22,5–26,5)	30,0 (27,0–33,2)	19,1 (16,6–21,8)
	2020	23,1 (21,2–25,2)	28,3 (25,3–31,4)	18,2 (15,7–20,9)
	2019	24,9 (22,9–26,9)	29,2 (26,2–32,3)	20,7 (18,1–23,5)
	2018	28,5 (26,5–30,7)	34,7 (31,6–38,0)	22,7 (20,0–25,5)
	2017	25,2 (23,3–27,3)	30,8 (27,8–33,9)	19,9 (17,4–22,6)
	2016	28,6 (26,6–30,7)	35,0 (31,9–38,1)	22,5 (19,9–25,3)
	2015	24,1 (22,1–26,1)	27,3 (24,4–30,5)	21,0 (18,5–23,8)
	2014	31,4 (29,3–33,6)	37,4 (34,2–40,7)	25,8 (23,0–28,7)
	2013	29,9 (27,8–32,1)	36,4 (33,2–39,7)	23,7 (21,0–26,6)
	2012	31,3 (29,2–33,5)	36,5 (33,4–39,8)	26,3 (23,5–29,3)
Denní kuřáci	2025	16,6 (14,9–18,3)	19,0 (16,5–21,7)	14,3 (12,1–16,7)
	2024	16,4 (14,7–18,2)	18,6 (16,0–21,3)	14,4 (12,2–16,8)
	2023	15,9 (14,2–17,7)	20,1 (17,5–22,9)	11,9 (9,9–14,2)
	2022	16,2 (14,5–18,0)	20,6 (18,0–23,5)	12,0 (9,9–14,3)
	2021	17,6 (15,8–19,4)	22,0 (19,3–24,9)	13,3 (11,1–15,6)
	2020	16,6 (14,9–18,4)	21,2 (18,5–24,1)	12,2 (10,1–14,5)
	2019	18,1 (16,3–19,9)	21,1 (18,4–23,9)	15,2 (12,9–17,6)
	2018	21,1 (19,3–23,1)	24,5 (21,7–27,5)	17,9 (15,5–20,5)
	2017	18,4 (16,7–20,3)	22,6 (20,0–25,5)	14,5 (12,4–16,9)
	2016	19,6 (17,2–21,5)	23,8 (21,2–26,7)	15,6 (13,4–18,0)
	2015	18,2 (16,5–20,1)	21,8 (19,1–24,7)	14,8 (12,6–17,3)
	2014	23,5 (21,6–25,5)	28,2 (25,3–31,3)	19,0 (16,6–21,7)
	2013	22,2 (20,3–24,2)	27,2 (24,3–30,3)	17,4 (15,1–20,1)
	2012	23,1 (21,2–25,1)	26,7 (23,9–29,8)	19,6 (17,1–22,4)
Příležitostní kuřáci	2025	5,5 (4,5–6,6)	6,7 (5,2–8,6)	4,3 (3,2–5,8)
	2024	6,0 (4,9–7,2)	6,8 (5,3–8,7)	5,2 (3,8–6,8)
	2023	8,7 (7,4–10,1)	9,0 (7,2–11,1)	8,4 (6,7–10,3)
	2022	8,2 (7,0–9,6)	9,9 (8,0–12,0)	6,7 (5,2–8,5)
	2021	6,9 (5,7–8,2)	8,0 (6,3–10,0)	5,8 (4,4–7,5)
	2020	6,5 (5,4–7,8)	7,0 (5,4–8,9)	6,0 (4,5–7,7)
	2019	6,8 (5,7–8,1)	8,2 (6,4–10,2)	5,5 (4,1–7,2)
	2018	7,4 (6,3–8,7)	10,3 (8,3–12,4)	4,8 (3,5–6,3)
	2017	6,8 (5,7–8,0)	8,2 (6,6–10,2)	5,4 (4,1–7,1)
	2016	9,0 (7,7–10,4)	11,1 (9,2–13,4)	6,9 (5,4–8,7)
	2015	5,9 (4,9–7,1)	5,5 (4,2–7,3)	6,2 (4,8–8,0)
	2014	8,0 (6,8–9,3)	9,2 (7,4–11,4)	6,8 (5,3–8,6)
	2013	7,7 (6,5–9,0)	9,2 (7,4–11,3)	6,3 (4,8–8,1)
	2012	8,2 (7,0–9,6)	9,8 (7,9–12,0)	6,7 (5,2–8,6)

Pozn.: Kuřáci tabáku – zahrnuje denní a příležitostné kouření (tj. méně často než denně ale alespoň jednou měsíčně).

Pokračování tabulky na str. 52.

Tabulka 32: Kuřáctví tabákových výrobků – srovnání let 2012 až 2025 (pokračování ze str. 51)

Rozsah kuřáckých návyků	Rok	Celkem	Muži	Ženy
		Procenta (95% CI)		
Současní nekuřáci	2025	77,9 (76,0–79,8)	74,3 (71,3–77,1)	81,4 (78,8–83,8)
	2024	77,6 (75,6–79,5)	74,6 (71,6–77,5)	80,5 (77,8–83,0)
	2023	75,4 (73,4–77,4)	70,9 (67,8–73,9)	79,7 (77,0–82,3)
	2022	75,6 (73,5–77,5)	69,5 (66,4–72,6)	81,3 (78,7–83,8)
	2021	75,6 (73,5–77,5)	70,0 (66,8–73,0)	80,9 (78,2–83,4)
	2020	76,9 (74,8–78,8)	71,7 (68,6–74,7)	81,8 (79,1–84,3)
	2019	75,1 (73,1–77,1)	70,8 (67,7–73,8)	79,3 (76,5–81,9)
	2018	71,5 (69,3–73,5)	65,3 (62,0–68,4)	77,3 (74,5–80,0)
	2017	74,8 (72,8–76,8)	69,2 (66,1–72,2)	80,1 (77,4–82,6)
	2016	71,4 (69,3–73,5)	65,0 (61,9–68,1)	77,5 (74,8–80,1)
	2015	75,9 (73,9–77,9)	72,7 (69,5–75,6)	79,0 (76,2–81,5)
	2014	68,6 (66,4–70,7)	62,6 (59,3–65,8)	74,2 (71,3–77,0)
	2013	70,1 (67,9–72,2)	63,6 (60,3–66,8)	76,3 (73,4–79,0)
	2012	68,7 (66,5–70,8)	63,5 (60,2–66,7)	73,7 (70,7–76,5)
Bývalí kuřáci	2025	26,1 (24,1–28,2)	28,2 (25,3–31,3)	24,1 (21,5–26,9)
	2024	19,6 (17,8–21,5)	21,0 (18,3–23,8)	18,4 (15,9–21,0)
	2023	18,7 (16,9–20,6)	21,6 (18,9–24,5)	16,0 (13,7–18,5)
	2022	16,6 (14,9–18,5)	15,9 (13,6–18,5)	17,3 (14,9–20,0)
	2021	17,3 (15,6–19,2)	18,7 (16,2–21,5)	16,0 (13,7–18,6)
	2020	15,3 (13,7–17,1)	15,7 (13,3–18,3)	15,0 (12,7–17,5)
	2019	16,4 (14,7–18,2)	17,8 (15,3–20,5)	15,1 (12,8–17,5)
	2018	17,4 (15,7–19,2)	18,0 (15,5–20,7)	16,8 (14,5–19,4)
	2017	18,4 (16,7–20,3)	18,8 (16,3–21,5)	18,1 (15,8–20,8)
	2016	15,3 (13,0–18,0)	16,3 (13,0–20,3)	14,4 (11,4–18,2)
	2015	17,2 (15,5–19,0)	18,1 (15,6–20,9)	16,3 (14,0–18,9)
	2014	14,7 (13,1–16,4)	15,5 (13,2–18,1)	13,8 (11,7–16,3)
	2013	12,6 (11,1–14,2)	15,1 (12,8–17,7)	10,2 (8,4–12,4)
	2012	13,1 (11,6–14,8)	14,6 (12,3–17,1)	11,7 (9,7–14,0)
Nekuřáci celoživotní	2025	51,8 (49,6–54,1)	46,1 (42,8–49,4)	57,2 (54,1–60,4)
	2024	58,0 (55,7–60,3)	53,6 (50,3–57,0)	62,1 (58,9–65,2)
	2023	56,7 (54,4–59,0)	49,3 (46,0–52,7)	63,7 (60,6–66,8)
	2022	58,9 (56,6–61,2)	53,6 (50,2–57,0)	64,0 (60,8–67,1)
	2021	58,2 (55,9–60,5)	51,3 (47,9–54,6)	64,9 (61,7–68,0)
	2020	61,6 (59,2–63,8)	56,1 (52,7–59,4)	66,9 (63,7–69,9)
	2019	58,7 (56,4–61,0)	53,0 (49,6–56,3)	64,2 (61,1–67,3)
	2018	54,0 (51,7–56,4)	47,3 (43,9–50,6)	60,5 (57,2–63,6)
	2017	56,4 (54,1–58,6)	50,5 (47,2–53,8)	62,0 (58,8–65,1)
	2016	56,1 (53,8–58,4)	48,8 (45,5–52,1)	63,1 (59,9–66,2)
	2015	58,7 (56,4–61,0)	54,6 (51,2–57,9)	62,6 (59,4–65,7)
	2014	53,9 (51,6–56,2)	47,1 (43,8–50,5)	60,4 (57,1–63,5)
	2013	57,5 (55,2–59,8)	48,5 (45,2–51,9)	66,1 (63,0–69,1)
	2012	55,6 (53,3–57,9)	48,9 (45,6–52,3)	62,0 (58,7–65,1)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Tabulka 33: Uživatelé elektronických cigaret – srovnání let 2013 až 2025

Rozsah užívání elektronických cigaret	Rok	Celkem	Muži	Ženy
		Procenta (95% CI)		
Uživatelé elektronických cigaret	2025	11,6 (10,2–13,2)	13,6 (11,4–16,0)	9,8 (8,0–11,9)
	2024	13,9 (12,3–15,6)	13,4 (11,3–15,9)	14,3 (12,1–16,7)
	2023	11,1 (9,7–12,7)	10,9 (8,9–13,2)	11,4 (9,4–13,6)
	2022	10,2 (8,8–11,7)	10,4 (8,5–12,6)	10,0 (8,1–12,1)
	2021	7,4 (6,2–8,7)	8,8 (7,0–10,9)	6,0 (4,6–7,8)
	2020	4,8 (3,9–5,9)	6,1 (4,6–7,9)	3,5 (2,4–5,0)
	2019	4,9 (3,9–6,0)	6,2 (4,7–8,0)	3,6 (2,5–5,0)
	2018	4,6 (3,7–5,7)	5,9 (4,5–7,7)	3,3 (2,3–4,7)
	2017	5,2 (4,2–6,3)	5,9 (4,4–7,7)	4,5 (3,3–6,1)
	2016	5,7 (4,7–6,8)	6,6 (5,1–8,4)	4,8 (3,5–6,4)
	2015	2,3 (1,7–3,1)	3,2 (2,2–4,7)	1,4 (0,8–2,4)
	2014	3,9 (3,1–4,9)	4,6 (3,3–6,2)	3,2 (2,2–4,6)
	2013	1,1 (0,7–1,7)	1,4 (0,8–2,5)	0,8 (0,3–1,3)
Denní uživatelé elektronických cigaret	2025	6,4 (5,3–7,6)	7,1 (5,5–8,9)	5,7 (4,3–7,3)
	2024	8,9 (7,6–10,3)	8,8 (7,0–10,8)	9,0 (7,3–11,0)
	2023	6,1 (5,0–7,3)	6,5 (4,9–8,3)	5,7 (4,3–7,4)
	2022	5,1 (4,1–6,2)	5,4 (4,0–7,1)	4,8 (3,5–6,4)
	2021	4,0 (3,1–5,0)	4,5 (3,2–6,0)	3,5 (2,4–4,9)
	2020	2,3 (1,7–3,1)	2,9 (1,9–4,2)	1,8 (1,0–2,9)
	2019	2,1 (1,5–2,9)	2,4 (1,5–3,6)	1,8 (1,1–2,9)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Podíl denních uživatelů je sledován od roku 2019. Uživatelé elektronických cigaret – zahrnuje denní a příležitostné užívání (tj. méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tabulka 34: Uživatelé bezdýmých tabákových výrobků – srovnání let 2014 až 2025

Rozsah užívání bezdýmých tabákových výrobků	Rok	Celkem	Muži	Ženy
		Procenta (95% CI)		
Uživatelé bezdýmých tabákových výrobků	2025	3,8 (3,0–4,8)	5,7 (4,3–7,5)	2,1 (1,3–3,2)
	2024	4,8 (3,9–5,9)	6,8 (5,3–8,7)	2,9 (1,9–4,2)
	2023	3,0 (2,3–3,9)	4,4 (3,2–6,0)	1,7 (1,0–2,8)
	2022	5,0 (4,0–6,1)	6,9 (5,3–8,8)	3,2 (2,1–4,5)
	2021	3,3 (2,5–4,2)	5,3 (3,9–6,9)	1,4 (0,8–2,4)
	2020	3,4 (2,6–4,4)	5,2 (3,8–6,9)	1,8 (1,0–2,9)
	2019	4,2 (3,3–5,2)	5,9 (4,4–7,7)	2,5 (1,6–3,7)
	2018	2,4 (1,8–3,3)	3,4 (2,3–4,8)	1,5 (0,8–2,5)
	2017	2,5 (1,9–3,3)	3,4 (2,4–4,8)	1,6 (1,0–2,7)
	2016	2,6 (1,9–3,4)	3,7 (2,6–5,1)	1,5 (0,9–2,5)
	2015	1,7 (1,2–2,4)	2,2 (1,4–3,5)	1,2 (0,6–2,2)
	2014	2,4 (1,7–3,2)	3,1 (2,1–4,5)	1,7 (1,0–2,8)

Pokračování tabulky na str. 54.

Tabulka 34: Uživatelé bezdýmých tabákových výrobků – srovnání let 2014 až 2025
(pokračování ze str. 53)

Rozsah užívání bezdýmých tabákových výrobků	Rok	Celkem	Muži	Ženy
		Procenta (95% CI)		
Denní uživatelé bezdýmých tabákových výrobků	2025	1,3 (0,8–1,9)	2,3 (1,4–3,5)	0,3 (0,1–0,9)
	2024	2,4 (1,7–3,2)	3,4 (2,3–4,8)	1,4 (0,7–2,4)
	2023	1,1 (0,7–1,7)	1,5 (0,8–2,5)	0,8 (0,3–1,5)
	2022	1,5 (1,0–2,1)	1,8 (1,1–3,0)	1,1 (0,5–2,0)
	2021	0,9 (0,5–1,4)	1,5 (0,8–2,5)	0,3 (0,1–1,0)
	2020	0,5 (0,2–1,0)	0,8 (0,3–1,7)	0,2 (0,0–0,8)
	2019	0,9 (0,5–1,5)	1,5 (0,8–2,5)	0,4 (0,1–1,1)
	2018	0,4 (0,2–0,8)	0,6 (0,2–1,3)	0,2 (0,0–0,8)
	2017	0,2 (0,1–0,6)	0,2 (0,1–0,8)	0,2 (0,1–0,8)
	2016	1,0 (0,6–1,5)	1,6 (0,9–2,6)	0,4 (0,2–1,1)
	2015	0,3 (0,1–0,7)	0,6 (0,2–1,4)	0 (0,0–0,0)
	2014	0,4 (0,2–0,8)	0,7 (0,3–1,6)	0,1 (0,0–0,7)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Uživatelé bezdýmých tabákových výrobků – zahrnuje denní a příležitostné užívání (tj. méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tabulka 35: Uživatelé nikotinových sáčků bez obsahu tabáku – srovnání let 2020 až 2025

Rozsah užívání nikotinových sáčků bez obsahu tabáku	Rok	Celkem	Muži	Ženy
		Procenta (95% CI)		
Uživatelé nikotinových sáčků bez obsahu tabáku	2025	2,6 (1,9–3,4)	4,2 (3,0–5,7)	1,1 (0,6–2,0)
	2024	4,9 (4,0–6,0)	6,9 (5,4–8,8)	3,0 (2,0–4,3)
	2023	2,9 (2,2–3,7)	4,4 (3,2–6,0)	1,4 (0,7–2,4)
	2022	2,8 (2,1–3,7)	3,9 (2,7–5,4)	1,8 (1,0–2,8)
	2021	1,8 (1,2–2,5)	3,0 (1,9–4,3)	0,7 (0,2–1,4)
	2020	1,7 (1,1–2,4)	2,2 (1,3–3,4)	1,2 (0,6–2,2)
Denní uživatelé nikotinových sáčků bez obsahu tabáku	2025	1,1 (0,7–1,7)	1,9 (1,1–3,0)	0,4 (0,1–1,1)
	2024	2,5 (1,8–3,3)	3,8 (2,6–5,2)	1,3 (0,7–2,2)
	2023	1,4 (0,9–2,1)	2,3 (1,4–3,5)	0,6 (0,2–1,4)
	2022	1,2 (0,7–1,8)	1,7 (1,0–2,8)	0,7 (0,2–1,4)
	2021	0,6 (0,3–1,0)	1,0 (0,5–1,9)	0,1 (0,0–0,6)
	2020	0,6 (0,3–1,0)	0,9 (0,4–1,8)	0,2 (0,0–0,8)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Uživatelé nikotinových sáčků bez obsahu tabáku – zahrnuje denní a příležitostné užívání (tj. méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

Tabulka 36: Uživatelé zahřívaných tabákových výrobků – srovnání let 2019 až 2025

Rozsah užívání zahřívaných tabákových výrobků	Rok	Celkem	Muži	Ženy
		<i>Procenta (95% CI)</i>		
Uživatelé zahřívaných tabákových výrobků	2025	4,9 (3,9–5,9)	4,7 (3,5–6,3)	5,0 (3,7–6,5)
	2024	5,3 (4,3–6,4)	4,8 (3,5–6,4)	5,8 (4,4–7,5)
	2023	4,4 (3,5–5,5)	3,6 (2,5–5,1)	5,2 (3,8–6,8)
	2022	6,6 (5,5–7,9)	5,7 (4,3–7,5)	7,5 (5,8–9,4)
	2021	7,0 (5,9–8,3)	7,4 (5,8–9,4)	6,6 (5,1–8,4)
	2020	4,1 (3,2–5,2)	4,3 (3,0–5,8)	4,0 (2,8–5,5)
	2019	3,2 (2,4–4,1)	3,3 (2,2–4,7)	3,1 (2,1–4,5)
Denní uživatelé zahřívaných tabákových výrobků	2025	2,5 (1,8–3,3)	2,5 (1,6–3,8)	2,5 (1,6–3,7)
	2024	3,6 (2,8–4,6)	3,2 (2,1–4,6)	4,1 (2,9–5,6)
	2023	3,3 (2,5–4,2)	3,0 (1,9–4,3)	3,5 (2,4–4,9)
	2022	4,3 (3,4–5,4)	3,8 (2,6–5,3)	4,8 (3,5–6,4)
	2021	3,9 (3,0–4,9)	4,5 (3,2–6,0)	3,3 (2,2–4,7)
	2020	2,1 (1,5–2,9)	1,6 (0,9–2,7)	2,5 (1,6–3,8)
	2019	2,2 (1,5–2,9)	2,2 (1,3–3,3)	2,2 (1,3–3,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pozn.: Uživatelé zahřívaných tabákových výrobků – zahrnuje denní a příležitostné užívání (tj. méně často než denně, ale alespoň jednou měsíčně).

VÝSLEDKY – ALKOHOL

Výsledky shrnující poznatky o spotřebě alkoholu jsou strukturovány obdobně jako výsledky v předchozí části o užívání tabákových a nikotinových výrobků. Hlavní tabulky jsou členěny dle základních socio-demografických znaků (pohlaví, věková skupina, charakter místa bydliště – venkov, město a výše dosaženého vzdělání). Grafy k tabulkám usnadňují pohled na hlavní výsledky, v některých případech zachycují trendy za období od roku 2012, kdy bylo zahájeno dotazování na pití alkoholu, případně od roku 2014, z důvodu zachování přehlednosti prezentovaných výstupů.

Základním ukazatelem chování ve vztahu k alkoholu je výše jeho spotřeby. Lze ji vyjadřovat více způsoby. Nejběžnějším ukazatelem je průměrná spotřeba alkoholu na osobu a rok v přepočtu na litry 100% alkoholu. Rozlišujeme tzv. registrovanou spotřebu, kterou vykazuje Český statistický úřad, a vyšší spotřeby zjištěnou v rámci dotazníkového šetření.

Registrovanou spotřebu je možné definovat jako ukazatel odvozený od dat o prodeji (tj. zachycuje, kolik alkoholu se prodalo v domácí obchodní síti). Tento údaj se pak přebírá do národních i mezinárodních přehledů. Problémem dat za registrovanou spotřebu je ale skutečnost, že poskytují agregovaná data – tedy pouze souhrnná data o spotřebě za dané období (typicky za rok). V závislosti na dalších charakteristikách cílové populace proto neumožňují podrobnější zkoumání konzumních zvyklostí – např. zkoumání rozdílů podle demografických či socioekonomických ukazatelů obyvatelstva. Naopak pro účely případné evaluace „celkového objemu spotřebovaného alkoholu“ považujeme agregovaná data o registrované spotřebě za výrazně méně podhodnocená (i když i v jejich případě je potřebné zdůraznit skutečnost, že nepokrývají spotřebu neregistrovanou; tj. „mimo oficiální trh s alkoholem“).

Pro potřebu získat podrobnější obraz o souvislostech spotřeby alkoholu se provádí dotazníková šetření, sbíraná přímým dotazováním respondentů. Pracuje se tedy s dostatečně početným a reprezentativním souborem respondentů, kteří jsou pečlivě vybráni z cílové populace. Dotazníková data pak umožňují podrobnější třídění, a to podle předem zvolených ukazatelů, což je jejich hlavní výhodou. Na druhé straně je ale u dotazníkových šetření potřebné mít na paměti i jejich omezení. Tím hlavním je skutečnost, že individuální výpovědi mohou být při dotazování respondenta ovlivněny zkreslujícími faktory – např. sociální žádoucností při poskytování odpovědi na společensky citlivou tematiku (kterou konzumace alkoholu bezpochyby je) nebo omezenou schopností paměti si zpětně zjišťované informace dostatečně přesně vybatit.

Dopady těchto omezení lze minimalizovat pouze pečlivou aplikací zavedených metodologických postupů – a to jak v procesu strukturované konstrukce výběrového souboru, tak při samotném přímém dotazování. Nicméně výsledky šetření realizovaných v oblasti konzumace alkoholu ukazují, že data o spotřebě získaná pomocí dotazníkových šetření jsou ve srovnání s registrovanou spotřebou typicky nižší (McKenna a kol., 2018). Výsledky je proto potřebné interpretovat především v kontextu jejich vlastní metodologie a primárního účelu – v našem případě se především jedná o hodnocení konzumních zvyklostí mezi různými skupinami obyvatelstva a příslušných trendů.

V dotazníkovém šetření NAUTA je spotřeba alkoholu od roku 2012 zjišťována standardizovaným postupem, a to metodou tzv. *beverage-specific quantity-frequency*. Jedná se tedy o přístup založený na zjišťování frekvence pití podle druhů alkoholických nápojů (pivo, víno, destiláty) a jejich obvykle konzumované kvantity (množství vypitých sklenic při obvyklé konzumní příležitosti). Po přepočtu na jednotky čistého alkoholu (etanolu) je na základě těchto dat následně odhadnuta „přiznaná spotřeba“, a to za retrospektivní období 12 měsíců. Pro srovnání s oficiální registrovanou spotřebou jsou data o námi vypočtené přiznané spotřebě uvedena přehledně v tabulce 37B.

Spotřeba alkoholu na hlavu

Výpočet celkové „přiznané spotřeby“ alkoholu byl v dotazníkovém šetření proveden jak pro celý soubor včetně abstinentů (n = 1 873), tak i pro vybranou část souboru respondentů, kteří konzumovali alkohol během posledních 12 měsíců (n = 1 568). Výsledky prezentuje tabulka 37A.

Prvním způsobem byla pro rok 2025 spočtena celková přiznaná spotřeba na 5,8 litru alkoholu na osobu včetně abstinentů. Ve srovnání se šetřením v předchozím roce 2024 (7,1 litru) byla tedy spotřeba v roce 2025 výrazně nižší (pokles o 18,3 %). Vývoj námi vypočtené přiznané spotřeby od roku 2014 je zobrazen v grafu 24. Mezi lety 2014–2020 spotřeba alkoholu mírně stoupala. V letech 2021 až 2024 byla výše spotřeby na hlavu v podstatě stabilní, zatímco v roce 2025 došlo k poklesu.

Hodnota celkové přiznané spotřeby 5,8 litru alkoholu na osobu v roce 2025 představuje nejnižší odhadovanou úroveň v časové řadě šetření NAUTA od zahájení měření v roce 2012. Detailnější analýza výsledků ukázala, že tento pokles byl způsoben především nižším deklarovaným množstvím obvykle vypitých alkoholických nápojů u nejfrekventovanějších konzumentů alkoholu, tedy zejména u osob uvádějících konzumaci několikrát týdně, obden nebo denně. Jelikož se právě tato skupina podílí na celkové odhadované spotřebě alkoholu disproporčně výrazně, snížení deklarovaného množství v této skupině se významně promítlo i do celkové průměrné spotřeby odhadnuté pro rok 2025.

Tyto výsledky je třeba interpretovat opatrně. Na rozdíl od předchozích let byl sběr dat v roce 2025 realizován jinou agenturou. Nelze proto vyloučit, že část pozorovaného rozdílu souvisí s metodologickým efektem změny realizátora sběru dat, například s odlišnou ochotou nebo přesností přiznat obvyklé množství vypitých alkoholických nápojů u nejfrekventovanějších konzumentů.

Pokud do výpočtu nezahrneme abstinenty, vychází v roce 2025 (tabulka 37A) celková spotřeba na hlavu na 7,0 litru alkoholu (8,7 litru v roce 2024 a 8,1 litru v roce 2023). Muži mají ve srovnání s ženami výrazně vyšší spotřebu (9,8 oproti 4,1 litru).

Pokud jde o průměrnou spotřebu alkoholu podle věkových skupin, v roce 2025 jsme v celém souboru včetně abstinentů zaznamenali ve věkové skupině 15 až 24 let spotřebu 3,3 litru čistého alkoholu a 5,8 litru alkoholu ve věkové skupině 25 až 44 let. Nejvyšší spotřebu na hlavu vykazovala věková skupina 45 až 64 let (7,1 litru), tedy lidé ve vyšším středním věku (tabulka 37A).

Ve vztahu k dosaženému vzdělání vykazovala odhadovaná přiznaná spotřeba alkoholu v roce 2025 pouze velmi slabý nepřímý vztah – s vyšším vzděláním byl patrný mírný pokles průměrné spotřeby. Tento trend však nebyl v celém souboru včetně abstinentů (n = 1 873) statisticky významný. Obdobně ani v souboru bez abstinentů (n = 1 568) nedosáhly rozdíly mezi skupinami konvenční hranice statistické významnosti (ANOVA, F-test meziskupinových rozdílů: $F(2) = 2,53$; $p = 0,080$). Statisticky nevýznamné byly rovněž rozdíly ve spotřebě alkoholu mezi obyvateli měst a venkova.

Tabulka 37A: Průměrná roční spotřeba alkoholu v přepočtu na litry čistého alkoholu

Demografická charakteristika	Celý soubor včetně abstinentů (n = 1 873)	Soubor bez abstinentů (n = 1 568)
	<i>Litry na osobu (95% CI)</i>	
Celkem	5,8 (5,3–6,3)	7,0 (6,4–7,6)
<i>Pohlaví</i>		
Muži	8,5 (7,6–9,4)	9,8 (8,8–10,8)
Ženy	3,3 (2,9–3,8)	4,1 (3,5–4,6)
<i>Věková skupina</i>		
15–24	3,3 (2,5–4,1)	4,2 (3,2–5,2)
25–44	5,8 (4,9–6,7)	6,9 (5,9–7,9)
45–64	7,1 (6,1–8,1)	8,3 (7,2–9,4)
65+	5,4 (4,4–6,4)	6,5 (5,3–7,6)
<i>Místo bydliště</i>		
Město	5,7 (5,1–6,2)	6,8 (6,2–7,5)
Venkov	6,4 (5,2–7,5)	7,4 (6,1–8,7)
<i>Vzdělání¹</i>		
ZŠ a SOU	6,6 (5,7–7,5)	8,1 (7,1–9,2)
SŠ s maturitou	6,1 (5,1–7,1)	7,0 (5,9–8,1)
VŠ	5,5 (4,5–6,5)	6,3 (5,2–7,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Tabulka 37B: Průměrná roční spotřeba alkoholu v přepočtu na litry čistého alkoholu (registrovaná spotřeba dle Českého statistického úřadu a přiznaná spotřeba z dotazníkového šetření – NAUTA)

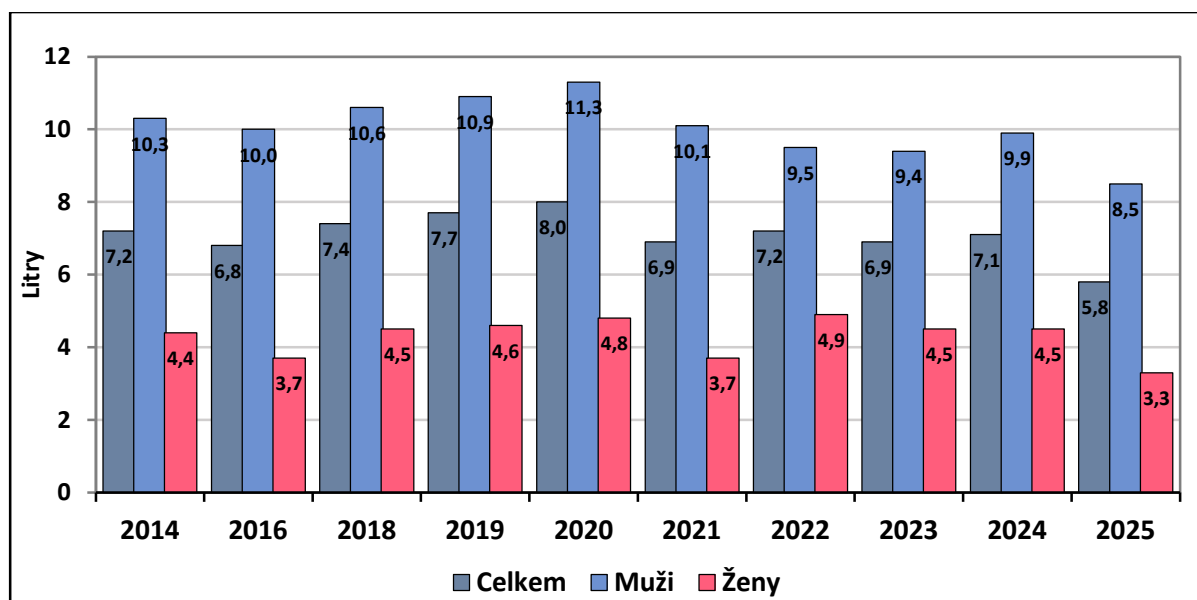
Spotřeba na osobu a rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Český statistický úřad*	9,9	9,8	10,1	9,8	9,9	9,8	9,9	10,0	9,7	9,7	9,7	9,4	8,9	n.a.
NAUTA**	7,4	-	7,2	-	6,8	-	7,4	7,7	8,0	6,9	7,2	6,9	7,1	5,8

*Hodnoty pro celou populaci (včetně dětí). Zdroj: Český statistický úřad, 2025.

**Hodnoty pro populaci ve věku 15 let a více; v letech 2013, 2015 a 2017 nebyly údaje o spotřebě alkoholu dotazníkovým šetřením v rámci národního výzkumu zjišťovány.

Pozn.: n. a. – not available (k datu publikování zprávy nebyla data k dispozici)

Graf 24: Spotřeba alkoholu na hlavu včetně abstinentů v litrech čistého alkoholu za rok na základě dotazníkového šetření od roku 2014 do roku 2025

Četnost pití alkoholických nápojů

Pravidelné a velmi časté pití alkoholického nápoje (tj. pití denně nebo obden) v roce 2025 udávalo 17,6 % dotázaných (tabulka 38). V předešlém roce to bylo 14,8 %, v roce 2023 15,4 %. Pití denně nebo obden se výrazně více objevovalo mezi muži (25,6 %) než mezi ženami (9,9 %). Alespoň jednou týdně přitom nějaký alkoholický nápoj pila téměř polovina dotázaných mužů (47,2 %); u žen to byla čtvrtina (25,7 %).

Tabulka 38: Frekvence pití alkoholických nápojů – celý soubor a podle pohlaví

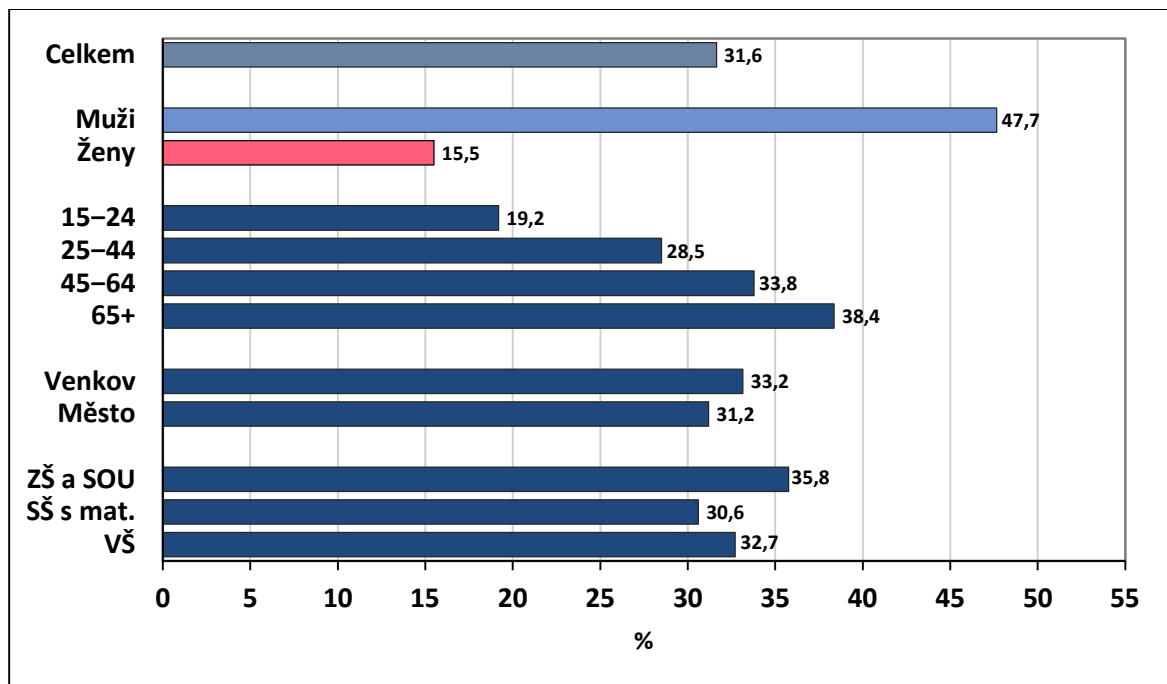
Frekvenční kategorie	Celý soubor (n = 1873)	Muži (n = 907)	Ženy (n = 966)
	Procenta (95% CI)		
Každý den nebo téměř každý den	7,2 (6,1–8,4)	10,8 (8,9–13,0)	3,7 (2,7–5,1)
3–4krát týdně	10,4 (9,1–11,8)	14,8 (12,6–17,2)	6,2 (4,9–7,9)
1–2krát týdně	18,6 (16,9–20,4)	21,6 (19,0–24,4)	15,7 (13,6–18,2)
2–3krát za měsíc	15,8 (14,2–17,5)	15,2 (13,0–17,7)	16,4 (14,2–18,8)
Jednou za měsíc	11,1 (9,7–12,6)	9,0 (7,3–11,1)	12,9 (11,0–15,2)
6–11krát za rok	5,2 (4,3–6,3)	3,6 (2,6–5,1)	6,6 (5,2–8,4)
2–5krát za rok	11,4 (10,1–12,9)	8,8 (7,1–10,9)	13,9 (11,8–16,2)
Jednou za rok	4,2 (3,3–5,2)	2,9 (2,0–4,2)	5,4 (4,1–7,0)
Nikdy v posledním roce nepil/a	11,7 (10,4–13,3)	9,6 (7,8–11,7)	13,8 (11,7–16,1)
Nikdy v životě nepil/a	4,5 (3,7–5,6)	3,6 (2,6–5,1)	5,4 (4,1–7,0)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Distribuce četnosti pití se podle druhu alkoholického nápoje výrazně liší. V tomto ohledu jsou přítomny i rozdíly mezi různými demografickými skupinami, a to především z hlediska pohlaví dotázaných. Přehlednou analýzu rozdílů v četnosti podle druhu konzumovaného nápoje poskytují grafy 25 až 27. V rámci skupiny konzumentů (n = 1568) grafy zobrazují podíly těch, kteří daný druh nápoje konzumovali alespoň jednou týdně nebo častěji.

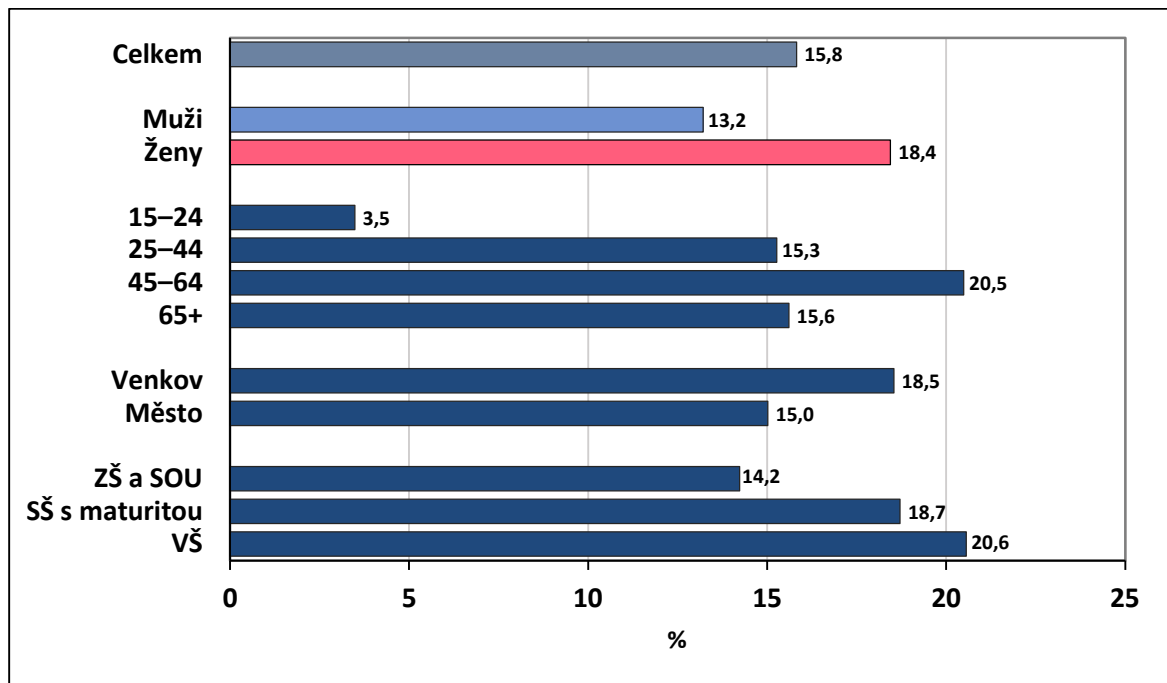
Nejrozšířenějším nápojem mezi českými konzumenty je i nadále pivo, které týdně nebo častěji pije přibližně třetina konzumentů alkoholu (31,6 %). Takto definované „časté pití piva“ je spojeno především s mužským pohlavím (47,7 % mužů oproti 15,5 % žen) a s vyšším středním a starším věkem (graf 25). Pití vína týdně nebo častěji uvedlo celkem 15,8 % konzumentů. Oproti pivu se „časté pití vína“ vyskytuje více u žen (18,4 %) než u mužů (13,2 %). Časté pití vína je dále spojeno s vyšším středním věkem, ale také s vyšším stupněm vzdělání (graf 26). V případě destilátů uvedlo jejich časté pití (týdně a častěji) celkem 9,0 % konzumentů alkoholu. Výrazné rozdíly jsou přítomny z hlediska pohlaví, přičemž vyšší hodnoty zaznamenáváme u mužů než u žen (13,7 % oproti 4,2 %). O něco vyšší hodnoty se také objevují ve starších věkových skupinách a u osob s nižším vzděláním (graf 27).

Graf 25: Podíl konzumentů alkoholu, kteří pijí pivo týdně a častěji

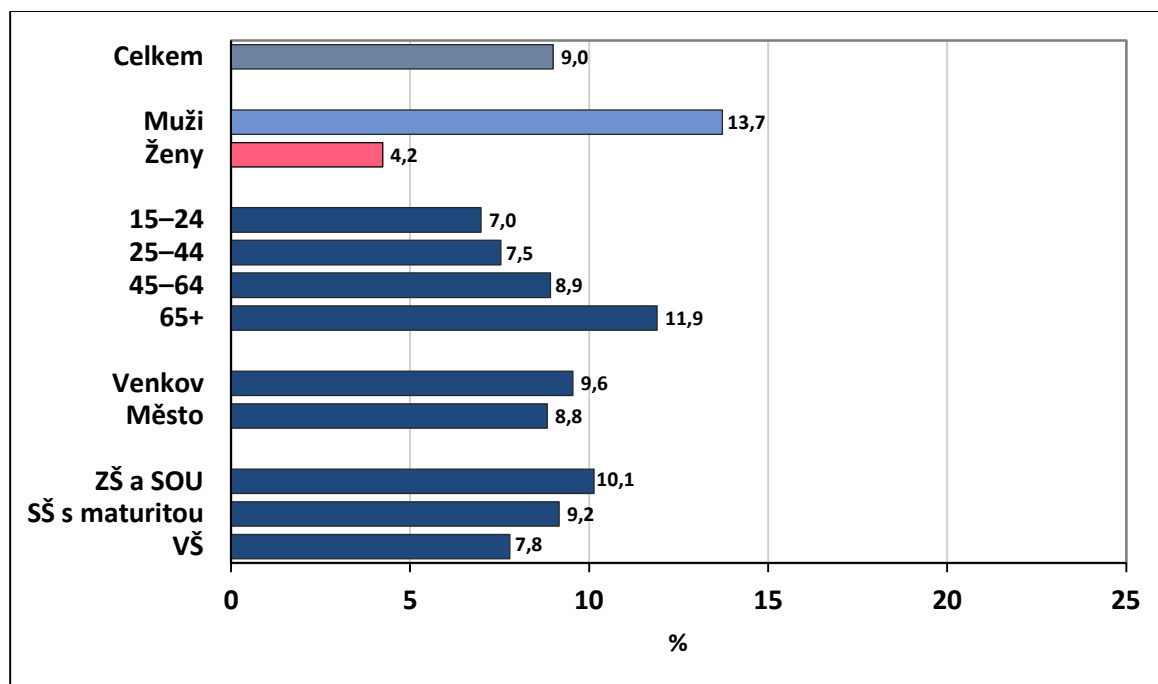
Pozn.: Výpočet jen pro konzumenty (n = 1 568)

Graf 26: Podíl konzumentů alkoholu, kteří pijí víno týdně a častěji

Pozn.: Výpočet jen pro konzumenty (n = 1 568)

Graf 27: Podíl konzumentů alkoholu, kteří pijí destiláty týdně a častěji

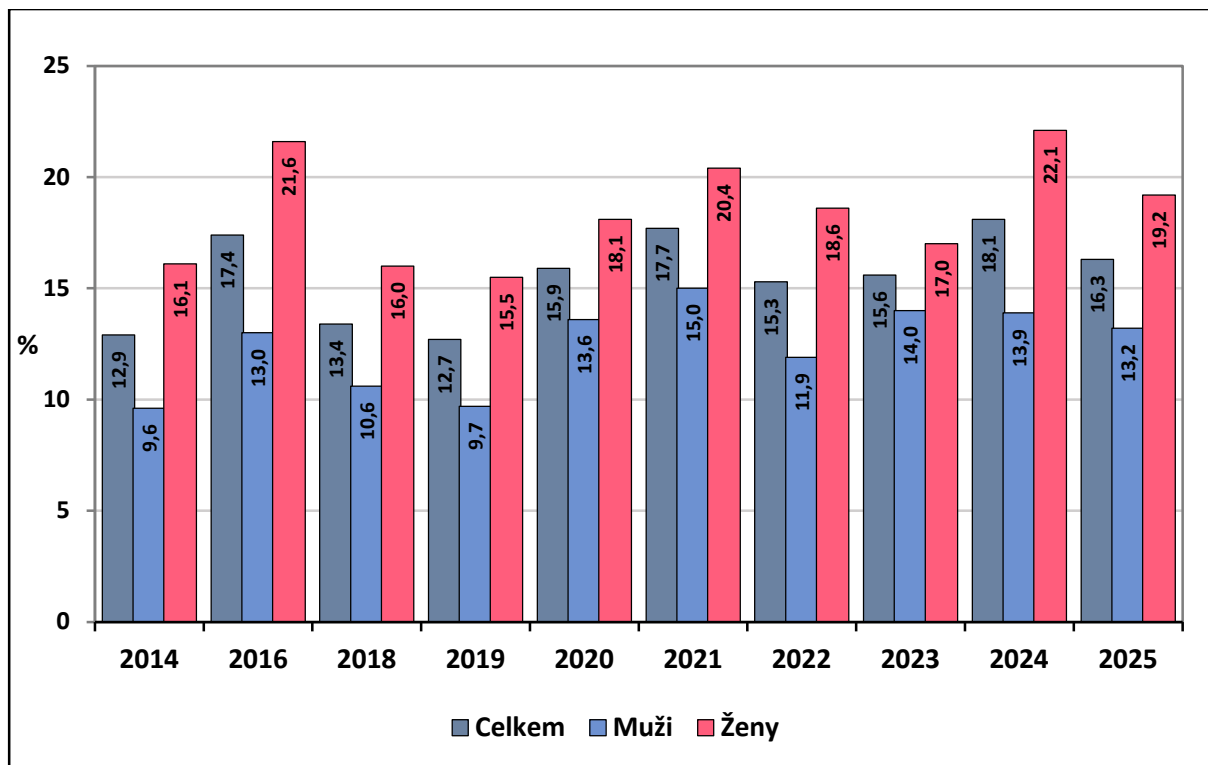
Pozn.: Výpočet jen pro konzumenty (n = 1 568)

Výskyt abstinence

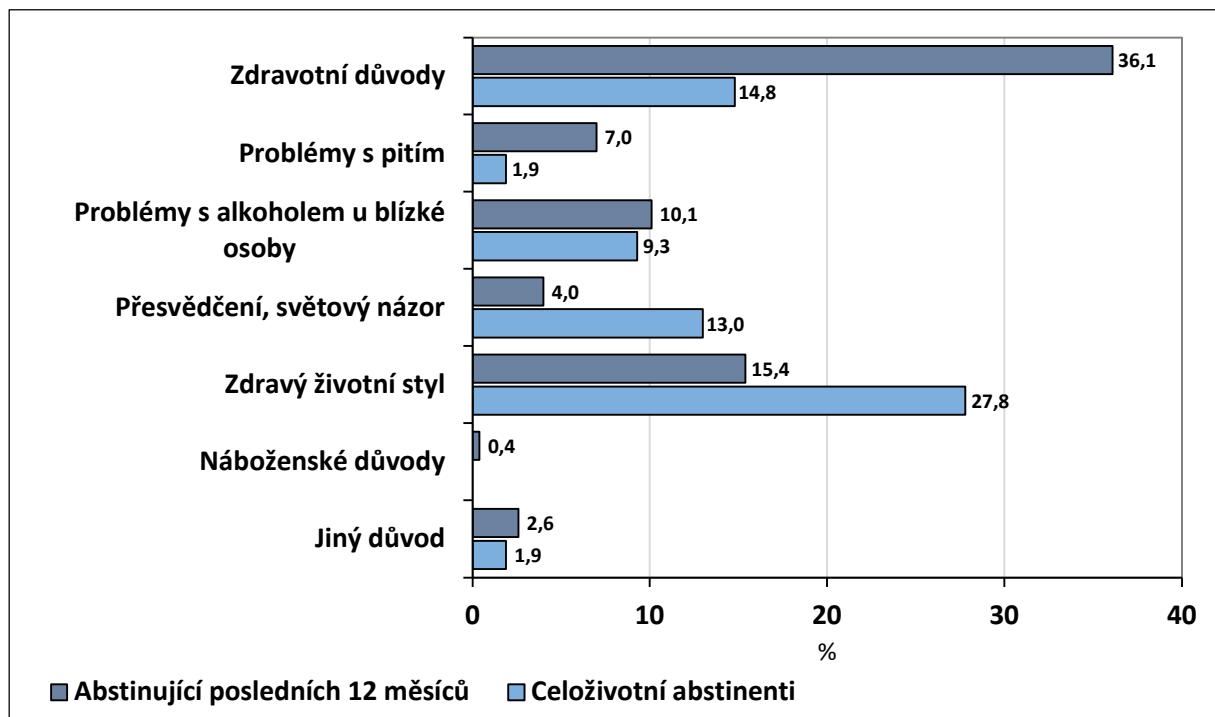
V dotazovaném souboru se jako celoživotní abstinenti identifikovalo pouze 4,5 % respondentů (tabulka 38). Mezi muži byla tato míra nižší, a to 3,6 %, zatímco u žen dosáhla 5,4 %. Ve srovnání s celoživotní abstinencí byla výrazně vyšší abstinence v období posledních 12 měsíců, tedy „abstinence v posledním roce“. Pokud údaje o abstinenci v posledních 12 měsících sečteme s údaji o celoživotní abstinenci, dosahuje tato souhrnná míra 16,3 % v celém souboru, 13,2 % mezi muži a 19,2 % mezi ženami. Vývoj této souhrnné míry v časové řadě údajů z předchozích šetření znázorňuje graf 28, ze kterého je patrné, že podíl abstinentů (v posledním roce nebo celoživotně) v našich měřeních citelně kolísá. Nicméně v roce 2025 byla pozorovaná míra abstinence na obdobné úrovni jako v dřívějších šetřeních, zejména v těch realizovaných po roce 2020.

Důvody abstinence jsme zjišťovali pouze v roce 2023. Navázali jsme tehdy na rostoucí zájem o problematiku abstinence a zejména jejích důvodů v mezinárodní literatuře. V dalších letech nebyly důvody abstinence již sledovány; graf 29 je zde uveden pouze pro zachování kontextu.

Graf 28: Vývoj abstinence (celoživotní a v posledním roce) od roku 2014 do roku 2025

Graf 29: Důvody abstinence u celoživotních abstinentů a u abstinujících v posledním roce na základě dat pořízených v roce 2023

Průměrná denní spotřeba alkoholu

Celkovou přiznanou spotřebu alkoholu zjišťovanou v našem šetření NAUTA je z hlediska formální kvantifikace možné vyjádřit v různých jednotkách. Kromě již výše uváděných litrů čistého alkoholu na osobu za rok (tedy jednotky objemové za období 12 měsíců) se v literatuře často udává i spotřeba denní na osobu v gramech (tedy jednotka hmotnostní za den).

Tabulka 39 podává přehled takto vyjádřené přiznané spotřeby v gramech alkoholu na osobu za den. Přepočítání uvádíme také proto, že z hlediska přidružených zdravotních rizik se informace o exponované spotřebě obvykle udávají v přepočtu na gramy čistého alkoholu (etanolu) na den. Nicméně, je nutno zdůraznit, že odhadované limity této spotřeby ve vztahu k přidruženým zdravotním rizikům nejsou jednotné. Novější vědecké práce upozorňují na zdravotní rizika v případě jakkoli vysoké spotřeby alkoholu, tedy i v případě expozice dávkám nižším než uvedeným níže (Karlsen a kol., 2022).

Nejčastěji se jako přípustná dávka udává 20 g denní spotřeby pro ženy a 40 g pro muže (WHO, 2018a; Anderson a kol., 2005). Přísnější limity udávají některé odborné lékařské společnosti. Rovněž doporučení Státního zdravotního ústavu je přísnější: 16 g pro ženy a 24 g pro muže (Ruprich, 2015). Pokud bychom doporučení SZÚ vzali v úvahu, pak by se významná část mužů české populace ocitla za hranicí potenciálních zdravotních rizik (tedy pokud se jedná o konzumenty alkoholu bez započtení abstinentů). Pro tabulku 39, která uvádí denní spotřebu v gramech, platí vztahy, které již byly uvedeny i v komentáři vztahující se ke spotřebě alkoholu vyjádřené v litrech na osobu a rok (tabulka 37A).

Tabulka 39: Průměrná denní spotřeba v gramech alkoholu

Demografická charakteristika	Celý soubor včetně abstinentů (n = 1873)	Soubor bez abstinentů (n = 1568)
	Gramy alkoholu (95% CI)	
Celkem	12,8 (11,7–13,9)	15,3 (14,0–16,6)
<i>Pohlaví</i>		
Muži	18,7 (16,8–20,6)	21,5 (19,4–23,7)
Ženy	7,2 (6,2–8,2)	9,0 (7,8–10,2)
<i>Věková skupina</i>		
15–24	7,2 (5,4–9,0)	9,2 (7,0–11,4)
25–44	12,7 (10,8–14,7)	15,1 (12,8–17,4)
45–64	15,5 (13,3–17,7)	18,2 (15,7–20,7)
65+	11,9 (9,7–14,0)	14,2 (11,7–16,7)
<i>Místo bydliště</i>		
Město	12,5 (11,2–13,7)	15,0 (13,6–16,4)
Venkov	13,9 (11,5–16,4)	16,3 (13,4–19,1)
<i>Vzdělání¹</i>		
ZŠ a SOU	14,4 (12,5–16,4)	17,9 (15,5–20,2)
SŠ s maturitou	13,4 (11,3–15,5)	15,4 (13,0–17,8)
VŠ	12,1 (9,9–14,3)	13,9 (11,4–16,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Konzumní kategorie: umírněné, rizikové a škodlivé pití

Tabulka 40 shrnuje informace o zastoupení konzumních kategorií v reprezentativním souboru. Definice konzumních kategorií jsme převzali ze zdrojů WHO (projekt PHEPA – Evropský projekt primární zdravotní péče zaměřený na alkohol) a OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj). Jako umírněné pití je definován průměrný denní příjem alkoholu do 40 g u mužů a do 20 g u žen. Za rizikové pití se považuje denní příjem 40–60 g pro muže a 20–40 g pro ženy a za škodlivé pití průměrná denní spotřeba více než 60 g u mužů a více než 40 g u žen. Komplexní definici rizikového pití a poruch užívání alkoholu a jejich zdravotních a sociálních dopadů přináší nedávná rozsáhlá práce zveřejněná v Nature Reviews Disease Primers (MacKillop a kol., 2022).

Ve smyslu takto definovaných kategorií je v našem souboru za rok 2025 nejběžnější umírněná konzumace alkoholu (71,9 %). Kritéria pro rizikové pití splňuje 6,4 % dotázaných a 5,4 % respondentů splňuje kritéria škodlivého pití.

Z hlediska rozdílů mezi pohlavími byly v roce 2025 pozorovány významné rozdíly. Míra abstinence byla u žen vyšší než u mužů (19,2 % oproti 13,2 %; zmíněno již v komentáři pro graf 28). Podíl mužů v kategorii umírněného pití byl mírně vyšší než u žen (73,0 % proti 70,9 %), avšak statisticky nevýznamně. Nicméně v kategorii škodlivého pití již prevalence u mužů statisticky významně ($p < 0,001$) převyšovala prevalenci u žen, a to o 4,5 procentního bodu (7,7 % u mužů oproti 3,2 % u žen).

Tabulka 40: Konzumní kategorie v roce 2025

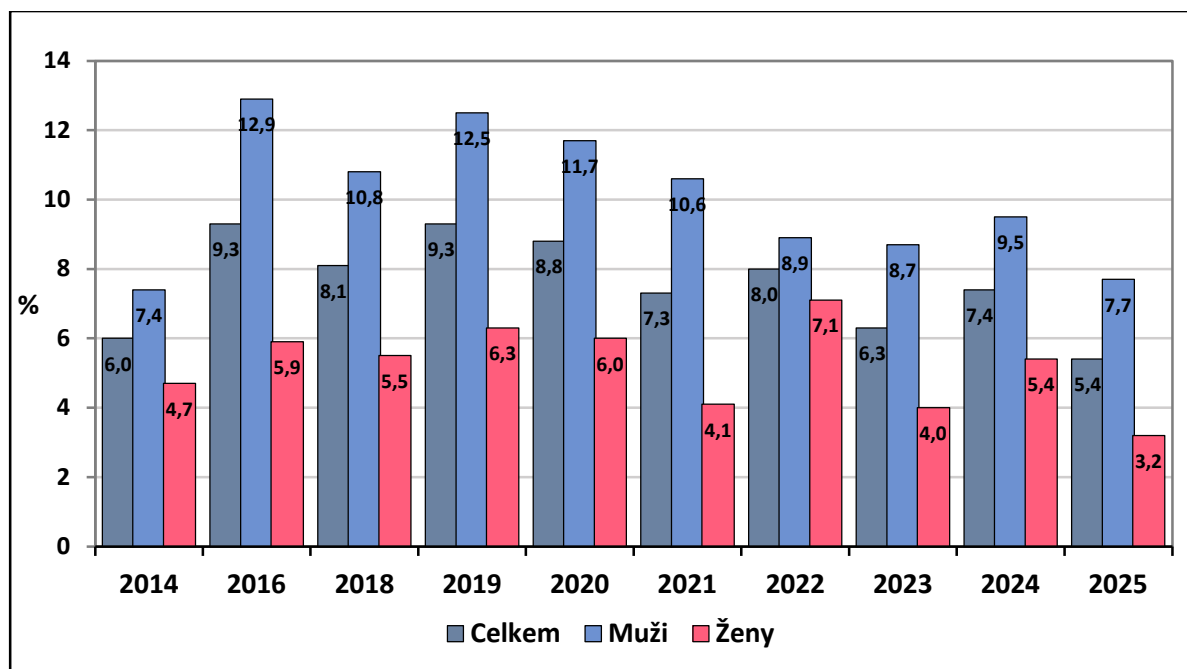
Demografická charakteristika	Abstinující (celoživotní a v posledním roce)	Umírněné pití	Rizikové pití	Škodlivé pití
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n=1873)	16,3 (14,7–18,0)	71,9 (69,8–73,9)	6,4 (5,4–7,6)	5,4 (4,5–6,5)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n=907)	13,2 (11,2–15,6)	73,0 (70,0–75,8)	6,1 (4,7–7,8)	7,7 (6,1–9,6)
Ženy (n=966)	19,2 (16,8–21,8)	70,9 (68,0–73,7)	6,7 (5,3–8,5)	3,2 (2,3–4,5)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n=219)	21,5 (16,5–27,4)	71,7 (65,4–77,3)	4,6 (2,5–8,3)	2,3 (1,0–5,4)
25–44 (n=582)	15,6 (12,9–18,8)	72,9 (69,1–76,3)	5,5 (3,9–7,7)	6,0 (4,3–8,3)
45–64 (n=619)	14,9 (12,3–17,9)	70,3 (66,6–73,7)	7,9 (6,0–10,3)	6,9 (5,2–9,2)
65+ (n=453)	16,6 (13,4–20,3)	73,1 (68,8–77,0)	6,4 (4,5–9,1)	4,0 (2,5–6,2)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n=1458)	16,9 (15,0–18,9)	72,0 (69,7–74,3)	5,8 (4,7–7,2)	5,3 (4,2–6,6)
Venkov (n=415)	14,2 (11,2–17,9)	71,6 (67,0–75,7)	8,4 (6,1–11,5)	5,8 (3,9–8,5)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n=695)	19,1 (16,4–22,2)	67,1 (63,5–70,4)	6,2 (4,6–8,2)	7,6 (5,9–9,9)
SŠ s maturitou (n=590)	13,1 (10,6–16,0)	74,9 (71,3–78,3)	7,1 (5,3–9,5)	4,9 (3,4–7,0)
VŠ (n=369)	13,0 (9,9–16,8)	76,4 (71,8–80,5)	6,8 (4,6–9,8)	3,8 (2,3–6,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Přehled odhadované prevalence škodlivého pití ve vývojové perspektivě předešlých šetření od roku 2014 poskytuje graf 30. Relativně vyšší hodnoty byly zaznamenány zejména v období let 2016 až 2020. Data pro rok 2025 představují v daném ohledu zatím nejnižší hodnotu odhadované prevalence. Stejně jako v předchozích letech je prevalence škodlivého pití vyšší u mužů než u žen a u osob s nižším vzděláním.

Graf 30: Prevalence škodlivého pití od roku 2014 do roku 2025 celkem a podle pohlaví

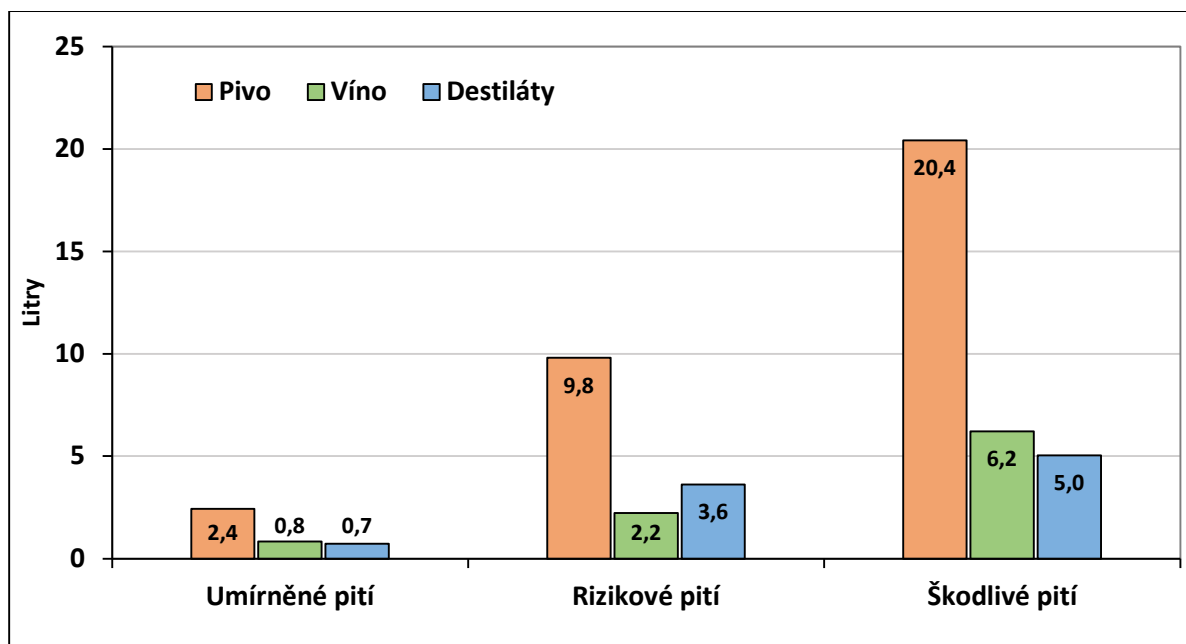

Spotřeba piva, vína a destilátů podle konzumních kategorií

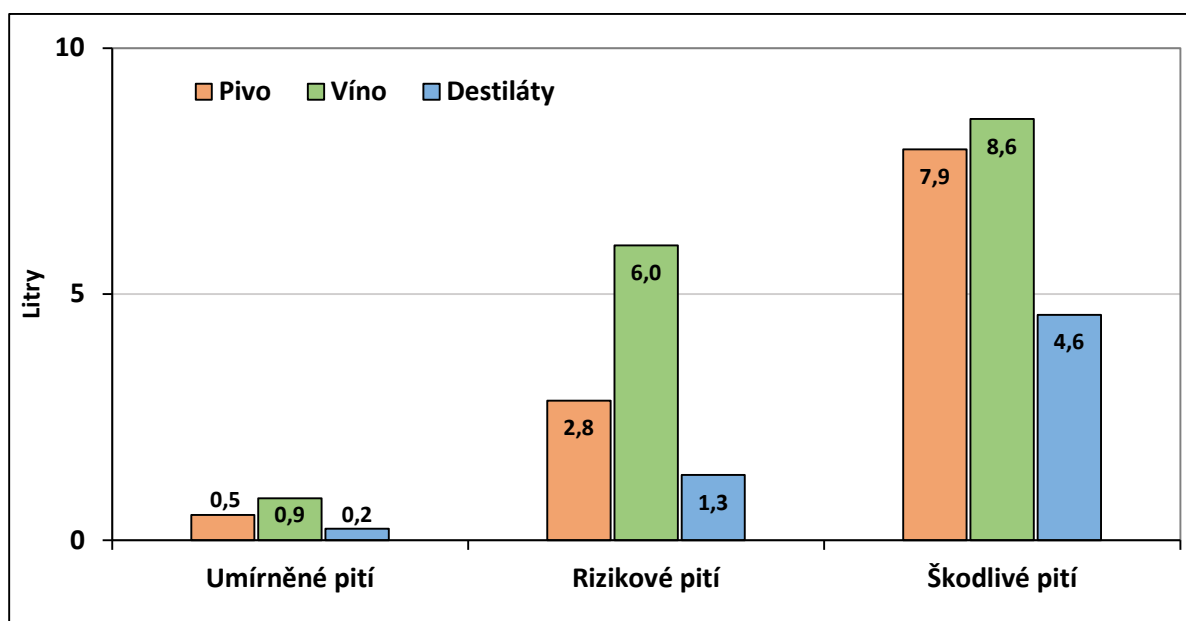
Z praktického hlediska je přínosné analyzovat konzumní zvyklosti v podrobnějším členění, a to jak podle konzumních kategorií, tak podle druhu nápoje a pohlaví. Následující grafy 31 a 32 poskytují analýzy v tomto podrobném členění.

Z obou grafů je dobře patrné, jak velké jsou rozdíly v přiznané spotřebě alkoholu mezi jednotlivými konzumními kategoriemi. Zároveň je také vidět, jak se na této spotřebě podílejí jednotlivé druhy alkoholických nápojů. Pro muže a ženy je společné, že s přechodem do rizikovějších konzumních kategorií roste spotřeba kontinuálně u všech tří druhů alkoholických nápojů. Pro muže je ale typické zřetelně dominantní zastoupení piva (graf 31), zatímco u žen je vysoké zastoupení vína (graf 32), a to i v kategorii škodlivého pití.

Graf 31: Průměrná spotřeba piva, vína a destilátů v přepočtu na 100% alkohol, osobu a rok – muži

Graf 32: Průměrná spotřeba piva, vína a destilátů v přepočtu na 100% alkohol, osobu a rok – ženy

Pití nadměrných dávek alkoholu

Pití nadměrných dávek alkoholu při jedné konzumní příležitosti (tzv. *heavy episodic drinking* nebo *binge drinking*) je ukazatelem, který je považován za silný prediktor zdravotních a sociálních problémů s alkoholem. V našem výzkumu byla tato nadměrná dávka definována jako spotřeba 60 a více gramů alkoholu, což v praxi představuje konzumaci tří a více standardních sklenic alkoholických nápojů při jedné příležitosti (jedna standardní sklenice obsahuje 0,5 l piva nebo 2 dl vína nebo 5 cl destilátu). Časté pití nadměrných dávek (týdně či častěji) lze považovat za zvláště rizikové z hlediska řady možných nežádoucích důsledků (např. úrazy, dopravní nehody, násilné chování apod.).

Časté pití nadměrných dávek (tj. alespoň týdně) udávalo v roce 2025 celkově 10,5 % všech dotázaných respondentů (14,1 % v roce 2024, 13,3 % v roce 2023). Časté epizodické pití nadměrných dávek alkoholu se u mužů vyskytuje výrazně více než u žen (16,3 % oproti 5,1 %). Výskyt častého pití nadměrných dávek je v tomto výzkumu nejvyšší mezi respondenty ve věkové skupině 45–64 let (13,2 %), nejnižší pak u osob ve věkové skupině 65+ (6,8 %). Hodnoty v tabulce 41 platí pro celý soubor včetně abstinentů. Pokud do výpočtu nezahrneme abstinenty, pak jsou tyto hodnoty vyšší (graf 33). Mezi konzumenty pak výskyt častého (tj. alespoň jednou týdně) pití nadměrných dávek alkoholu činí u mužů 18,8 % a u žen 6,3 % (graf 33).

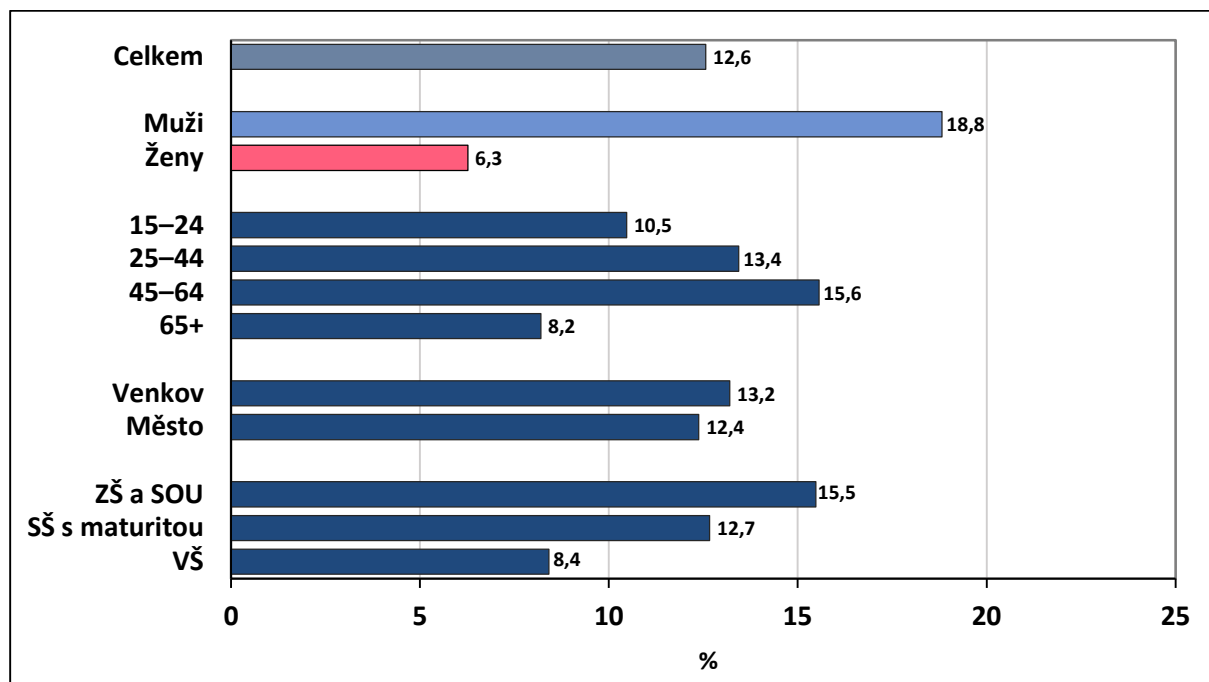
Tabulka 41: Pití nadměrných dávek alkoholu při jedné konzumní epizodě (spotřeba 60 a více gramů alkoholu). Prevalence v posledních 12 měsících

Demografická charakteristika	Týdně a častěji	1–3krát za měsíc	1–11krát za rok	Nikdy
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 1 873)	10,5 (9,2–12,0)	16,7 (15,1–18,5)	25,4 (23,5–27,4)	47,4 (45,1–49,6)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 907)	16,3 (14,1–18,9)	21,1 (18,5–23,8)	27,6 (24,8–30,6)	35,1 (32,0–38,2)
Ženy (n = 966)	5,1 (3,9–6,7)	12,6 (10,7–14,9)	23,4 (20,8–26,2)	58,9 (55,8–62,0)
<i>Věková skupina</i>				
15–24 (n = 219)	8,2 (5,2–12,7)	16,0 (11,7–21,5)	31,5 (25,7–38,0)	44,3 (37,8–50,9)
25–44 (n = 582)	11,3 (9,0–14,2)	19,8 (16,7–23,2)	27,1 (23,7–30,9)	41,8 (37,8–45,8)
45–64 (n = 619)	13,2 (10,8–16,2)	17,1 (14,4–20,3)	24,7 (21,5–28,3)	44,9 (41,0–48,9)
65+ (n = 453)	6,8 (4,9–9,6)	12,6 (9,8–16,0)	21,2 (17,7–25,2)	59,4 (54,8–63,8)
<i>Místo bydliště</i>				
Město (n = 1 458)	10,3 (8,8–12,0)	15,8 (14,1–17,8)	25,6 (23,4–27,9)	48,3 (45,7–50,9)
Venkov (n = 415)	11,3 (8,6–14,8)	19,8 (16,2–23,9)	24,8 (20,9–29,2)	44,1 (39,4–48,9)
<i>Vzdělání¹</i>				
ZŠ a SOU (n = 695)	12,5 (10,3–15,2)	18,3 (15,6–21,3)	19,7 (16,9–22,8)	49,5 (45,8–53,2)
SŠ s maturitou (n = 590)	11,0 (8,7–13,8)	15,4 (12,7–18,6)	27,6 (24,2–31,4)	45,9 (41,9–50,0)
VŠ (n = 369)	7,3 (5,1–10,5)	16,3 (12,8–20,4)	29,0 (24,6–33,8)	47,4 (42,4–52,5)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

Graf 33: Pití nadměrných dávek alkoholu (spotřeba 60 a více gramů alkoholu při jedné konzumní epizodě). Prevalence týdně a častěji v posledních 12 měsících podle vybraných demografických kategorií

Pozn.: Výpočet jen pro konzumenty (n = 1 568)

Konzumní zvyklosti zjišťované lékařem

Významnou okolností z hlediska snižování zdravotních rizik spojených s nadužíváním alkoholu je to, zda lékař u svého pacienta zjišťuje jeho konzumní zvyklosti a zda dává doporučení k omezení příjmu alkoholu.

Výsledky dotazování v jednotlivých letech opakovaně potvrzují, že část lékařů zjišťuje konzumní zvyklosti svých pacientů. V roce 2025 uvedlo celkem 22,2 % všech dotázaných, že se jich v posledním roce lékař ptal na spotřebu alkoholu (tabulka 42). Ze skupiny těch, kterých se lékař na jejich pití ptal, doporučil omezit pití 14,9 % respondentů. Z hlediska pohlaví se lékaři na pití alkoholu dotazovali mužů podobně často jako u žen (22,9 % a 21,5 %). Na konzumaci alkoholu se lékaři dotazovali méně často u seniorských osob ve věku nad 65 let, naproti tomu častěji u osob s vyšším vzděláním. Omezit pití doporučil lékař o něco častěji mužům než ženám (17,3 % oproti 12,5 %). Potřebu vyhledat odbornou pomoc subjektivně reflektuje pouze 1,4 % konzumentů alkoholu.

Tabulka 42: Dotazování a doporučení lékaře k pití alkoholu a subjektivní potřeba vyhledat odbornou pomoc

Demografická charakteristika	Lékař se dotazoval na pití alkoholu (n = 1 873)	Lékař doporučil omezit nebo zanechat pití alkoholu ² (n = 416)	Osobní pocit, že by měl/a vyhledat odbornou pomoc ³ (n = 1 568)
	Procenta (95% CI)		
Celkem	22,2 (20,4–24,2)	14,9 (11,8–18,7)	1,4 (0,9–2,1)
<i>Pohlaví</i>			
Muži	22,9 (20,3–25,8)	17,3 (12,7–23,1)	1,4 (0,8–2,5)
Ženy	21,5 (19,1–24,2)	12,5 (8,6–17,7)	1,4 (0,8–2,5)
<i>Věková skupina</i>			
15–24	22,4 (17,3–28,4)	12,2 (5,6–24,7)	0,6 (0,1–4,0)
25–44	25,6 (22,2–29,3)	14,8 (9,9–21,4)	2,6 (1,5–4,5)
45–64	22,6 (19,5–26,1)	16,4 (11,2–23,5)	1,3 (0,6–2,8)
65+	17,2 (14,0–21,0)	14,1 (8,0–23,7)	0,3 (0,0–1,9)
<i>Místo bydliště</i>			
Město	23,0 (20,9–25,2)	15,8 (12,3–20,1)	1,5 (0,9–2,3)
Venkov	19,5 (16,0–23,6)	11,1 (5,9–20,0)	1,1 (0,4–3,0)
<i>Vzdělání¹</i>			
ZŠ a SOU	18,1 (15,4–21,2)	19,0 (13,1–26,9)	2,1 (1,2–3,7)
SŠ s maturitou	24,2 (20,9–27,9)	13,3 (8,6–19,9)	1,0 (0,4–2,3)
VŠ	26,6 (22,3–31,3)	13,3 (7,8–21,6)	1,2 (0,5–3,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Kategorie *Vzdělání* je zpracována pro dospělé ve věku 25 let a starší.

² Odpovídali pouze respondenti, kterých se lékař dotazoval na spotřebu alkoholu.

³ Odpovídali pouze respondenti, kteří v posledních 12 měsících konzumovali alkohol.

Zájem lékaře o pití dotázaných souvisí s konzumní kategorií, do níž respondent spadá. Lékaři častěji zjišťovali pití alkoholu u osob, které splňují kritéria škodlivého pití, a také těmito lidem výrazně častěji doporučovali omezit pití alkoholu (tabulka 43). V konkrétních číslech uvedlo v roce 2025 dotaz lékaře na jejich pití 21,0 % umírněných konzumentů, 24,2 % osob v kategorii rizikového pití a 34,7 % osob v kategorii škodlivého pití. Doporučení k omezení či zanechání pití obdrželo 12,7 % umírněných konzumentů, 17,2 % osob v kategorii rizikového pití a 48,6 % osob v kategorii škodlivého pití. Otázka na subjektivní pocit potřeby omezit pití byla pokládána respondentům, kteří v posledním roce konzumovali alkohol (tedy bez ohledu na to, zda se lékař na pití alkoholu dotazoval nebo pití doporučoval omezit). Z výsledků je zřejmé, že s mírou rizikovitosti konzumní kategorie roste také subjektivní pocit potřeby své pití omezit. Nicméně i tak je míra této sebereflexe nízká: potřebu omezit příjem alkoholu reflektovalo jen 7,9 % dotázaných spadajících do kategorie škodlivého pití, u dotázaných spadajících do kategorie rizikového pití pouze 2,5 %.

Tabulka 43: Dotazování a doporučení lékaře k pití alkoholu a subjektivní potřeba vyhledat odbornou pomoc podle kategorií pití

Demografická charakteristika	Lékař se dotazoval na pití alkoholu (n = 1 873)	Lékař doporučil omezit nebo zanechat pití alkoholu ¹ (n = 416)	Osobní pocit, že by měl/a vyhledat odbornou pomoc ² (n = 1 568)
	Procenta (95% CI)		
Celkem	22,2 (20,4–24,2)	14,9 (11,8–18,7)	1,4 (0,9–2,1)
<i>Kategorie pití</i>			
Umírněné pití	21,0 (18,9–23,3)	12,7 (9,3–17,2)	0,8 (0,5–1,5)
Rizikové pití	24,2 (17,3–32,6)	17,2 (7,3–35,4)	2,5 (0,8–7,5)
Škodlivé pití	34,7 (26,0–44,4)	48,6 (32,7–64,7)	7,9 (4,0–15,1)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

¹ Odpovídali pouze respondenti, kterých se lékař dotazoval na spotřebu alkoholu.

² Odpovídali pouze respondenti, kteří v posledních 12 měsících konzumovali alkohol.

Pyramida konzumenta alkoholu – jiný pohled na rizika spojená s nadměrným pitím

Pyramida konzumenta alkoholu v tabulce 44 je jiným dělením, než je kategorizace založená pouze na průměrném denním příjmu alkoholu (konzumní kategorie – viz tabulka 40). Pyramida konzumenta (graf 34) je kompozitním ukazatelem, který zahrnuje jak konzumní kategorie, tak frekvenci pití nadměrných dávek alkoholu (binge drinking). Jeho cílem je vhodněji odhadnout zastoupení osob s vysokým rizikem (abúzem alkoholu) a osob s problémovým pitím, které by mělo zahrnovat i osoby s pravděpodobnou závislostí na alkoholu. Problémové pití bylo v pyramidě definováno jako kombinace škodlivého pití (tj. nejvyšší úrovně konzumních kategorií odvozené od průměrného denního příjmu alkoholu) a frekvenci pití nadměrných dávek na úrovni týdně nebo častěji. Nižší úrovně pyramidy pak byly určeny různými kombinacemi daných dvou vstupních kritérií – konzumní kategorie a frekvence pití nadměrných dávek.

Rozložení hodnot v pyramidě je v roce 2025 odlišné od situace v předchozím roce 2024 a ukazuje vyšší zastoupení kategorie abstinentů a umírněných konzumentů. Naopak, zastoupení nejrizikovějších forem pití je ve srovnání s rokem 2024 o něco nižší.

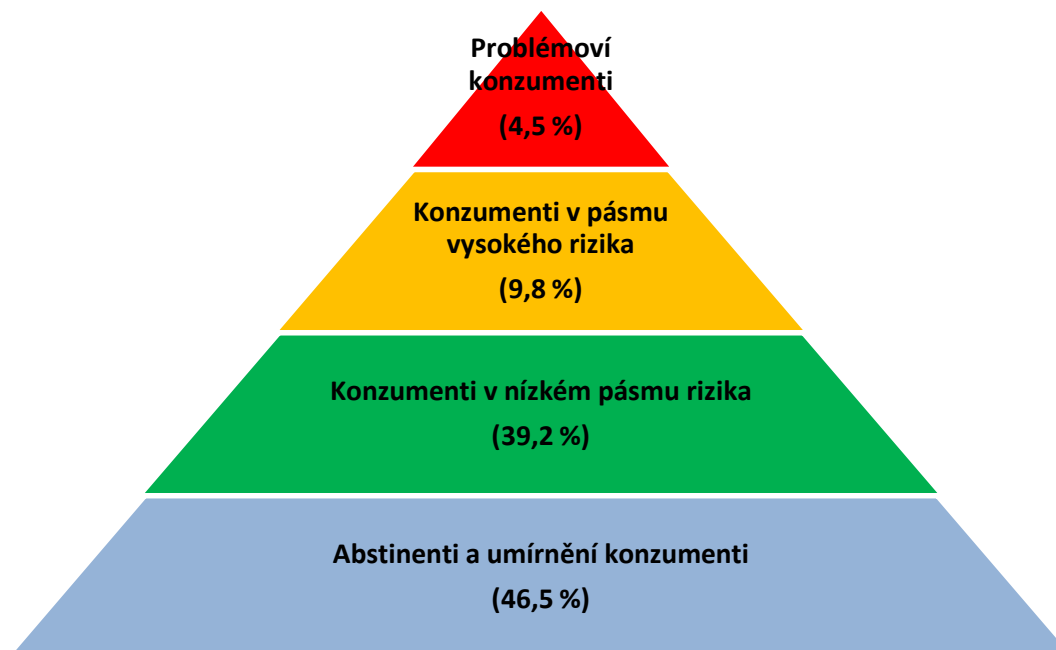
Tabulka 44: Pyramida konzumenta alkoholu v roce 2025

Demografická charakteristika	Abstinenti a umírnění konzumenti	Konzumenti s nízkým rizikem	Konzumenti s vysokým rizikem	Problémoví konzumenti (pravděpodobná závislost)
	Procenta (95% CI)			
Celý soubor (n = 1 873)	46,5 (44,3–48,8)	39,2 (37,1–41,5)	9,8 (8,5–11,2)	4,5 (3,6–5,5)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 907)	34,6 (31,6–37,8)	46,2 (43,0–49,5)	12,3 (10,4–14,7)	6,8 (5,4–8,7)
Ženy (n = 966)	57,7 (54,5–60,7)	32,7 (29,8–35,7)	7,3 (5,9–9,2)	2,3 (1,5–3,4)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Pro rok 2025 odhadujeme prevalenci *problémových konzumentů* na 4,5 % (v roce 2024 to bylo 6,3 %) a *konzumentů s vysokým rizikem* na 9,8 % (v roce 2024 to bylo 12,0 %). Pokud sečteme konzumenty s vysokým rizikem a problémové konzumenty, dostáváme hodnotu 14,3 % (18,3 % v roce 2024). Největší podíl naopak tvoří abstinenti a umírnění konzumenti (46,5 %), následovaní konzumenty s nízkým rizikem (39,2 %). Z hlediska pohlaví je zastoupení nejrizikovějších forem pití významně vyšší u mužů než u žen.

Graf 34: Pyramida konzumenta alkoholu v roce 2025

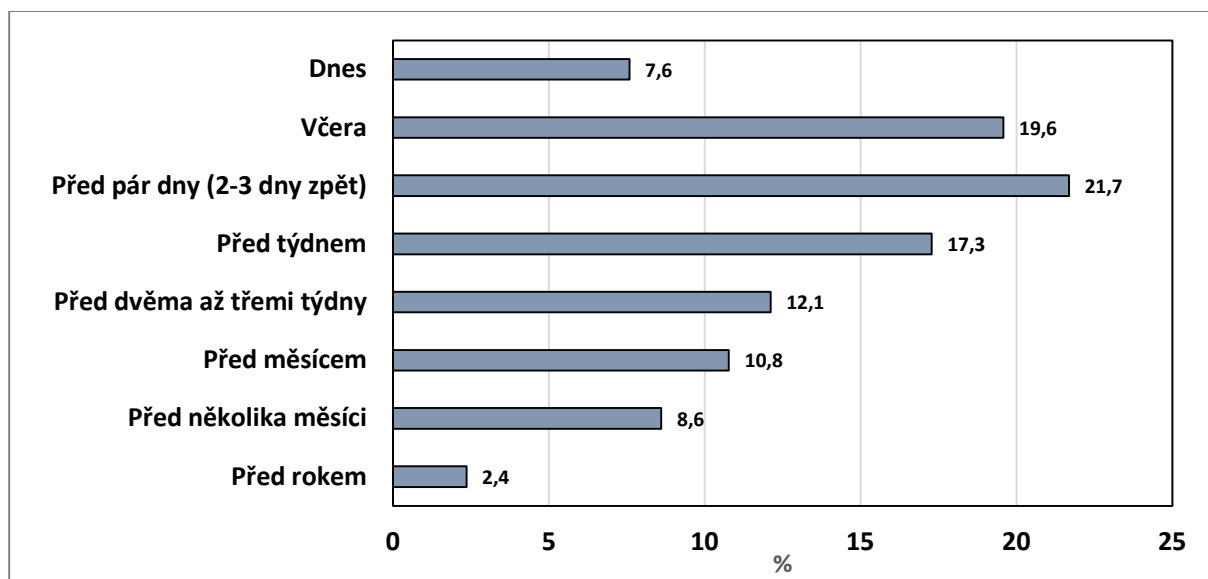
Poslední konzumní epizoda

V roce 2025 jsme do výzkumu zařadili také dva specifické bloky šetření. První se zaměřoval na poslední konzumní příležitost, druhý na hodnocení vnímané pravděpodobnosti nadměrné konzumace alkoholu v různých situacích běžného života. Výsledky prvního bloku uvádíme v této části, druhý blok je představen v části následující.

Analýza poslední konzumní příležitosti poskytuje ucelený pohled na kontextové souvislosti konzumace alkoholu v české populaci a vhodně doplňuje poznatky o obvyklé frekvenci a kvantitě pití. Z analýzy poslední konzumní epizody se dovídáme nejen, kdy respondent naposledy konzumoval alkohol, ale také kde, s kým a při jaké příležitosti, a navíc jaké množství alkoholu při dané příležitosti vypil.

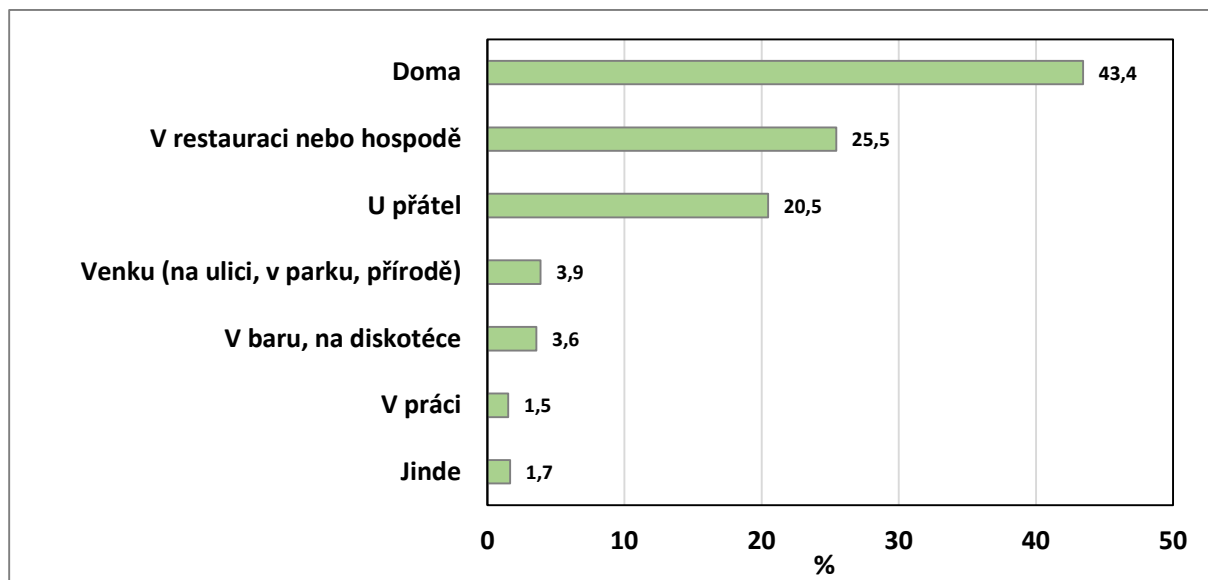
Z distribuce odpovědí na otázku týkající se doby poslední konzumace alkoholu vyplývá, že dvě třetiny dotázaných konzumentů, konkrétně 66,1 %, konzumovaly alkohol během uplynulého týdne. Jde o součet odpovědí od „dnes“ po „před týdnem“, jak znázorňuje graf 35. Poslední napití před dvěma až třemi týdny uvedlo 12,1 % konzumentů, zatímco před měsícem a dříve uvedlo v součtu 21,7 % konzumentů alkoholu.

Graf 35: Kdy proběhla poslední konzumace alkoholu (n = 1 568)

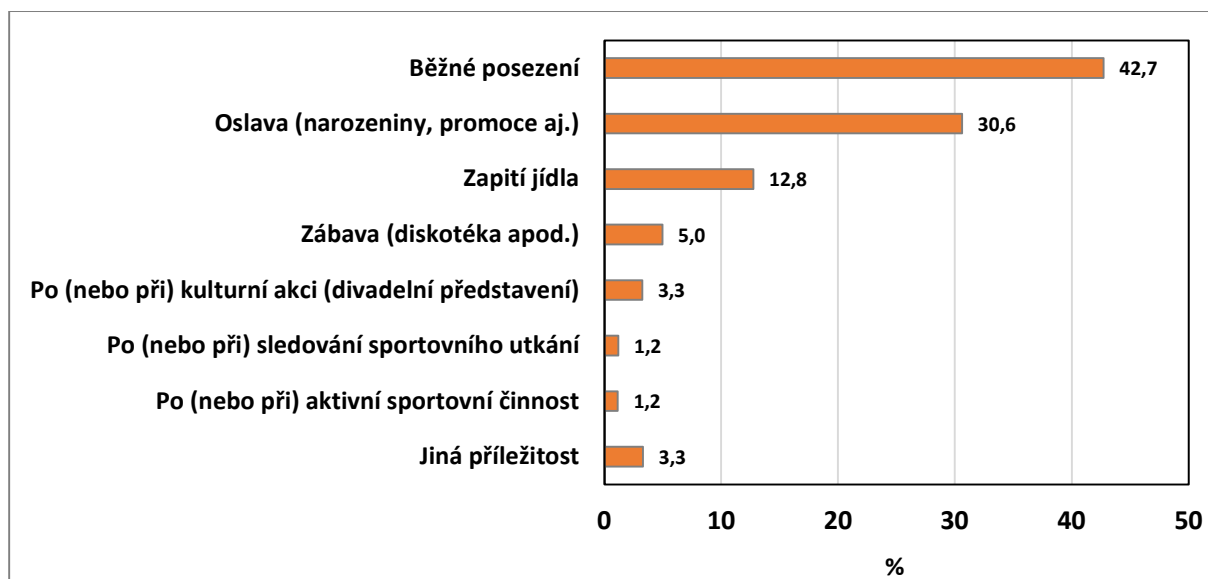
Jako nejčastěji místo poslední konzumace byl uváděn domov (43,4 %; graf 36). Místem přibližně čtvrtiny byla restaurace nebo hospoda (25,5 %) a pětina konzumentů se naposledy napila u svých přátel (20,5 %). Poslední napití venku, např. na ulici, v parku nebo v přírodě, uvedlo 3,9 % dotázaných konzumentů a v baru nebo na diskotéce 3,6 %. Pití v zaměstnání uvedlo 1,5 % konzumentů.

Graf 36: Místo poslední konzumace alkoholu (n = 1 568)

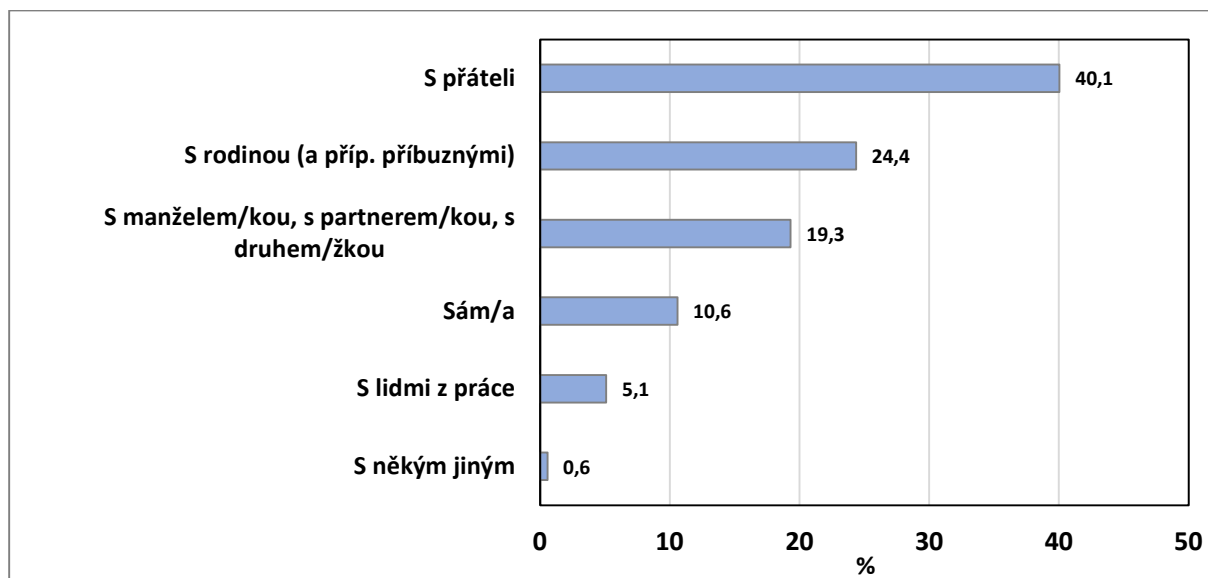
Zajímavý pohled nabízejí také odpovědi na otázku, při jaké příležitosti došlo k poslednímu napití (graf 37). Pití při běžném posezení uvedlo 42,7 % konzumentů alkoholu. Co přesně ale dotázaní běžným posezením myslí, nemusí být vždy zcela jasné. K podrobnějšímu vysvětlení tohoto pojmu by bylo vhodné provést kvalitativně orientované zjišťování. Pití při nějaké oslavě (narozeniny, promoce apod.) uvedlo 30,6 % respondentů. Poslední konzumaci alkoholu při zapíjení jídla uvedlo 12,8 % dotázaných a při zábavě 5,0 %. Při nebo po účasti na kulturní akci pilo 3,3 % konzumentů a při nebo po sportovní aktivitě či sledování sportovního utkání dohromady 2,4 % konzumentů.

Graf 37: Při jaké příležitosti došlo k poslední konzumaci alkoholu (n = 1 568)

Z kontextových otázek jako poslední uvedeme, s kým došlo k poslednímu napití. Nejčastěji to bylo s přáteli (40,1 %), dále s rodinou (24,4 %) nebo s manželem/kou, partnerem/kou či druhem/žkou (19,3 %). Pití o samotě uvedlo 10,6 % dotázaných a pití s lidmi z práce představovalo 5,1 % odpovědí (graf 38).

Graf 38: S kým proběhla poslední konzumace alkoholu (n = 1 568)

Průměrné množství vypitého alkoholického nápoje v přepočtu na ml čistého alkoholu při poslední konzumní příležitosti shrnuje tabulka 45. Nejvyšší průměrná spotřeba je spojena s účastí na zábavě (např. diskotéce apod.), a to 84,6 ml. Naopak nejnižší průměrné množství alkoholu je konzumováno při zapití jídla (30,0 ml).

Při oslavách (narozeniny, promoce aj.) byla průměrná spotřeba alkoholu odhadnuta na 66,3 ml a při běžném posezení to bylo 58,6 ml. V souvislosti se sportem, ať už ve smyslu aktivní sportovní činnosti nebo při pasivním sledování sportovního utkání, vychází průměrná spotřeba alkoholu relativně vysoká, nicméně je třeba poznamenat, že počet pozorování je zde mnohem menší než při již uvedených ostatních příležitostech.

Tabulka 45: Průměrná spotřeba vyjádřená v ml čistého alkoholu podle příležitosti pití

Konzumní příležitost	N	Průměrná spotřeba v ml čistého alkoholu (s. d.)
Zábava (diskotéka apod.)	78	84,6 (65,9)
Po (nebo při) aktivní sportovní činnosti	18	72,9 (66,0)
Oslava (narozneniny, promoce aj.)	480	66,3 (60,4)
Po (nebo při) sledování sportovního utkání	19	62,5 (40,5)
Po (nebo při) kulturní akci (např. divadelní představení)	51	59,5 (46,4)
Běžné posezení	670	58,6 (46,7)
Zapití jídla	200	30,0 (17,1)
Jiná příležitost	52	49,6 (65,7)

s. d. – směrodatná odchylka

Kontexty nadměrné konzumace alkoholu

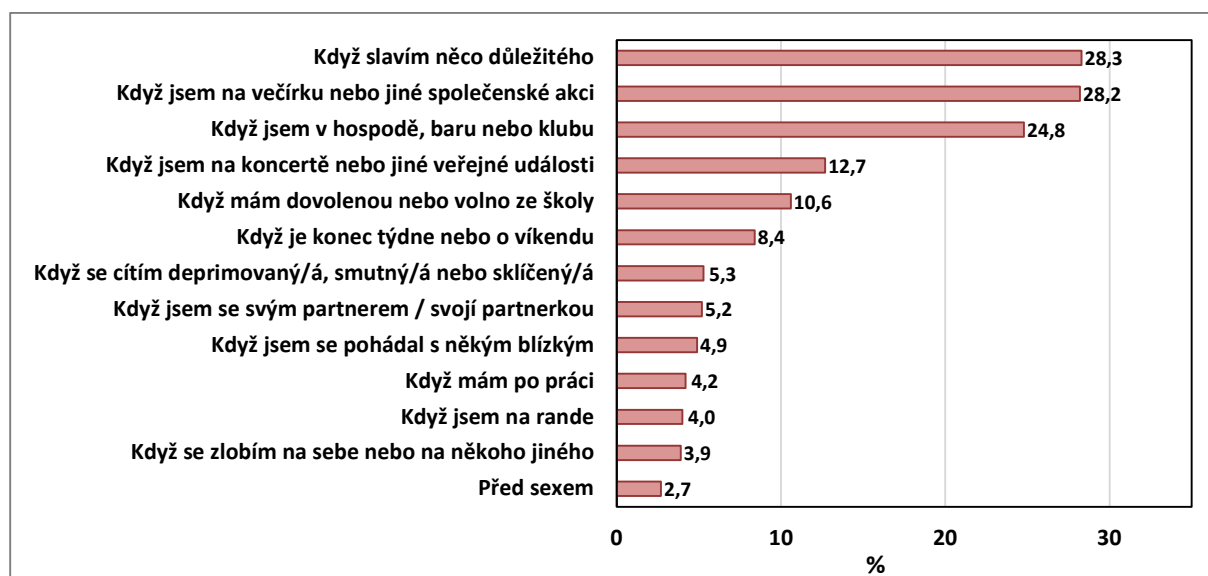
Graf 39 zachycuje, v jakých situacích každodenního života respondenti nejčastěji předpokládají riziko vlastní nadměrné konzumace alkoholu. Uvedené hodnoty vyjadřují podíl respondentů, kteří považují vlastní nadměrné pití v dané situaci za vysoce nebo velmi vysoce pravděpodobné (z celkového počtu n = 1 568 konzumentů alkoholu v posledních 12 měsících).

Respondenti nejčastěji vnímají vysokou pravděpodobnost vlastní nadměrné konzumace alkoholu v situacích spojených se sociálními a oslavnými událostmi (graf 39). Nejvyšší podíly byly zaznamenány u oslav důležitých událostí (28,3 %) a při účasti na večírcích či jiných společenských akcích (28,2 %), následovaných pobytem v hospodě, baru nebo klubu (24,8 %). S výrazným odstupem následují koncerty a jiné veřejné akce (12,7 %) a období volna, například dovolená nebo volno ze školy (10,6 %).

Naopak méně často respondenti spojují nadměrné pití s negativně prožívanými emočními stavy nebo konfliktními situacemi, jako jsou smutek (5,3 %), pocity zlosti (3,9 %) či hádka s blízkým člověkem (4,9 %). Nejnižší podíly byly zaznamenány v souvislosti s intimními situacemi, například před sexem (2,7 %) nebo na rande (4,0 %).

Výsledky naznačují, že pravděpodobnost nadměrné konzumace alkoholu je respondenty vnímána jako vysoká především v kontextu sociálních interakcí a oslav, zatímco v kontextu individuálních emočních či konfliktních situací je tato pravděpodobnost vnímána jako menší.

Graf 39: Podíl konzumentů, kteří uvádějí vysokou nebo velmi vysokou pravděpodobnost vlastní nadměrné konzumace alkoholu v různých situacích každodenního života (n = 1 568)

Trendy 2012 až 2025 podle konzumních kategorií

V tabulce 46 uvádíme srovnání výsledků průzkumů z let 2012 až 2025. S ohledem na intervaly spolehlivosti (95% CI) můžeme konstatovat, že ve většině případů konzumních kategorií nejde o statisticky významné rozdíly. Vývoj vyjádřený zastoupením jednotlivých konzumních kategorií je tak z dlouhodobého hlediska možné hodnotit jako relativně stabilní, přičemž zjištěné odchylky mezi jednotlivými roky lze ve většině případů interpretovat spíše jako kolísání.

Nicméně v roce 2025 došlo oproti roku 2024 ke zvýšení odhadovaného zastoupení v kategorii umírněného pití. Bodové odhady prevalence škodlivého a rizikového pití oproti šetřením v předešlých letech o něco poklesly. Podobně jako v předešlých letech zůstává prevalence škodlivého pití i v roce 2025 výraznější u mužů (7,7 %), než je tomu u žen (3,2 %). Naopak, prevalence abstinentů byla i v roce 2025 vyšší u žen (19,2 %) než u mužů (13,2 %).

Tabulka 46: Konzumní kategorie alkoholu – srovnání let 2012 až 2025

Demografická charakteristika	Rok	Abstinující (celoživotní a v posledním roce)	Umírněné pití	Rizikové pití	Škodlivé pití
		Procenta (95% CI)			
Celkem	2025	16,3 (14,7–18,0)	71,9 (69,8–73,9)	6,4 (5,4–7,6)	5,4 (4,5–6,5)
	2024	18,1 (16,3–19,9)	67,1 (64,9–69,3)	7,4 (6,2–8,6)	7,4 (6,2–8,6)
	2023	15,6 (13,9–17,3)	69,8 (67,7–71,9)	8,3 (7,0–9,6)	6,3 (5,2–7,4)
	2022	15,7 (14,0–17,5)	69,6 (67,4–71,7)	6,7 (5,5–7,9)	8,0 (6,7–9,3)
	2021	17,7 (15,9–19,6)	68,1 (65,9–70,4)	6,9 (5,7–8,1)	7,3 (6,0–8,5)
	2020	15,9 (14,3–17,7)	67,2 (65,0–69,2)	8,1 (6,9–9,4)	8,8 (7,5–10,4)
	2019	12,7 (11,2–14,3)	70,1 (67,9–72,2)	7,9 (6,7–9,3)	9,3 (8,0–10,8)
	2018	13,4 (11,8–15,0)	71,2 (69,1–73,3)	7,3 (6,2–8,6)	8,1 (6,9–9,5)
	2016	17,4 (15,6–19,3)	65,0 (62,7–67,1)	8,3 (7,1–9,6)	9,3 (8,1–10,8)
	2014	12,9 (11,4–14,6)	73,9 (71,8–75,9)	7,2 (6,1–8,5)	6,0 (5,0–7,2)
	2012	13,5 (12,0–15,2)	72,5 (70,4–74,6)	6,9 (5,8–8,2)	7,1 (5,9–8,4)
<i>Pohlaví</i>					
Muži	2025	13,2 (11,2–15,6)	73,0 (70,0–75,8)	6,1 (4,7–7,8)	7,7 (6,1–9,6)
	2024	13,9 (11,6–16,2)	70,4 (67,4–73,5)	6,1 (4,5–7,8)	9,5 (7,6–11,5)
	2023	14,1 (11,8–16,4)	70,7 (67,7–73,7)	6,5 (4,9–8,2)	8,7 (6,8–10,6)
	2022	12,2 (10,0–14,4)	73,2 (70,2–76,2)	5,6 (4,1–7,2)	8,9 (7,0–10,9)
	2021	15,0 (12,7–17,3)	68,5 (65,3–71,7)	5,9 (4,3–7,6)	10,6 (8,6–12,7)
	2020	13,6 (11,3–15,9)	67,1 (63,9–70,2)	7,6 (5,8–9,5)	11,7 (9,8–14,1)
	2019	9,7 (7,9–11,9)	70,6 (67,4–73,5)	7,2 (5,7–9,2)	12,5 (10,4–14,8)
	2018	10,6 (8,7–12,9)	72,1 (69,0–75,0)	6,5 (5,0–8,4)	10,8 (8,9–13,1)
	2016	13,0 (10,9–15,5)	65,0 (61,8–68,1)	9,0 (7,3–11,1)	12,9 (10,8–15,3)
	2014	9,6 (7,7–11,7)	75,1 (72,1–77,9)	8,0 (6,3–10,0)	7,4 (5,8–9,4)
	2012	10,8 (8,9–13,1)	72,1 (69,0–75,1)	7,7 (5,6–9,1)	9,9 (8,0–12,1)
Ženy	2025	19,2 (16,8–21,8)	70,9 (68,0–73,7)	6,7 (5,3–8,5)	3,2 (2,3–4,5)
	2024	22,1 (19,4–24,8)	63,9 (60,8–67,0)	8,6 (6,8–10,5)	5,4 (3,9–6,8)
	2023	17,0 (14,6–19,4)	69,0 (66,0–71,9)	10,0 (8,1–12,0)	4,0 (2,7–5,2)
	2022	19,1 (16,5–21,7)	66,1 (62,9–69,2)	7,7 (5,9–9,4)	7,1 (5,4–8,8)
	2021	20,4 (17,8–23,2)	67,7 (64,6–71,0)	7,8 (6,1–9,6)	4,1 (2,7–5,3)
	2020	18,1 (15,3–20,8)	67,3 (64,0–70,6)	8,6 (6,9–10,4)	6,0 (4,4–7,6)
	2019	15,5 (13,3–18,0)	69,7 (66,6–72,6)	8,6 (6,9–10,6)	6,3 (4,8–8,1)
	2018	16,0 (13,7–18,5)	70,4 (67,3–73,3)	8,1 (6,5–10,1)	5,5 (4,2–7,2)
	2016	21,6 (19,1–24,4)	64,9 (61,7–67,9)	7,5 (6,0–9,5)	5,9 (4,6–7,7)
	2014	16,1 (13,8–18,7)	72,7 (69,7–75,5)	6,4 (5,0–8,3)	4,7 (3,5–6,4)
	2012	16,0 (13,8–18,6)	72,9 (69,9–75,7)	6,7 (5,2–8,6)	4,3 (3,2–5,9)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

Souvislost mezi současným kouřením tabáku a konzumací alkoholu

Tabulka 47 dokládá vyšší prevalenci kuřáctví u osob s rizikovou a škodlivou konzumací alkoholu. Mezi abstinujícími je výskyt kuřáctví nižší (17,0 %) než ve skupinách s rizikovým (39,2 %) a škodlivým pitím (54,5 %). Ve srovnání s umírněnými konzumenty je míra kuřáctví v kategorii škodlivého pití vyšší o 35,3 procentního bodu. Pozorované rostoucí rozdíly v míře kuřáctví podle konzumních kategorií jsou patrné u obou pohlaví.

Epidemiologické studie přiřazují kouření podíl na roční úmrtnosti 16 %, alkoholu pak 6 až 7 %. Souběh kouření s nadměrným příjmem alkoholu zdravotní rizika ještě zvyšuje. Zdravotníci by měli na tato rizika upozorňovat i přesto, že by se mohlo zdát, že jsou tato rizika v povědomí široké veřejnosti dobře známa. Upozorňování na zdravotní rizika podložená výzkumnými daty může motivovat ke změně chování.

Tabulka 47: Podíl současných kuřáků tabáku v závislosti na kategorii pití alkoholu

Demografická charakteristika	Abstinující (celoživotní a v posledním roce) (n = 305)	Umírněné pití (n = 1347)	Rizikové pití (n = 120)	Škodlivé pití (n = 101)
	Procenta (95% CI)			
Celkem (n = 1873)	17,0 (13,2–21,7)	19,2 (17,2–21,4)	39,2 (30,9–48,2)	54,5 (44,7–63,9)
<i>Pohlaví</i>				
Muži (n = 907)	16,7 (11,0–24,4)	22,7 (19,6–26,0)	43,6 (31,2–56,9)	55,7 (44,0–66,9)
Ženy (n = 966)	17,3 (12,5–23,4)	15,9 (13,4–18,9)	35,4 (24,8–47,7)	51,6 (34,5–68,3)

95% CI – 95% interval spolehlivosti

SHRNUTÍ A IMPLIKACE PRO POLITIKY V OBLASTI VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Souhrn výsledků – tabák a nikotinové výrobky

Z provedeného výběrového šetření vyplývá, že v roce 2025 bylo v populaci České republiky ve věku 15 a více let celkem 22,1 % kuřáků různých tradičních tabákových výrobků, které zahrnují cigarety (průmyslově vyráběné i ručně balené), dýmky, doutníky, doutníčky a vodní dýmky (95% interval spolehlivosti pro tento odhad je 20,2–24,0 %). Přibližně čtvrtina populace (26,1 %) jsou bývalí kuřáci. Ze současných kuřáků přibližně tři čtvrtiny představovali denní kuřáci (16,6 % všech respondentů). Denně kouří 19,0 % mužů a 14,3 % žen. Z dlouhodobého hlediska je možno konstatovat, že i přes izolované roční výchyly lze ve sledovaných letech 2012–2025 pozorovat snižování prevalence kuřáctví. Při pohledu na posledních pět let se však zdá, že došlo ke stagnaci v prevalenci denního kouření, které zůstává na hodnotě okolo 16 %.

Česká populace kouří převážně klasické cigarety. Podíl jiných tabákových výrobků určených ke kouření je malý. Celkově denní kuřáci nejčastěji uvádějí spotřebu 15–24 cigaret denně stejně jako v roce 2024. Průměrný počet vykouřených cigaret (průmyslově vyráběných i ručně balených) současnými denními kuřáky je 13,1 kusů cigaret za den. Muži celkově v roce 2025 vykouřili v průměru o 2,4 cigarety denně více než ženy, přičemž mezi denními kuřáky je tento rozdíl ještě výraznější – činí 3,5 cigarety denně. V porovnání let 2024 a 2025 došlo k nárůstu podílu silných kuřáků, kteří průměrně vykouří 25 a více cigaret denně (4,4 % vs. 7,0 %), a to zejména mezi muži.

V roce 2025 užívalo elektronické cigarety 11,6 % osob, přičemž 6,4 % respondentů je užívalo denně. V porovnání s rokem 2024 zaznamenáváme v obou skupinách pokles. Čtvrtina uživatelů spadá do věkové kategorie 15–24 let (25,6 %); s věkem užívání elektronických cigaret klesá. Téměř polovina (48,2 %) uživatelů elektronických cigaret uvádí, že kouří současně i klasické cigarety – v roce 2024 tuto skutečnost uvedlo 41,4 % uživatelů. Dále 30,7 % uživatelů je bývalými kuřáky klasických cigaret a 21,1 % uživatelů před užíváním elektronických cigaret nikdy nekouřilo. Při dlouhodobějším pohledu se ukazuje, že uživatelé elektronických cigaret postupem času téměř upustili od užívání e-cigaret bez nikotinu a naopak se zvýšil podíl uživatelů e-cigaret se silnější náplní. Toto zjištění by odpovídalo předpokladu, že vzniklá závislost na nikotinu donutila uživatele upustit od náplně bez nikotinu nebo s nízkou dávkou nikotinu a přejít na náplně s vyšším množstvím nikotinu.

Alarmující je, že ve věkové skupině 15–24 let téměř polovina uživatelů (44,6 %) začala používat elektronickou cigaretu před 18. rokem, což svědčí o nedostatečné ochraně nezletilých. Další pozornost by měla být věnována tomu, že shodný podíl (44,6 %) uživatelů této věkové kategorie uvádí, že před užíváním e-cigaret nekouřili. E-cigareta tedy nemůže být prezentována jen jako alternativa pro současné kuřáky cigaret, ale také jako produkt vysoce atraktivní pro mladé lidi, kteří cigarety nekouří. Tento závěr podporuje zjištění, že nejčastějším důvodem užívání elektronických cigaret je jejich příchut', která významně přispívá k atraktivitě e-cigaret pro mladé lidi. To potvrzuje i samotný podíl osob, pro něž byla elektronická cigareta první formou užití nikotinu (35,3 % všech uživatelů nikotinu ve věku 15–24 let).

Nárůst užívání elektronických cigaret v posledních letech, zejména v nejmladší věkové skupině, může být ovlivněn několika faktory, včetně pandemie covidu-19, ale zároveň může jít o součást širšího trendu. Pandemie mohla mít vliv na změnu chování, kdy část lidí, zejména mladých, začala hledat alternativy k tradičnímu kouření tabákových výrobků, včetně elektronických cigaret. Je také možné, že se jedná o dlouhodobější trend, který je součástí rostoucího přijetí elektronických cigaret jako „méně škodlivé“ alternativy k tradičním cigaretám. Tento trend mohl být urychlen zejména dostupností jednorázových e-cigaret na trhu a jejich vnímáním jako moderní volby mezi mladými lidmi. Významnou roli v nárůstu počtu uživatelů sehrál agresivní marketing výrobců zaměřený právě na mladé lidi. Další dlouhodobé sledování nám pomůže lépe pochopit, zda jde o dočasný jev, nebo jestli se jedná o stabilní změnu chování.

Užívání bezdýmných tabákových výrobků (určených ke šňupání, žvýkání či sání) se ve sledovaném vzorku populace vyskytuje ve velmi omezené míře. Současní uživatelé představují 3,8 % respondentů. Denně bezdýmné tabákové výrobky užívá 1,3 % respondentů.

Nikotinové sáčky bez obsahu tabáku v roce 2025 užívalo 2,6 % respondentů, z toho 1,1 % denně; více muži než ženy. Nejvyšší zastoupení uživatelů nacházíme v nejmladší věkové skupině 15–24 let (10,0 %), kde nikotinové sáčky bez obsahu tabáku denně užívá 5,5 % dotázaných.

Podle údajů respondentů užívalo v roce 2025 zahříváné tabákové výrobky 4,9 % všech dotázaných. Denně užívá zahříváné tabákové výrobky 2,5 % respondentů (3,6 % v roce 2024); muži a ženy užívají tyto výrobky přibližně stejně. Největší podíl uživatelů spadá do věkové kategorie 25–44 let. Necelé dvě třetiny uživatelů kombinují tyto výrobky s užíváním klasických (64,8 %) nebo elektronických (65,9 %) cigaret.

V roce 2025 bylo 14,8 % respondentů ve svých domovech vystaveno kouři z cigaret či jiných klasických tabákových výrobků. Podíl nekuřáků (10,3 %) vystavených tabákovému kouři v uzavřených prostorách na pracovišti je i přes zákonem zakotvenou ochranu nezanedbatelný a situace vyžaduje další úsilí o nápravu. V roce 2025 byl aerosolu z elektronických cigaret ve vnitřních prostorách pracoviště i domova vystaven stejný podíl respondentů (10,5 %). V případě zahříváných tabákových výrobků byla expozici aerosolu vystavena v prostředí domova i na pracovišti přibližně 4 % respondentů. Nadále je nejvíce tabákovému kouři v prostředí domova vystavena nejmladší věková skupina 15–24 let, do které spadá i mládež ve věku 15–18 let, a to platí i v případě aerosolu z elektronických cigaret.

Více než třetina (38,0 %) současných kuřáků udává, že se v průběhu roku 2025 pokusila přestat kouřit (muži 35,6 %, ženy 41,1 %). Největší procentuální zastoupení těch, kteří se pokusili přestat, bylo ve skupině nejmladších kuřáků (15–24 let), a to necelá polovina (40,0 %). Nejvyšší snahu zanechat kouření měli v roce 2025 respondenti se středoškolským vzděláním (43,6 %). Většina kuřáků, kteří se pokusili v posledních 12 měsících přestat kouřit, se snažila závislosti zbavit sama, bez pomoci (72,0 %). Více než polovina respondentů (51,1 %), kteří navštívili v posledním roce zdravotnické zařízení, se lékař dotazoval, zda kouří nebo užívá tabákové či nikotinové výrobky. Hlavním důvodem, proč se respondenti pokouší přestat kouřit, jsou obavy ze zhoršení zdravotního stavu v budoucnosti (35,0 %); k dalším důvodům patří snaha ušetřit finance (26,8 %).

Pro celkové hodnocení situace užívání nikotinu ve společnosti byl vyhodnocen podíl uživatelů zahrnující jak uživatele tabákových výrobků, tak i uživatele výrobků bez tabáku, jako jsou elektronické cigarety a nikotinové sáčky. Nikotin z různých typů výrobků denně užívá více než pětina respondentů (22,5 %). Pokud zahrneme i příležitostné uživatele, tedy ty, kteří neužívají nikotin denně, ale alespoň jednou měsíčně, jedná se o necelou třetinu respondentů (29,5 %). Ve věkové kategorii 15–24 let užívá nikotin denně přibližně čtvrtina respondentů (26,0 %). Pokud zahrneme i příležitostné uživatele, je to 38,8 % dotázaných této věkové kategorie. Mezi uživateli nikotinu převažují muži. Podíl uživatelů, kteří užívají nikotin výhradně z netabákových výrobků, se v posledních letech pohybuje okolo 5 %.

Souhrn výsledků – alkohol

V reprezentativním souboru dospělé populace (věk 15+) bylo celoživotními konzumenty alkoholu 95,5 % dotázaných a v posledních 12 měsících konzumovalo alkohol 83,7 % respondentů. Časté pravidelné pití alkoholu (tj. denně nebo obden) udávalo 17,5 % dotázaného souboru.

Celoživotní abstinenci uvedlo 4,5 % dotázaných. Nepití alkoholu v posledních 12 měsících uvedlo 11,7 % respondentů; celkový podíl abstinujících v posledním roce nebo celoživotně tak činil 16,3 %. Mezi muži bylo abstinujících 13,2 %, mezi ženami 19,2 %.

Průměrnou roční spotřebu na osobu lze na základě dat z dotazníkového šetření za rok 2025 odhadnout na 5,8 litru čistého alkoholu, resp. 7,0 litru po vyloučení abstinentů. Ve srovnání s rokem 2024 byla průměrná roční spotřeba v roce 2025 nižší (v roce 2024 dosáhla 7,1 litru, resp. 8,7 litru bez započtení abstinentů). Pokles oproti předchozímu období byl způsoben zejména nižším deklarovaným množstvím spotřeby u nejméně konzumentů alkoholu. Vzhledem k tomu, že sběr dat

v roce 2025 realizovala jiná agentura než v předchozích letech, je třeba tento výsledek interpretovat opatrně. V případě skutečného poklesu konzumace alkoholu v obecné populaci by totiž bylo rozumné předpokládat, že by byl tento pokles způsoben především nižší konzumací v kategorii umírněných konzumentů, nikoli skupinou osob vykazujících rizikové vzorce pití.

Časté pití nadměrných dávek alkoholu při jedné konzumní příležitosti (binge drinking), tj. týdně nebo častěji, udává 10,5 % dotázaných (muži 16,3 %, ženy 5,1 %).

Pivo je nejrozšířenějším druhem alkoholického nápoje; týdně a častěji ho pije 31,6 % konzumentů alkoholu a je výrazně preferováno muži (47,7 % mužů oproti 15,5 % žen). Preferovaným nápojem žen je víno, pravidelně týdně a častěji ho konzumuje 18,4 % žen (u mužů 13,2 %). Destiláty pilo týdně a častěji 13,7 % mužů a 4,2 % žen.

Pro rok 2025 bylo odhadnuto, že do kategorie škodlivého pití alkoholu spadá 5,4 % dotázaných, 7,7 % mužů a 3,2 % žen. Za škodlivou spotřebu alkoholu je v této studii považován průměrný denní příjem více než 60 gramů etanolu u mužů a více než 40 gramů etanolu u žen. (V půllitru 12stupňového piva je přibližně 20 g čistého alkoholu.)

Dotazování na konzumaci alkoholu při návštěvě lékaře deklarovalo 22,2 % respondentů. Z respondentů, kterých se lékař na jejich pití dotazoval, uvedlo 14,9 %, že jim bylo doporučeno pití omezit nebo zcela zanechat. Toto doporučení bylo nejčastěji udělováno osobám vykazujícím škodlivé pití alkoholu. Potřebu vyhledat odbornou pomoc respondenti celkově vnímali jen minimálně, uvedlo ji jen 1,4 % dotázaných konzumentů alkoholu. I mezi osobami se škodlivým pitím tuto potřebu uvedlo jen 7,9 % respondentů.

Analýza poslední konzumní epizody přinesla další poznatky o kontextu pití alkoholu v české populaci. Respondenti nejčastěji uváděli jako poslední příležitost ke konzumaci alkoholu běžné posezení (42,7 %), zatímco různé oslavy (např. narozeniny či promoce) tvořily 30,6 % případů posledního napití. Podíl případů, kdy k poslednímu napití došlo při jídle, činil 12,8 %. Rozbor poslední konzumní epizody potvrdil obecně vysokou spotřebu alkoholu. Nejvyšší spotřeba, v průměru 84,6 ml čistého alkoholu, byla zaznamenána při zábavě (např. na diskotéce či taneční zábavě). Při běžném posezení činila průměrná spotřeba 58,6 ml čistého alkoholu. Nejnižší průměrná spotřeba byla zaznamenána při konzumaci alkoholu k jídlu (30,0 ml čistého alkoholu).

Pití alkoholu má silný vztah ke kouření tabáku. Mezi umírněnými konzumenty alkoholu tvoří současní kuřáci 19,2 %, což je podíl přibližně srovnatelný s obecnou populací. Ve skupině abstinentů činí tento podíl 17,0 %. Mezi rizikově a škodlivě pijícími je však podíl současných kuřáků výrazně vyšší (39,2 %, resp. 54,5 %). Je nutné zdůraznit, že u excesivních konzumentů alkoholu se zdravotní rizika v důsledku souběžného působení faktorů spojených s kouřením násobí.

V mezinárodním srovnání patří Česká republika nadále mezi země s vysokou spotřebou alkoholu. Tato skutečnost má závažné zdravotní, sociální i ekonomické dopady, jejichž zmírnění vyžaduje účinná opatření zaměřená jak na omezení poptávky, tak nabídky alkoholu. Přestože mezi odborníky panuje poměrně široká shoda na potřebných opatřeních, jejich prosazení závisí především na existenci společné politické vůle.

Doporučení

K omezování škod působených tabákem a alkoholem by měla Česká republika využít zejména doporučení a postupy, které formulovala Světová zdravotnická organizace v řadě strategických dokumentů. Jde především o tyto dokumenty: Rámcová úmluva o kontrole tabáku (WHO, 2003), Zpráva WHO o globální tabákové epidemii (WHO, 2025), Celosvětová zpráva WHO o trendech v prevalenci užívání tabáku 2000–2024 a projekce 2025–2030, MPOWER (WHO, 2008), Globální strategie pro urychlení kontroly tabáku (WHO, 2019), Globální zpráva o alkoholu a zdraví (WHO, 2018a) a iniciativa SAFER zaměřená na účinnou kontrolu alkoholu (WHO, 2018b). V těchto dokumentech jsou zemím doporučovány strategie, jejichž účinnost byla vědecky ověřena.

Jedná se především o implementaci následujících opatření:

- regulace marketingu tabákových výrobků a alkoholických nápojů, zejména ve vztahu k mládeži,
- regulace a omezování dostupnosti tabákových i nikotinových výrobků a alkoholických nápojů,
- prosazování účinných opatření k vyloučení řízení vozidel pod vlivem alkoholu,
- snižování poptávky prostřednictvím daňových a cenových mechanismů,
- osvěta veřejnosti za účelem porozumění jednotlivým opatřením a získání podpory pro národní alkoholovou politiku a politiku omezování spotřeby tabáku a alkoholu,
- poskytování dostupné a účinné léčby pro lidi se závislostí na tabáku a alkoholu,
- rozvoj a implementace screenigových programů a krátkých intervencí do zdravotnické praxe, zejména pak do primární péče, pro uživatele tabáku a alkoholu.

Vzorové chování ve vztahu k tabáku, nikotinu i alkoholu bývají v dospělém věku již relativně stálé. K jejich změně je třeba nejen měnit vnější podmínky (například omezovat marketing a cenovou dostupnost tabákových výrobků a alkoholu), ale i iniciovat významné změny v oblasti motivace. Základní postoje k užívání nikotinu a alkoholu se formují již v období dětství, proto je pro snižování zdravotních, ekonomických a sociálních škod v budoucnosti nutné hledat účinné postupy, které budou u dětí a dospívajících podporovat z hlediska zdraví žádoucí postoje a chování.

Vzhledem ke klesajícímu trendu užívání klasických cigaret tabákový průmysl vyvíjí a uvádí na trh nové výrobky, které mají zajistit budoucnost tohoto odvětví. Prevalence užívání alternativ ke klasickým tabákovým výrobkům roste, a to zejména mezi mládeží. Mezi odborníky i politiky probíhají debaty o úloze těchto výrobků v rámci kontroly tabáku, zejména s ohledem na obavy, které se týkají dlouhodobých účinků na zdraví a rozvoje závislosti na nikotinu. Nové nikotinové výrobky vyžadují sledování trhu a monitoringu nových produktů a také kontrolu a případnou úpravu legislativních opatření. Vysoké nároky jsou kladeny rovněž na sběr a vyhodnocování informací ohledně dopadu na zdraví při užívání těchto výrobků a informování veřejnosti o rizicích.

Alternativní tabákové a nikotinové výrobky představují nové možnosti konzumace nikotinu pro osoby, které ho již užívají rizikovými formami spojenými se spalováním tabáku. Své místo mohou nalézt také v oblasti odvykání, zejména u uživatelů s těžkou závislostí či u uživatelů, kteří nejsou motivováni přestat kouřit. Je třeba ale implementovat takové politiky, které by omezily možnost, že tyto výrobky budou vstupní branou pro nové a zejména nezletilé uživatele. Zvláštní pozornost je třeba věnovat právě šíření výrobků s obsahem nikotinu mezi dětmi a mládeží. Nelze totiž vyloučit, že po navození závislosti na nikotinu může docházet v pozdějším věku i k přechodu ke klasickým cigaretám. Zvážit by se měla možnost vyšší regulace online marketingu, omezení prodeje jednorázových elektronických cigaret a snížení atraktivity obalů těchto výrobků. Vhodné by bylo také přijmout přísnější legislativní a kontrolní opatření, která by omezila marketingové aktivity jako jsou výhodné nabídky typu 1+1 zdarma, zvýhodněné startovací a zkušební sady včetně vzorků zdarma nebo výhody za doporučení přátelům, které se u některých produktů s nikotinem objevují.

Doporučení k omezování škod působených tabákem a alkoholem jsou v České republice uskutečňována zejména *naplňováním Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním* a řadou legislativních opatření. V prosinci 2025 nabyla účinnost vyhláška č. 429/2025 Sb., která zpřísňuje pravidla prodeje a označování elektronických cigaret a zásadně omezuje příchutě náplní do těchto výrobků. Zákaz příchutí do elektronických cigaret se týká konkrétně dezertních a cukrovinkových příchutí, jako je čokoláda, karamel, vanilka, žvýkačky nebo sladké nápoje. Zakázány jsou rovněž e-liquidy, které obsahují kanabinoidy a jejich deriváty, rostlinné oleje, tuky nebo minerální oleje a sladidla vytvářející sladkou chuť. Povoleny jsou pouze příchutě, které mají rostlinný charakter, konkrétně ovoce, tabák, káva/čaj, máta/mentol. Prodejci mají sedm měsíců na doprodání stávajících zásob. Od února 2024 se zvýšila sazba spotřební daně z tabákových výrobků určených ke kouření o pět procent. Stejně zvyšování bude pokračovat i v období let 2026 a 2027, u zahříváného tabáku dokonce výrazněji, o 15 procent ročně. Nově se spotřební daň vztahuje také na elektronické cigarety a nikotinové sáčky. K postupnému zvyšování spotřebních daní bude pravidelně docházet i v následujících letech. Dosažení vytyčených cílů je závislé na politické vůli při prosazování navrhovaných opatření.

Pro účely posílení opatření zaměřených na snižování škod v oblasti alkoholu bychom chtěli akcentovat zejména ty nástroje, jejichž hlavním cílem je snižování dostupnosti a nabídky alkoholických nápojů. Kromě důsledného dodržování zákazu prodeje alkoholu mladistvým a kontroly řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu se doporučuje posílit národní politiku i v dalších směrech. Jedná se především o kombinaci cenových opatření s případným rozšířením regulace v oblasti marketingu a prodeje alkoholických nápojů podle typu prodejního místa, případně i s využitím regulace prodejní doby. Z dalších doplňujících nástrojů lze zmínit také cílené označování alkoholických nápojů z hlediska obsahu alkoholu, energetické a nutriční hodnoty, zdravotních i dalších rizik spojených s konzumací alkoholu. Zvláštní důraz by měl být kladen také na propojení prevence v oblasti alkoholu s prevencí kouření.

LITERATURA

Anderson P, Gual A, Colom CF. Alcohol and primary health care: clinical guidelines on identification and brief interventions. Barcelona: Health Department of the Government of Catalonia; 2005.

Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Kodl M, Malý M, Skývová M. Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2019 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2020 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2019.pdf>.

Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Kodl M, Malý M, Skývová M. Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu v České republice 2020 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2021 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Narodni-vyzkum-uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2020.pdf>.

Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Kodl M, Malý M, Skývová M. Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu v České republice 2021 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2022 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Narodni-vyzkum-uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2021.pdf>.

Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Kodl M, Malý M, Skývová M. Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu v České republice 2022 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2023 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2024/03/Narodni-vyzkum-uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2022-3.pdf>.

Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Kodl M, Skývová M. Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2018 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2019 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2018.pdf>.

Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Malý M, Skývová M. Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu v České republice 2023 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2024 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2024/06/Narodni-vyzkum-uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2023-3.pdf>.

Csémy L, Dvořáková Z, Fialová A, Malý M, Skývová M. Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu v České republice 2024 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2025 [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2025/05/Narodni-vyzkum-uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2024-1.pdf>.

Csémy L, Sovinová H, Sadílek P. Užívání tabáku v České republice 2013 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2014 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-v-Ceske-republice-2013.pdf>.

Český statistický úřad. Sčítání lidu, domů a bytů – 2021. Praha: ČSÚ; 2021 [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/scitani-lidu-domu-a-bytu>.

Český statistický úřad. Spotřeba potravin v roce 2024 [online]. Praha: ČSÚ; 2025 [cit. 2026-04-30]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/spotreba-potravin-2024>.

Delle S, Seitz NN, Atzendorf J, Muehlig S, Kraus L. Motives for not drinking alcohol: why adults in late middle age abstain. *Addict Res Theory*. 2022;30(2):126-33.

Feliu A, Filippidis FT, Joossens L, Fong GT, Vardavas CI, Baena A, et al. Impact of tobacco control policies on smoking prevalence and quit ratios in 27 European Union countries from 2006 to 2014. *Tob Control*. 2019;28(1):101-9.

Fiala J, Sochor O. Metodika měření konzumace alkoholu v epidemiologických studiích rizikových faktorů neinfekčních onemocnění a projekt Kardiovize 2030. *Hygiena*. 2014;59(4):167-8.

- Holmes J, Sasso A, Hernández Alava M, Borges Neves R, Stevely AK, Warde A, et al. How is alcohol consumption and heavy episodic drinking spread across different types of drinking occasion in Great Britain: An event-level latent class analysis. *Int J Drug Policy*. 2024 May; 127:104414.
- Karlsen TH, Sheron N, Zelber-Sagi S, Carrieri P, Dusheiko G, Bugianes E, et al. The EASL–Lancet Liver Commission: protecting the next generation of Europeans against liver disease complications and premature mortality. *Lancet*. 2022; 399(10319):61-116.
- Lee Y, Kim S, Kim MK, Kawachi I, Oh J. Association between Tobacco Industry Interference Index (TIII) and MPOWER measures and adult daily smoking prevalence rate in 30 countries. *Global Health*. 2024;20(1):6. doi:10.1186/s12992-023-01003-x.
- MacKillop J, Agabio R, Feldstein Ewing SW, Heilig M, Kelly JF, Leggio L, et al. Hazardous drinking and alcohol use disorders. *Nat Rev Dis Prim*. 2022;8(1):80.
- McKenna H, Treanor C, O'Reilly D, Donnelly M. Evaluation of the psychometric properties of self-reported measures of alcohol consumption: a COSMIN systematic review. *Subst Abuse Treat Prev Policy*. 2018; 13(1):6.
- Moskalewicz J, Sierosławski J. Drinking population surveys – guidance document for standardised approach. Final report prepared for the project Standardizing Measurement of Alcohol-Related Troubles – SMART. Warsaw: Institute of Psychiatry and Neurology; 2010.
- Northcote J, Livingston M. Accuracy of self-reported drinking: observational verification of 'last occasion' drink estimates of young adults. *Alcohol*. 2011;46(6):709-13.
- OECD. Alcohol consumption [online]. 2025 [cit. 2026-05-07]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/en/data/indicators/alcohol-consumption.html>.
- Ruprich J, editor. Přehled národních vodítek pro střídou konzumaci alkoholických nápojů: nízkorizikové dávky etanolu. Brno: Státní zdravotní ústav; 2015.
- Sovinová H, Csémy L. Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2012 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2013 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2012.pdf>.
- Sovinová H, Csémy L. Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2014 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2015 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2014.pdf>.
- Sovinová H, Csémy L. Užívání tabáku v České republice 2015 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2016 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-v-Ceske-republice-2015.pdf>.
- Stout RL. What is a drinking episode? *J Stud Alcohol*. 2000 May;61(3):455-61.
- Váňová A, Skývová M, Csémy L. Užívání tabáku a alkoholu v České republice 2016 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2017 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-a-alkoholu-v-Ceske-republice-2016.pdf>.
- Váňová A, Skývová M, Malý M. Užívání tabáku v České republice 2017 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2018 [cit. 2026-03-31]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/03/Uzivani-tabaku-v-Ceske-republice-2017.pdf>.
- WHO. Global status report on alcohol and health 2018 [online]. Geneva: World Health Organization; 2018a [cited 2026 Apr 01]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241565639>.
- WHO. Global strategy to accelerate tobacco control: advancing sustainable development through the implementation of the WHO FCTC 2019-2025 [online]. Geneva: World Health Organization; 2019 [cited 2026 March 31]. Available from: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/325887/WHO-CSF-2019.1-eng.pdf>.
- WHO. SAFER: a world free from alcohol related harms [online]. Geneva: World Health Organization; 2018b [cited 2026 Apr 01]. Available from: <https://www.who.int/initiatives/SAFER/about>.

WHO. WHO Framework Convention on Tobacco Control [online]. Geneva: World Health Organization; 2003 [cited 2026 March 31]. Available from: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42811>.

WHO. WHO Global Report on Trends in Prevalence of Tobacco Use 2000–2024 and Projections 2025–2030. [online]. Geneva: World Health Organization; 2025 [cited 2026 March 12]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240116276>.

WHO. WHO Report on the Global Tobacco Epidemic 2025: Warning about the dangers of tobacco [online]. Geneva: World Health Organization; 2025 [cited 2026 March 12]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240112063>.

WHO. WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2008: the MPOWER package [online]. Geneva: World Health Organization; 2008 [cited 2026 March 12]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241596282>.